

DAZD

קנה נעלי ספורט-קה פרס.

כדי להשתתף בהגרלה הגדולה – מלא את גלויית ההשתתפות שתקבל בקופת החמות עם קניית הנעליים. ההגולה תערך ב־30.9.86

רבנה ושמלית משובללה של פנו. פרס שלישי: ELECTRICAL TO BE A STATE OF THE SECOND OF TH

מבצע גלילנד נערך בחנויות גלי ברחבי הארץ שבחזיתן פלקט מבצע גלילנד ובבתי גלי:

בית גלי ירושלים אזור התעשיה תלפיות. בית גלי חיפת

שד' ההסתדרות 163, בנין קרסו, צומת וולקן,

בית גלי ראשון לציון רח' ההגוה 26, אזור התעשיה החדש. בית גלי בארשבע מרכן מסחרי "לב הוגב", דרך חברון 4.

* המכצע בתוקף עד גמר המלאי

חגיגה מיוחדת בבתי גלי א. קרנבל של צבע ומשחקי לגו

אם רכשת את נעלי הספודט באחד מכתי גלי – החגינה שלך צבעונית במיוחד מפני שכאן בחנות, תצוגה מרהיבה של דגמי לנו ומשחקיות יצירה עם אלפי קוביות לנו.

ב. משחקי לגו בהנחה בבתי גלי יוצבו דובני מכירה מיוחדים של לגו כחם ימכרו מוצרי החברה בהנחות

החשתתפות במבצע אסורה על עובדי גלי עובדי סוכנויות קופמן בע"מ, ועובדי פרסום וימר טמיר כתן (יעקבסון).

חקירה מיוחדת

רבקה שריר מדברת, שני השרים שלי

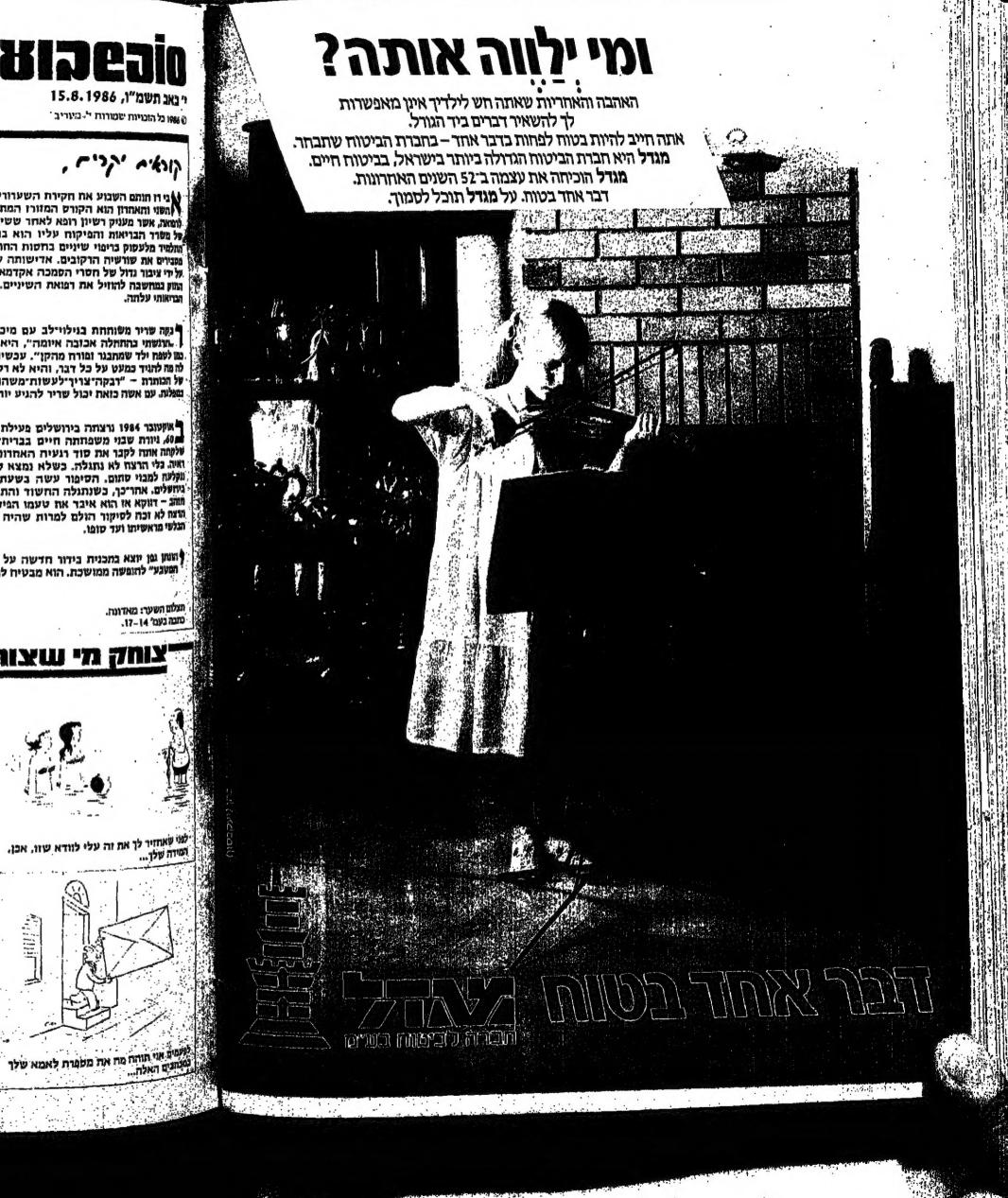
מי דקר את

מאשה האדומה

פורחים בגיל 60

צבי אבני, החיים

י׳ באב תשמ"ו, 15.8.1986

עורך: צכי לכיא עריכה: דניאלה בוקשטין עיצוב ועריכה גרפית: יורם נאמן

וי נאנ תשמ"ו, 15.8.1986

ו 1986 כל הזכויות שמורות ל-ביעריב

בי וו חותם השבוע את חקיות השערוריה המתרחשת בתחום ריפוי השיניים. ציר הפרק תשני והאחרון הוא הקורס המזורז המתקיים גאוניברסיטת בר־אילן, שאין בה פקולטה משאה, אשר מעניק רשיון רופא לאחר ששים שעוח לימוד בלבד. המיני־קורס נערך בברכתו פל משרר הבריאות והפיקוח עליו הוא במידת הרחמים. כשלון בבחינות לא פוסל את מולמיד מלעסוק בריפוי שיניים בחסות החוק. בפרק הזה היבטים נוספים על הפרשה אשר מבניום את שוושיה הרקובים. אדישותה של הסתדרות רופאי השיניים שהנהגתה נתמכת על די ציבור גדול של חסרי הסמכה אקדמאית; וקלות־ראשם של שרים וח"כים שכובנו את החק במחשבה להוזיל את דפואת השיניים. מדד המחירים לא ירד, אבל הסתברות הסיכון

גרפיקה: נטע ורינשפן

מודעות: אורי דגן

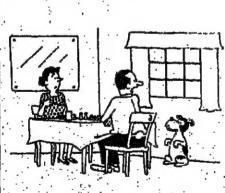
בנקה שריר משוחחת בנילויילב עם מיכל קפרא. כשבעלה נבחר להיות שר התיירות. ...תושתי בתחתלה אכובה איומה", היא אומרת, ..פתאום נשארתי אאוט אוף ביזוק. זה . שו לשוח ילד שמחבנר ופורח מהקן". עכשיו יש לה שני שרים בבית והיא עמוק בביזוס. יש להפה להגיד כמעט על כל דבר, והיא לא רק מדברת אלא גם כוחשת ודוחפת. צירוף המלים ישל הנותרת - "רבקה־צריך־לעשות־משהו" - זה לא המצאה שלה אלא של החברים . שמלת. עם אשה כזאת יכול שריר להגיע יותר רחוק מכל טיסה ששר התיירות מוזמן אליה.

אין טובר 1984 נרצחה בירושלים פעילת רק"ח, מאשה אפרתי. היא היתה אלמנה כבת שלקתה אתה לקבר את סוד רנעיה האחרונים. חקירת הרצח היתה מייגעת. לא היו עדי ואה. גלי הרצח לא נתגלה. כשלא נמצא לבסוף מניע פוליטי למעשה, המשטרה במעט מקלעה למבוי סתום. הסיפור עשה בשעתו כותרות כשעצרו לחקירה את מזכיר רק"ח ינחשלים. אחריכך, כשנתגלה החשוד והתברר שהרצח קטל סיפור אהבה כושל של גיל מהב - דווקא אז הוא איבד את טעמו הפיקוטי בעיני הכחבים לענייני מלילים. גם משפט מוצח לא זכת לסיקור הולם למרות שהיה מהטוג הנדיר. ברוך מאירי מגולל את הטיפור

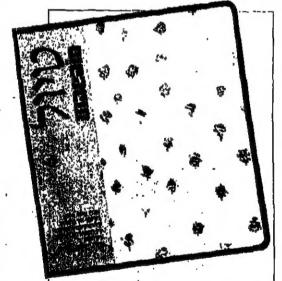
לחות עון יוצא בתכנית בידור חדשה על הבמה, ובמקביל יוצא טורו "הצד הרביעי של המשבע" לחומשה ממושכת. הוא מבטיח לחזור עם רעיונות חדשים. בהצלחה.

צוחק מי שצוחק ראשו"

חבל על הזמן והמאמץ. אתמול פיטרתי את

לא בדאי לדו גם אתה לא חוכל לסכול את זהו

הצלחת: נכשלת: קח רשיון

10 רבקה, צריך לעשות משהו

מאת מיכל קפרא

עניין של קריירה מאת עירית שמגר

18 רצח מאשה האדומה

מאת ברוך מאירי

הרוחות היבשות

מאת נילי פרידלנדר

מאת נורית ברצקי

מאת מאיר עוזיאל

מאת תלמה אדמון

מאת תמר אבידר

מאת יגאל לב

44 מעריב לפני 35 שנה

בעדיכת גבריאל שטרסמן

34 פרחים על הפסנתר

מאת מאו"ל

38 לא רק תה ואורז מאת יהודית חנוך

42 חיים ואוהכים

43 מנטרואוז

43 הורוסקופ

28 השטח הפרטי של יוסי שריד

מאת אבי רו

14 איבוד הבתולים?

23 טיול: אל ארץ

31 שיפודים

37 לאכול בחוץ

אוגדן מיולי סופשבוע

מערכת ימעריב" בשיתוף יחידת התיירות בחמיבה לחתיישבות של ההסתדרות חציונית העולפות והקרן הקיימת לישראל, מותחים בחלוקת האוגדן לשמירת דפי דמיולים המתפרסמים במוסף יסופשבועיי. הקוראים המעוניינים מתבקשים לשנות אך ורק בכתב אלו -מערכת יימעריב" ת.ד. 20010 תלאביב בויכור 61200, עבור יאוגרויי. האונדן יחולק חינם ויישלח ברואר. חקוראים מתבקשים לא לבוא אישית למשרדי המערכת לממרה זו. פניות בעליפה לא תיענינה.

५ साव्यकांव

וישיון הצלחת? (נשלת? לחודישיון

בתום אינסטנט־קורס־אינסטנט (60 שעות־לימוד במקום 1,800), ואחרי בחינה בכתב לפי שאלון עתיק ומשומש, הגיעו המרפאים הקשישים שנכשלו לכחינה בעל־פה בוועדת הכוחנים הבלתי־תלויה; כולם, מלבד ארבעה, נכשלו – אבל מנכ"ל משרד־הבריאות הוכיח שלא השיניים שלנו חשובות, אלא הלב היהודי שלו: הוא נתן רישיון רופא־שיניים גם

שנת 1980, לאחר שנים של עכודה כגרמניה, כא לישראל רופא־השי-ניים ד"ר סולי אורבין. כמעט מייד למד להכיר את המציאות המדהימה: עשרות טכנאי-שיניים בארץ עוסקים בריפוי־שיניים בלתי־חוקי (ומסתננים אחריכך, כברכת משרד־הבריאות, לקורטי־אינסטנט לרפואת־שיניים המיועדים למויפאי־שיניים עולים - כפי שחשף הפרק הראשון של סיררה זו, בשכוע שעבר). החלטתי להזעיק את הקולגות שלי", סיפר ד"ר אורבין, יכרי לצאת נגר הטכנאים שעוסקים כריפוי, נגר המרפאים למיניהם ונגד 'רופאי־שיניים', בעלי תואר 'דוקטור' שהשיגו את תאריהם בדרכים מפוקפקות. אכל הקקולגות אמרו ליו סולי, עזוב. אין מה להתרגש. תן להם – לטכנאים, למרפאים ולדוקטורים המזוייפים – לעשות את הפאשלות שלהם: אלינו יבואו אחריכך הפציינטים כויי לתקן את הפאשלות, ואנחנו נרוויה. וככן, כסף – זה שם המישחק, למשרוי-הבריאות היה (ויש עדיין, כנראה) אינטרס להגדיל את מיספר העוסקים בריפוי־שיניים, כדי להוזיל את מחירי הטיפול: לרופאי־השיניים היה (ולכטה יש עדיין) אינטרס הסוך. הרופאים יודעים מכנר, כמוכן, על שערוריית הטכנאים־המרפאים, והם שותקים: אולי,

· "秦"、"我们就是一种"事情"。

Carry and English and English

מי מטפל בפה שלך (1) למחצית הנכשלים. מאת אבי רז

כפי שאומר ד"ר אורבין, קיוו להתפרנס מתיקון הנזקים Blacain 6

תובעים לפעמים הרופאים סכומים מרהימים בחוצפתם ולמשל: מאה שקל לסתימה רגילה:), אין בה די כדי להתניים למלחמה על כבוד המיקצוע ולמען טובת בקיצור, הפחרנים אינם רק מי שרוערים על כיסא׳העינויים כפה פעור לעומת המקרחה הרוטטת, אלא גם מפעילי המקרחה, המצטיינים כל־כך במלאכת העינוי. משום כך, היה משהו מרגיז מאוד בשפע

התגובות הנלהבות של רופאי־שיניים ובכל הככוד שמוף מוף פוצצתם את העניין...") על הפרק הראשון משרד־הבריאות לא הגיב כלל. מה כבר יש להתרגש? הרי אם מאמינים למנהל המחלקה לבריאות השן, ד"ר משה קלמן ("אני הרופא עם הכי הרבה דיפלומות בארץ"ו, אין אסון במתן אפשרות לכל דיכפין להשתתף כאותם קורסים מקוצרים ומזורזים

שיעוללו הטכנאים: ואולי אותה עוות־מצח, שבעטייה

של אינסטנט־רפואת־שיניים: בתום כל קורם חייבים המשתתפים לעמור בכחינות רישמיות, שעליהן מופקרת ועדת־בוחנים המתמנה בידי מנכ"ל משרו־הבריאות, ואי־הצלחה בבחינות הללו מונעת מז הנכשלים את התואר הנכסף -רופא־שיניים". ועדת־הכוחנים מורכנת ברובה מרופאי־שיניים בכירים העוםקים אף בהוראה, ואין להעלות על הדעת כי היא תעניק ציון -עובר" לכלתי־ראויים. כמלים אחרות: וערת־הכוחנים היא המחסום שכולם את הכלתי־ראויים מלקבל רישיון רופא-שיניים. אפילו קלמו מבטיח בחגיגיות: גדבר אחר תהיה בטות: אדם לא יעכור את הבחינה הממשלתית אם לא הגיע לרמה המינימלית הסבירה. על זה תסמוך על ועדת הכוחנים ועל עצמי

אמגם? סיפורם של שלושים־ושיבעה "רופאי-שיניים" חרשים, כולם סשישים עד באיםיבימים. שנוספו לנו לפני שבועות לא־רכים, יילמך עד כמה אלסטי וגמיש הוא המחסום הכלתייעביר כרמות ועדת-הכוחנים,

כרופא־שיניים ראשי במדינת־ישראל.'

על אף כל הכוונות הטובות של חכרי הווערה: זמן לאדרכ למני הג הפסח נקראו שמונה חברים כווערת־הכוחנים לבוא כיום מסויים לאוניכרטיטת בריאילן כדי לבחון -בקורם למרמאי־שיניים ותיקים בעלי רישיונות" המכקשים רישיון רופא-שיניים. "הופתעתי", סיפר אחד מחברי הוועדה. "אני, כבוחן, לא ירעתי שום דבר על הקורס הזה". חבר אחר בווערה אמר: -הקורס ככר־אילן התקיים באופן די מיסתורי. בהתחלה אפילו גיסו שם להכחיש את קיום הקורס". אגב: שמותיהם של רופא זה ושל חברי-ועדה אחרים חמצוטטים בעמורים אלה נשארים עלומים כאז, הואיל ואחד מסעיפי החוק מצווה עליהם שתיקה – ורווקא על סעיף־החוק הזה מקפיר ד"ר קלמן עד מאוד.

חברי הוועדה, שכאו לכר־אילן כמוער שנקפע, דרשו מהיושב־ראש קלמן פרטים על הנבחנים ועל הקורס שבו למרו. התקיימה ישיבה קצרה, שבה חשתתפו פרופ׳ סנפורר סמפסון מהמחלקה למדעי החי והאחראי על קורסי רפואת־שיניים בבר־אילן; אינו זיניים). ד"ר מרוכי צכירו (האחראי על הצר הקליני של הקורסים), והחברים בווערת־הבוחנים שהוזמנו לכחון: הפרוססורים אריה שטייר וחיים פטרוקובטקי מהאוניברסיטה העכרית: ד"ר מיכאל הלמט, ד"ר הרברט יודס ור"ר לסלי סרברו מאוניברסיטת תל־אביבו ד"ר דוב לאופר, מנתח פה ולסת בבית החולים רמכים בחיפה: ור"ר משה גוטליב, איש משרריתבריאות במחון הצפון: וכמוכן איד־אפשר־בלי – ד"ר משה קלמן, גרופא השיניים הראשי" וולכן, כנראתו יושל ראש הוועדה.

קלמן, אס שכחתם, איננו רק הפקיד־הראשי לרפואת-השיניים וכן יו"ר וערת-הבוחנים, אלא גם אחר המרצים בקורסים לרפואת-שיניים מזורות בבר־אילן. האוניברסיטה הואת, שאין בה פקולטה לרפואת־שיניים (קלמן: "ארוני, זה לא מעניין אותי. זה לא כתוב בחוק.") ואף לא לרפואה כללית, דווקא רוצה מאוד ללמד רפואה כלשהי: והיא מלמרת, בינתיים כקבלנית של משרד־הבריאות, רפואת־שיניים מתומצתת. מי המורים? ד"ר צכירן, האחראי על הלימורים הקליניים, מגן בתקיפות על אלמוניותם: אני לא יודע אם האנשים מעוניינים למסור את.

ווה מה שקובע." כישיבה, נרהמו החברים בווערת-הבוחנים לשמוע כי מדובר בקורס למרפאי־שיניים קשישים מאוד (אחר מהם היה בן שמונים־ושתיים!) כעלי היתר, וכי הם מתבקשים לבחון בעליפה כמחצית מבוגרי הקורס: אותה מחצית שלא הגיעה לציון 80 בבחינה־בכתב שהתקיימה במוער מוקרם, וללא מעורכות של וערת-הכוחנים.

שמותיהם (...) בחלקם הגרול, הם בעלי תואר מומחה,

וזה עוד כלום: התברר, כי בעוד שהחוק קובע

אחר הנבחנים היה כך שמונים־ושתיים. מה טעם ראו הוא והאחרים בלמידה בקורס ובמתח הבחינות? "אני רוצה", התוודה מרפא זקן, "שעל קיברי יהיה כתוב: פה נקבר רופא־שיניים".

שמרפאישיניים המכקש רישיון רופאישיניים חייב בקורס שאורכו לפחות 1,800 שעות־לימוּד. המשתרעות על'פני שנתיים - הטתפקו כקורם הזה בכשישים שעות, שהתחלטו על פני המישה חודשים.

אגבו אחרי כל אלה, עדיין סבור ד"ר צבירן מבריאילן כי החמירו מדי עם חניכיו המרפאים: "לא היה צריך להעמיד אותם בטראומה הזאת ושל הבחינהן, אלא לחתחשב ולתת להם, כאופן מיוחר, את התראר רופא־שיניים."

ואילו החברים בווערת הבוחנים היו המומים . אמר כועם אחר מהם. אחר, פרופ' אריה שטייר, קם והכריז כי הוא מתפטר מחברותו בוועדה. שאך החברים וזראו סימנים של הצטרפות לצער המחאה היושב ראש קלמן לא נכהל והריע כי גם אם יתפטרו, הוא יישאר ויקיים את הכחינה בעצמו. לבסוף, מתוך רחמים על חבורת הזקנים שהמתינה כמתח ובחרדה לכחינה, נמצאה פשרה: הכחינה תיערך, אכל תוצאותיה לא יימסרו בטרם יבורר העניין עם היועץ המשפטי של (חמשך בעמוד הבא)

7 Biseaio

(חמשך מהעמוד הקודם) משרך הבריאות ותוכהר חוקיות הקורס.

וערת־הכוחנים התפצלה לשני צוותים וכתנה את המרפאים: מתוך כעשרים הנבחנים, עברו את הכחינה בהצלחה – ארבעה. כן, ארבעה. השאר נכשלו.

לא פלא אפוא, שכמכתכ ליועץ־המשפטי של משרד-הבריאות, שכתבו אחריכך שבעה חברים בוועדת-הבוחנים (כלומר: כולם, חוץ מקלמן) נאמר: אין אבו יכולים לעשות מלאכתנו רמיה" וגיש לנו ... פיקפוקים רציגיים אם כל הקורס הוא חוקי."

למן, יש לרעת, ראה בהתקוממות החברים בוועדת־הכוחגים "הצגה" וטען (באוזנֵי) כי .עושים פרשיה מלאיפרשיה", ושבסך־הכל "הבעייה זה קינאת־סופרים של שתי האוניכרסיטאות וירושלים ותל־אביכן נגד כר־אילן, ובעייה פרסונלית כתוך הסתדרות רופאייהשיניים: מי יהיה היושכיראש הכא." משכנע מאור, ואף־על־פי־כן התקיימה פגישה ממושכת, כשלהי חורש יוני, בין התברים כווערת־הכוחנים לבין היועץ־המשפטי של משרד־הבריאות, שאותה סיכם היועץ כמכתב משלו, המסתיים כך: -כן הבהרתי לכם מעמרכם החוקי כחברי ועדת־הבותנים, והררכים והאפשרויות לתת ביטוי לדעות אישיות כתחום זה."

זה היה ניסוח מעודן מאור, של מה שנאמר להם באופן בוטה הרבה יותר בפגישה עצמה: "היועץ אמר לנו". סיפר אחר מחברי הוועדה, שלא עניינכם מה עשו הניבחנים, איזה קירס הם עברו וכרומה. תפקירכם לבחון ולא לשאול שום דבר נוסף'. אתר מאיתנו התעקש: ומה יהיה אם בעוד שנה או שנתיים ימות פציינט אצל נכחן כזה, ואז ירצו לדעת מי נתן לו רישיון: היועץ חזר ואמר: לא עניינכם."

בצאתם מן הפגישה התנחמו משתתפיה בפיצוח תעלומה שהטרידה אותם עד אז: מחצית מחביכיו הקשישים של הקורם הקצרצר לא הגיעו אל הכחינה בעל־פה, כיוון שהיו פטורים ממנה בזכות הצלחה

"לגבי רובם [המרפאים וה"רופאים"] אפילו לא הגיעו תלונות מיקצועיות. ההיפך: לגכי רוכם הגיעו מכתכי תודה והערצה. יחד עם זאת, בוודאי פה ושם, גם אצל הפרופסורים הדגולים, קורות תקלות."

> וערת־הכוחנים אחראית על הכחינות כולן, לרכות הבחינות־בכתב, ואף־על־פייכן התקיימה אוחה בחינה־בכתב בלא שלחברי הווערה היתה אפילו יריעה עליה. מוור. סיתרון התעלומה מוור עור יותר: וערת־הכוחנים היא שחיברה, בכל זאת, את הבחינה בכתב. הרבר נעשה לפני שנים; מדובר בבחינה שנעשה נה שימוש בעבר וגירסת ד"ר קלמן: .אותה כחינה שמשתמשים כל הומן. וגם זה סודי. אסור לך לכתוב." גירסת מנכ"ל משרריהבריאות, פרופ' דן מיכאלי: הבחינה ככתב אינה בחינה קבועה. קיים מאגר שאלות קבוע שהוכן ע"י וערת־הבוחנים. מתוכן נבחרות השאלות לכל בחינה"). מי כדק את תשובות הניכחנים? אנשי בר־אילן: יש להם סמכות לכך, גורס קלמן. ומה בעניין השמועה שהבחינה בכתב מתגלגלת לה, ששאלות הכחינה הודלפוז קלמן: מה עביין שלי, לא שלך."

באותה פגישה עם היועץ־המשפטי למרו החברים כווערת הכוחנים עוד עובדה מרתקת: המנכ"ל מיכאלי החלים למחוק מרשימת הנכשלים בכחינה בעלימה נריכותו בחלוקת רישיון רופא שיניים: אין המנכיל שיבעת ומתוך כחמישה עשרו ולתת גם להם רישיון מוכן לרווה על תוצאות הביגיים או על ההליכים

Bolagaiu

רופא־שיניים. לדברי חכרים בווערת־הבוחגים,

וכך מסביר המנכ"ל, פרופ' דן מיכאלי, את

לא קובע, לא זוכר

פני יותר מתריסר שנים התאחדו האירגון 🦶 נים הנפרדים של רופאי־השיניים ושל מרפאי־השיניים לההסתדרות לרפואת-שיניים (הר"ש). כיום חברים בהר"ש כ־3,000 איש, שכי500 מתוכם תם מופאים או "דופאים" ללא תואר דוקטור. יו"ר הר"ש זה שכע שנים הוא ד"ר שמואל פרלמוטר, ובדצמבר השנה יציג את מועמרותו לקדוציה נוספת, ויזכה; פרלמוטר הוא אמנם רופאישיניים, אכל דווקא מרפאי־השיניים וה"רופאים" תומכים בן בהתלהבות. זו הסיבה שהר"ש, בחנהגת פרלמוטר, מתייחטת לשערוריה שתוארה בסידרת כתבות זו באדישות גמורה, אם לא באהדה גמורה; וזו, בין חשאר, הסיבה שרופאי־שיניים רציניים, שאיכפת להם, שוקלים לפרק את הר"ש לשני אירגונים נפרדים, כבעבר. בינתיים, כבר הוקמח "עמותת רופאי־תשיניים האקדמאים

לשיחה איתי הגיע יו"ר הר"ש מזויין במכשיר־הקלטה ובאיש יחסי־הציבור אורי סלע, אשר תרם מדי פעם ניסוחים ואף תשובות. בדרך כלל דיבר פרלמוטר בכוחות

על הקורסים לרפואת־שיניים מקוצרת באוניברסיטת בריאילן (שלימודיו הקליניים מתקיימים במכון של הר"ש) הוא אמר: "אחת ולתמיד יש לסיים את פרשת מרפאי־השיניים בישראל, הנמשכת מתום מלחמת העולם השנייה. (...) יש לסיים את הפרשה הן מבחינה קליטת עלייה והן מבחינת סיבלם של אנשים בעלי ותק מיקצועי, וגם בשל החשש מפני קיום רפואת מחתרתית בלתי־ליגלית. כל דרך חיכולה לסיים פרשת זאת על־ידי משרד הבריאות והאוניברסיטה – יש לראות כה כמקדמת את

שיניים, מערבבי גבס, המשתחלים לקורסים המכשירים אותם כרופאי שיניים; "אין הצדקה שאנשים חסרי השכלה רפואית במדינת־ישראל יטפלו במתרפאים. אני חושב שטכנאיישיניים צדיכים לחמשיך במקצועם, ואלה מתם שרוצים למתקדם ולטפל בפח של תמתרפא חייבים לחשלים ולעבור את חמידע הרפואי המתיר טיפול שיניים במתרפאים.

שילמדו (...) רמואת-שיניים עליםי הדרישות

מדינת־ישראל." ווו דעתו על הקורס הקצרצר למרפאים, שארך שישים שעות במקום אלף ושמונה מאות בנדרש בחוק: בדדך חביצוע אין הר"ש מעוכבת, דרך תביצוע נעשית עלידי משרדיהבריאות והאוניברסיטאות. ווו אנחנו תומכים בקורש חזה ובכל קורש. שבא לחטל את חבעייה הזאת. (...) בוודאי שבתנאים אחרים הינתי חושב שקורסים מבוססים יותר יכולים לתרום תרומת נוספת

לרמת הרומא והמתרמא." מרלמוטר על רבתם של המרמאים וה-רופאים": "לגבי רובם אפילו לא תגיעו תלונות מיקצועיות. ההיפך: לגבי רובם הגיען

המאושרים הם שניים שקיבלו ציון גכולי – אבל נכשל יוחמישה שנכשלו לחלומין.

ד"ר שמואל פרלמוטר: "אנחנו ונומכים בקורס:

מכתבי תודה והערצה. יחד עם ואת, בוודאי פה ושם, גם אצל המרופסורים הדגולים, קורוה תקלות." בשלב אחר של השיחה אמר פרלמוטר, בתוקף רב, כי לוועדות־הבירור של הר"ש לא מגיעות תלונות נגד המרפאים וה,רומאים", וכי התלונות הן דווקא כלמי הרופאים האקדמאים, גם בכירים. ביקשתי שיחזור שוב על הקביעה הנחרצת הזאת, כיוון שלא הספקתי להנציח אותה בפינקסי, אבל פרלמוטר סירב; צריך לבדוק את הסטטיסטיקות, הסביר, והבטיח לבדוק ולחודיע לי. אני עוד מחכה.

על כבוד המיקצוע והאינטרסים של חברי הר"ש: "הר"ש, כל עוד אשמש יו"ר שלה, תעשה הכל שלאל ידת לשמור ולהגן על כבודם ורמתם המיקצועית הן של המיקצוע והן של חבריה. משום כך, בעחיד. תילחם בכל תופעה חריגה היכולת לפגוע בעיסוק ברפואת שינוים בלי החשבלה המתאימה. משום כך, היא תומכת בכל דרך למתוח קו על העבר ולחסל אחת ולתמוה תופעות אלה. וזת בלי ליצור רפואת שיגיום מתתרתית."

האם לצורך "מתיחת קו על העבה וחיסול תופעות אלה" אתה מוכן שתיותן לגיטימציה לרופאי־שיניים בלתי־ליגליים: אמוכן, בתנאי שיעמדו בקריטריונים© חנדרשים על־ידי משרד חבריאות. אנו לא קובע בשטח הזה."

על מיקרהן של הבלתי־ליגלי פינהט אלעד (שתואר בכתבה הראשונה בסידנה). אשר אינו עומד בקריטריונים: מדוע אין יו"ר חר"ש עולה על בריקדות: "את חשאלה הואת הגוה למשרד"חבריאות. אם חמוכ"ל קוצא יקו

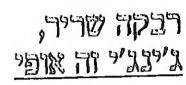
האם נהו המיקרה חיחיה מסוג חמוכר לדו ייגם המיקרה של אלעד לא מוכר לו

- "לא מוכר"ז הרי ידעת לספר לייעל מכתב המלצה של חמוכ"ל פרום מיפאלי רבכן: מיקרה יחיד, או שחיר עודו

האני לא זוכר. לא זוכר." Mary Co.

שכהם אושרו הרישיונות. המנכיל חיח מעורב אישית בהחלטה על קביעת 'קו החציון' של הציון הקובע הציונים שהוכאו בחשבון הם הציונים שנקבעו ע"י ועדת הבוחבים." חהסבר הזה נשלח אלי בכתב והוא סתום במקצת. כדי להבינו, יש להביא את הדבוים (חמשר בעמוד 132)

שיחה גלויית־לב עם אשת הדו־שר אברהם שריר, אשה מעשית ופוליטיקאית מתוסכלת, בעלת צורך. קיומי להיות במרכז העניינים, חלק בלתיופרד מהמשחק. היא היתה כוכב בתככי המפלגה הליברלית לטובת בעלה. היא תגיע עד ראש הממשלה כדי לדחוף חוק. לא מסחרר אותה להיות אשה של שני שרים. "גם לבו רג היו שני תיקים אבל הוא לא עשה בהם שום דבר:

> מאת מיכל קפרא צילומים: שמואל רחמני

רבקה שריר אשת הרו־שר אברהם שריר, יש רעות מוצקות בכל נושא. בשיחה כסלון כיתה היא מרבה לקבל פריחה, להורעזע עד עמקי נשמתה, לקרוץ בחברמניות, ולסתור את שרים" הולם אותה. "אני ג'ינג'ית", היא מכריזה בתחילת השיחה, לא מבטלת אפשרות של עיוורון צבעים, .וג'ינג'י זה אופי. תרעי לך, שהתואר 'אשת שני שרים' – שר התיירות ושר המשפטים – הוא לא יידורי כליכך. גם השר בורג החזיק כשני תיקים, אבל הוא לא עשה שום רבר. לא כתיק הראשון, ולא כתיק

גברת שריר בסלון. שר המשפטים בחדר הסמוך", היא לוחשת. על שר התיירות תדבר אחריכן. יש הירארכיה. היום קראתי בעיתון חלק מפסיקתו של השופט אהרון כרס לבג"ג שהוגש בנושא החנינות, והרא ממש הקפיץ אותי. לא סוכלת את מְתְיַפְיַפִּי הנפש

אולי נרבר קצת על חנינת אנשי חשביכ? אוי, לא, לא. את יודעת, כתור אשת שר המשפטים אסור לי לגעת בנושא הזה".

רבקה שריר אשה חוקה, פוליטיקאית מתוטכלת. יש לה צורך אובססיבי להיות מעורבת, להיות במרכו העניינים. מבחינת הציבור היא לא רק אשת שר – או שניים - שיכולח לדווח על תחביביו הנסטרונומיים של בעלה, אלא חלק בלתיינפרד מהמשחק הפוליטי. דוגמה קטנה: כשרבקה שריר רוצה לדתוף תוק – אי

"בניגוד למה שאומרים, בעלי הוא אדם בעל דעות עצמאיות. הנה, בנושא החוק מיהו יהודי ניסיתי ולא הצלחתי לשכנע אותו. אכל לפעמים כשאומרים משהו הגיוני, שינים ברבלים שונים בר הכולבו הבה בובם בוו נהבקרבים

יצלה, אלא חלק בלתרינפרד מהמשחק חפוליטי.
ה קטנה: כשרת חשורים, למשל – היא מניעה לכנסת היה שורים, למשל – היא מניעה לכנסת היה שורים, למשל – היא מניעה לכנסת המורים הים שת שיחה המורים המשחק, שרים וחברי המורים המשחקה, שרים וחברי למורים המשחקה, שרים וחברי ענתה לכלפון הסבירה למורים המשחקה. מורים את עבורת ראש המשפחה. מורים את עבורת ראש המשפחה. מורים של המיפלגה הליברלית המביח של המיפלגה הליברלית (המשך בעמוד הבא) (המשך בעמוד הבא)

(המשך מהעמוד הקודם)

ילד שמתבגר ופורח מהקן".

להירת שותפה להחלטה?

זוכרת. ,בואי נאמר שהצלחתי כדברים הקשורים

לשטח המפלגתי, כי שם יש יותר מקום לרגישות של

תכונה שיכולה לאכחן אנשים ביתר חרות. הייתי מאור

יכולתי לעזור לו. גם הכאתי לו יותר אינפורמציה, אני

הוא very simple, המרכז החרשז very simple, הוא

לא קיים. עדיין לא קיים. שמעת ממנו משהו?

פרימדונות לא יכולות להקים מפלגה"), אמר: -שריר

הוא כמו גנרל שצריך להיות כחזית. אבל הוא הגנרל

היחיד שאני מכיר שלוקח לחזית את אשתו". ברמן

רצה לעקוץ, רבקה שריר מתמוגגת. החודש אנחנו

נשואים שלושים ואתת שנה. מיום נישואינו בעלי לא

נסע לבד אפילו פעם אחת. אני משתתפת ככל דבר,

בכל האירועים. אני לא מצליחה לבקר במחיאונים או

כחנויות. זה מאור קשה, מאור קשה. תמיד ביום יומיים

הראשונים של הנסיעה אני חולה. אני גם מרגישה רע

אלא, זה אני לא יכולה לומר. אם הנסיעה יוצאת "לא

בומן שנות ומתאים לי, אני מאור נהנית. הנה לפני

מספר תודשים נסענו לסיאטל בארח"ב ופגשתי שם

אנשים מקסימים, שתורמים ולא מקטרים. זו הרגשה

פנטסטית. ואני רוצה שחרגישי שאלו נסיעות עכודה.

נסיעות מתם מעוררות תחושה של נופש או ביקור.

כאילו שאנחנו מבלים על יאכטה. בעניין המימון,

תשעים וחמישה אחוו מהנסיעות הן מטעם הכונדם

והמגבית, והם ממנים הכל, פרט לכרטיסי הטיסה".

תשעים וחמישה אדווז

graealo 12

מאוד בנסיעות ארוכות".

אז היית מעדיםה לא לנמוע?

ד כל השר שריר פרח מהקן החמים

היישר למשרד התיירות. אחרי

תקופת התעשתות נסקה רבקה שריר

אחריו. זמן השהייה שלהם באוויר

הפוליטי של שריר וממקימי המרכז

בלתיימריד. יצחק ברמן, יריכו

אלי ואמרו לי – רבקה, צריך לעשות משהר.

זה צריך לעניין את הציכור אם שריר נוסעז

במלון באילת. אני מקבלת פריחה כשמזכירים את הילרים. שיתקיפו אותם על זה שהם כאים איתיז למה, זה לא מגיע להם? זה הפיצוי המינימלי".

לומר?"

"העולם הוה" לכינוי "חוק רבקה שריר" כשהוצע

משרר כדי לעשות כסף. היחיר. לי אין שום עניין בכסף. מאז שאני זוכרת את עצמי אני אדם ישר וצנוע. מזל שנולדתי כזו. אני מאוד מוכשרת לעשות הרכה

ביום שזה פורסם צילצלתי למפכיל המשטרה. ודרשתי לדעת מי הדליף את הידיעה. זה לא יתכן שאנשים יקתו עט ונייר ויכתבו כל העולה על רוחם. מדובר כחיי אדם ושם מוב של אדם. אני מכירה מישהו, ארם איסטבים, נוסע עם חולצה נוספת נקיה באוטו, תמיד מאוורר את המכונית עם ספריי לאחר שמישהו ישב כה, נדיב, כיס פתוח, ואותו אדם נקלע לטביבה מסויימת שלא היה לו מושג מהי. למשטרה התברר שיש לו קשר לאדם חשוד והחליטה לעקוב אחריו. תאמיני לי, האדם הזה לא רק שלא בנוי לשנת בבית־מעצר, אלא אפילו לא יכול לעמוד לירו. כמעצר, אחרי עשר שעות הוא נשבר ראמר, מה שתתנו לי אני חותם. עכשיו תארי לעצמך אם העיתונות מפרסמת את שמו. מה בסדיהכל היה שורה לציבוד אם הוא לא חיה יודעי אם הוא היה מחכה כמה ימים: זו הוויה שקשה לתאר אותה".

ביצד קיבלת את ההתאברות של מיקי אלבין? מדועדוע. אין לי ספק שההתאברות הושפעה. יישיטה שנהגו כו. הוא היה איש מאור צווע, לגש בגר עשר או חמש עשרה שנה. ער הנישואים עם גליה הוא גר בחרר אחד. הוא היה חבר טוב, לקח מעשירים ונתן לעשירים".

את חיה כצל השראומה שיצר מירמום שמותיכם כמעורכים כחקירה? -לא, לא. אצלי טראומה שהיתה לפני המש רקות.

אכל את מלחמת הצרק שלה היא ממשיכה להילחם. רוצה לשנות. לחת התייחמות אחרת. מי מאיתנו לא שוגהז ונאמר שם שנו, או כשביל מה לנבור בעבר".

וע אחר, ומה על יצחק מרוכי שסבל כליכך מא שהת שקר, שיתבן וניתנה?

אני מחלט מכינה את הגיהנום שהוא עבר, אבל מי מחבלה על הצר התכליתי. אנתנו לא צריכים ות לצשים להרגיש שהם מנצחים או משיגים משחו, צמ בה הפרינה יכולה להשיג מזה. מה תעשה וערת הקרה מבשלתית או משטרתיתו או הם יקבלו את

עונשם, ומה הלאהז במקרה הזה אני לא רוצה שאנשים שפעלו למען מטרה נעלה - ייענשו. תראי, אני לא מכירה את כל הפרטים המדוייקים, אין לי ספק שאיציק מרדכי נפגע, אכל הוא הרי יצא זכאי, וכולנו ירענו שהוא יצא זכאי. נכון שהוציאו לו את נשמתו, אבל לטובת העניין אנשי השב"כ לא צריכים להיענש. מה הם בסך הכל עשוו"

סגעו בנושא שאת מאוד רבישה אלין: עירעור יושרו של ארם ("סצע לכל החיים", זוכריפז)

אני לא מדברת מתוך ידיעה, אלא מתוך הרגשה. אולי הם היו צריכים כיסוי, אולי רצו לאלתר. איזו דרך אחרת היתה להמז הוא היה קורבן זמני, אבל תורה

על החנינות שניתנו לאנשי השכ"כ, לא מוכנה אשת שר המשפטים לרכר. על חנינות בכלל - כן. אני באופן אישי נגד הנינות. לרעתי זה צריך לעבור. שלבים רבים, ובדיקות יסודיות של פסיכולוגים ואנשי רפואה. צריך להיות בטוח שהיופי החיצוני של הפושע הוא לא זמני. זה כרוך בהרכה מחשבה ובהרכה ידע מקצועי.

ומה על החנינות שניתנו לאנשי המחתרת? אין ספק שהמעשה שלהם היה תוצאה של-ארהמעשה בשטח. הם הרבה זמן התלוננו. הגיעו מים עד נפש והם יצאו להגן על עצמם, על המולרת. אני לא מכירה את כל הפרטים, אבל זו בפירוש הגנה על

לפי ההיניון חזה, אדם החי בסביבה השורצת זונות, ומחלים להורגן כיוון שהתרעותיו לא

נשמעות, זכאי גם הוא לחנינה מהירה. כן, גם לארם כזה מגיעה חנינה. הרשויות בארץ יכולות הרי להוציא ארם מרעתו. אצלנו כארץ, כשכאים לטפל כאיוה נושא, הייבים להפור שולחו. כל פקיד פה רוצה לתת הרגשה שהוא הכי חשוב".

הכיורוקרטיה בארץ מעצבנת אותה. באמת מעצבנת. אלא שלא כל־כך כרור למה. בתור אשת שר, יכולת בזמן סירסום שמותיכם בנושא החקירה, להרים טלפון ישירות למפכ"ל

המשטרה. כשכתך רבה עם המורה, התקשרת עם שמואלי, מנכייל משרד החינוך. אין פה ניצול מעמר? הבת שלי היתה תלמירה מצטיינת. בכיתה י"א היא הסתכסכה עם המורה על עקרונות. זה פגע בה ובגלל זה היא לא גמרה כהצטיינות. אילו עקרונות? המורה אמרה לה, שהיא לא אוהבת ילדים עם תפישה מהירה. אז כשנעשה עוול כזה לבת שלי, הרמתי טלפון

לשמואלי. יש לי פריבילגיה ואני מנצלת אותה. זה גכון שאף אשת שר לא היתה עושה את זה. את יודעת למהז כי זה לא מעניין אותן. אני בהחלט מנצלת את ההודמנויות שיש לי. כקשר לחוק, אגי מרגישה בכנסת כמו כבית. נשים אחרות לא מסוגלות ולא עושות. לי אכפת. כי יש יותר אנרגיה. וניצול מעמדו אם אני אוכל לשנות משהו ולתרום – עשיתי מעשה טוב. וזה לוסה המוז כוה, והמון בריאות".

רבקה שריר תכרח כדירקטוריון של המועצה הישראלית לצרכנות. זה כוינוי שולינויף

למה צריך להעניש אותי כאשתו של שרז אני. רואה בחומרה רבה את מיעוט הנשים בכל מועצות המנהלים והדירקטוריונים. לפני שבע שנים, כשבעלי

חשב שתמלחמה תיקח כליכך הרבה זמן:

פאב כלב וזוא כאב שבלב, ואותו אף אחד לא

יכול לקרות. אני לא יודעת אם בתחילת

היה עדיין חכר־כנסת, הציעו לי להתמנות כחברה בדירקטוריון. נושא הצרכנות קרוב ללבי ויש לי את כל הנתונים הדרושים".

אני לא יכולה להגיר לך".

ליברלית. "כן, אני אשה ליברלית". למרות הליברליות היא נגד עירום בתיאטרון. "אני ליברלית לכל הכיוונים. אין לנו שום זכות לפגוע ברגשותיו של הארם השני. כאופן אישי עירטול יפה מרשים אותי יותר מעירום בכלל. בתיאטרון מסוכסר מספיק שיושכים בקהל מספר אנשים שוה מפריע להם, כדי שצריך יהיה להתחשב גם בהם. צריך להתחשב נכולם. הנה, אפילו אמריקה הוזרת היום לשמרנות. ברגע שכולם מרוצים נוצרת חברה בריאה מבחינה נפשית".

,כשנעשה עוול לבת שלי, הרמתי טלפון לשמואלי, מנכייל משרד החינוך. יש לי פריבילגיה ואני מנצלת אותה. נכון שאף אשת שר א היתה עושה את זה. אני בהחלט מנצלת את ההזדמנויות

ומה על ססלי עירום במוזיאונים?

אל תשווי חי או מת", היא אומרת. .פסל לא מעורר כלום. את יודעת, לא מעורר רגשות. זה שונה להנות מאדם יפה בעירום. אני מטבעי מחפשת את

אל סוגיית העירום בתיאטרון הגיעה כעקבות את חוסר התיחכום. "כניו־יורק ראיתי הצגה על

או למה הלכת לתצגה?

לא כתיש אותך להיות אשת שני שרים? אני כבר אמרתי שמכחינת האופי שלי אני מאוד. אוהכת להיות בעניינים אני כל הזמן אוהבת לראות

וכני ממכון את הליווי הצכוד שלך?

- אני תמיד נוסעת איתו. ואם יש הוצאה נוספת. אני משלמת, זה חוק. אפילו אם אני יושבת לאכול איתו, או את החלק שלי בחשבון אנחנו משלמים כאופן פרטי. אסור בשום אופן לשלוח את החשבון למשרד. זה יכול לגרום עוגמת־נפש רבה. את יודעת איזו שימחה לאיד מתעוררת בפקידים כשהם תופשים את זהז" לדעתך, אברחם שריר הוא שריכושפטים

אני ברעה שהיום, במרינת ישראל, קשה מאור. לעשות רברים בגלל מלחמות היהורים. כפי שאני מכירה את בעלי – אצלו העבודה היא במקום הראשון. ואדם בעל גישה כזו עם מינימום סיוע יכול להצליח בכל תפקיד. לבעלי יש השכלה משפטית והוא רחב־אופקים כתוצאה מפגישות עם ראשי מדינות. אין לי ספק שיש לו את הכישורים והעומק. הוא לא ארם שהצטמצם בארץ". תופרת שמלות וגינוני אהבה

נקח שריר, 49, ילידת ירושלים, בת למשפחת מטורתית. את אברתם שריר שלה בנול שש עשרה וחצי במועדון הציונים הגלום. בירושלים עבדה במנחלת ספריית חנופת, וכשעברו לתל־אביב עבדה במפעל חוש ואחר כך כמנחלת לשכתו של שמחה אלוך ויל בומן שהיה סגן ראש עיריות תלאנוב באוד הצלחתי. הייתי יבולה הנע וחוק, אבל מאחד שחשבתי שעלי לול את ילדו – זיתרתי על קריירה

לות שדיר ארבעה ילדים. הבכירה ואם לבת, חבן השני לומד בוצות חברית, חבת השלישית סיימה וכו וחצעיר עדיין לומד בביתיספר. החוות מון שנערכת ברוב פאר וחדר בתחילת חסת לבנון וכתח לביקורת קשח. אמי

המלחמה היה אסון גדול כליכך כמו זה שבחמציבה, למשל. אמנם אברהם כאיש ציבור לא יכול חירו לעשות דבר מפואר בזמן הוותן".

מצער כליכך, אבל זה לא חוא עשה. זה את דירתם בנוות אביבים קנו, לדבהיה לפני שנתפך האיזור ליוסרתי. חמישה חדרים. די סולידי. הטלפונים בביח וום בשבולה על תקן צינורות חמצן. אי אפשר בלי, חיא תופרת לבד את בגדיחו "דפנח, תביאי את שתי

חשמלות החדשות שתפרתי", מתחלפת עם בתה בגרדרובה, ומרבה בגינוני אהכה מי יודע לאן היתה מגיעה בפוליטיקה.

כני הצינו?

בקה שריר רואה עצמה אשה

בזווית העין אני קולטת על הכוננית בסלון פסל מיניטורי של נשים עירומות.

כאשר רואים אנשים חיים עירומים. חראי, אני מסוגלת היופי, יודעת להנות מרכר יפה, אכל למאות ואלפים אגשים אחרים יהיו מחשכות אחרות, ותמשיכי לכד את

עימות חנוך לוין – תעסה־גלור. רבקה שריר ציררה כמובן בתעסה-גלזר. את מחזותיו של חנוך לוין היא לא אוהכת. "אני לא מתפשת את המתוסבך כחיים. אני מעריפה לראות את היפה. את הצער והכאב אפשר לקבל חינם. אולי אני לא כליכך מתוחכמת בשבילו". את המשפט הזה היא אומרת באנגלית, אולי כדי לרכך הומוסקסואלים. הכיצוע נהרר, אכל התוכן... כל העיוותים האלה זה חלק מהחיים, לא רוצה לראות

-הלכתי בגלל המשחט. חמשחס מיעירליה".

ולהאזיו. זו כבר דרר חיים שממש מושרשת בי. אני הולכת איתו לכל מקום".

סובפבוט 13

רבקה שריד ומזכרות: "כשבעלי ונחר לשר הרגשתי אכזבה איומה. פתאום נשארתי אאוט־אוף־ביזנס. זה כמו לטפח נפונט, אבל הוא הרי יצא ילד שמתבגר ופורח מהקן.׳ זכאי, וכולנו ידענו שיצא בערים שיש לנו שם משרדים, ואז הוא גם עובר וגם זכאי. נכון שהוציאו לו את האשה. זה ידוע שלאשה יש יותר רגישות מגבר, יש לה מרות משפטים כמו גנזק לכל החיים חוסך כספים למרינת ישראל בהופעות שהוא נותן נשמתו, אבל למובת העניין ופצע לכל החיים" – אין טראומה. ליהדות המקום". מעורבת שם, היכרתי את כל האנשים. לפעמים ומת את עושה שביני היוהרתי אותו מפני אנשים שאינם דוכרי אמת, כן, בזה

אני מעוררת באנשים עניין בישראל. רק עכשין-

אפרופו מגע אישי. בראיון שנתנה לא מזמן אמרה: במקום להשקיע הון בשליחים לחו"ל – תן חיוך

באחר העיתונים כתבו שכל המשפחה שהתה.

ואם מרברים על פריחה שמעודר איזכור הילדים, אכזר הם הילרים? יש לך מושג מה הם מסוגלים

חופפת את חשיער", היא אומרת. בתחילת השיחה אמרה שרוכרת המשרד הזכירה לה שצריך לכוא צלם. אולי היא שכחה שאמרה. חוק אי־פירסום שמות חשורים זכה כשבועון

ככנסת. מעורכותה של רכקה שריר כהצעת התוק הזו כאה בעקבות הרלפה לעיתונות, שחוקרי פרשת אלבין החליטו להציג שאלות הבהרה לאברהם שריר ואשתו. .וה פצע לכל החיים, נזק לכל החיים", היא אומרת. בתי עשתה שינויים ככיתה בסכיון. היא היתה נותנת לי צ'ק ואני הייתי נותנת לה מזומן. על סמך תנועת הבספים הזו בחשבון שלי הם באו אלי. זה סופרימגוהך. אבל השר תמיר מכקש שההרצאות תהיינה בעלי היה הקונסול היחיד באטלנטה שחזר ולא פתח

התחלנו להבין את חשיבות המגע האישי עם אנשים

לתייר, הנעם לו את זמנו בישראל וקנית לך מאות ואלפי מסבירים כחו'ל". נכון לעכשיו, רבקה שריר: אני אמרתי שלא צריך שליחים בחו'ל? אני לא זוכרת. אולי התכוונתי לשליחים של משרד החוקז בכלל מה

הנה ציטשה מראיון עיתונאי שנתנה ברצמבר בשנה שעברה: בתחשבי, למשל, על הילרים שלי. את יודעת מה הם עברו בימים האחרונים: את יודעת איזה עם

הצלם מגיע. אם הייתי יודעת שיגיע צלם, הייתי

אנשי השב״ם לא צריכים אלא שיש גם מקרים שחצרק, 'היענש. מה הם עשו?" כנראה, לא חייב לחיעשות. למשל, מקה ציציק מררכי. רכקה שריר: -אני מתנגדת מקדת השב"כ. איפה שארם מוסר את נפשו צריכה

מאת עירית שמגר "נאמא" ור. פיינגולד

יא לא שחקנית בכלל. היא שחקנית טוטאלית. זמרת, תופעה, רוק. בייבי דיטריך", לפי צלם כתביהעת קוסמופוליטן". מיני־מאוס" – קרארקבעו מבקרי פופ. מרונה לואיזה וורוניקה קיקונה פן יודעת שתמיר יימצא מישהו שמחפש אותה במושב האחורי של הפולקסוואגן. אכל היא שרה, מחברת את המוסיקה שלה ומפיקה בעצמה את סירכווני הוויראו שלה. עכשיו

היא גם בסרטים "סוזן סוזן" ו"הפתעה בשנחאי",

ובתקלים חדש – true blue. מרונה אחרת. יש לה

לא מזמן היא נתנה לגיטימציה לפראחיות,
לא מזמן היא נתנה לגיטימציה לפראחיות,
החזידה את הסקס־אפיל של חזיה מרופרת לדור־הבלי.
בתור זמרת לא נתנו לה עשר בשום סולם. בתור
שחקנית היא עדיין קוריוז. אך בתור קוריון היא
סופרסטאר. היא קשה. היא טורפת. כריש בתחפושת.
מוטב להיזהר ממנה, לא טוב לריב איתה. לימורי
הבלט לא הקפיצו אותה לפיסגה, פאריס גרמה לה
יאוש. שנתיים החרים אותה הרריו. היום היא מלכת
הלהיטים. הטוכן של מייקל ג'קטון מנהל את עסקיה.
שחקן הקולנוע שון פן וראה מסגרת) הוא הבעל שלה.
היא אותכת את מילן קונדרה, את מרלין מונרו אך

מרונה בת החברים (אחת משישה או שמונה ילרים במשפחה, המידע משתנה לפי מצב רוחה של המתראיינת), שאביה היה פועל במפעלי קרייזלר בעיידה בירסיטי (כמדינת מישיגו) וכשתנתה כת שש נפטרה אמה מסרטן. אחרכך נישא אבא שנית (למוכנת הבית) ולכיוגרפיה של מדונה – היתומה העניה הילוד התמימה המרועה – נוספה גם אם חורגת.

החיתוך שלה זה בלט, ג'ו, סטפס ומחול מהרני.
היא היתה בלהקת המעודרות של קבוצת סטורט
והופיעה בהצגות בית-הסטר. בת שמונה צולמה
בסירטון סטורנטים שם טיגן האמן הצעיר ביציה על
ביטנה. בת שתיים עשרה הטפה מכות מאביה, שווריר
אותה בכוח מן הבמה עלית רקרה הילדה בתלבושת
מאנק וצבעי פוספור על התרת. כמו כולם היא מרדה
בסמבות, אבל עשתה את חכל - בנדול. כאמור, יחסי

הכוח שלה הוא הזיה לחת. ההצלחה שלה היא
שירוץ מבריק לא פחות מכשרון, מדונה יודעת את
ערבו של תכטחון העצמי, והיא מומחית ליצירת
מיתולוגיה, חשם הרע שלה, האמביציה הסרת
המעצורים הובשרון למצוא את האנשות הנכתים
ולהעיה אותם לאחר שפסק לשרתה - לק מוסיפים
לאימאי אפשר תמיר לצטט אותה ולא להשתעמם:
- איבור הכתילים זה היה צער שקטי בקריירה שלי.
מי עוד צויך את החברת "מרונה - איך להיות כוכבת
מי עוד צויך את החברת "מרונה - איך להיות כוכבת
רוק" שהוציאה לפני כמה שנים! ממק רוק", היא
אומרת, בלעולם אינו הולך הכיות אין הפרדון כין
אומרת, שרה הכיבה של חיום אחר עשהבמה אומרן הין המים למות, שרה בהרה אות ומר בחות אותי אבהיה אול

לפולות בלחה הנדולה למדה מדונה לנגן מנולדה תופני בהולפט אורלבה לשהולה לשיר היא המדי עת למצוא מרשון שיללומאותה לטובוב הפשנה עמיר אחת לביה בליה המשפעוני הוא מאות את ליחי זו ביבוד של המשפעוני את המלום ליחי את המעופקה של שילה בשולה שבה בריק יות אמנית בשילה לחת הלחלשולה פרי מעשרי דיה את מנשה לה המשקה היה לינאל שהילה עילה את מניים היא את המשקה היה לינאל שהילה עילה

מסלולי ההשקעה הקצרים של דיסקונט

פקדון גמיש?

בבקשהו בפניך 2 מסלולים עם חידוש אוטומטי, המשלבים חסכון לונן נלתי מוגבל עם גמישות למימוש החשקעה ולקבלת סכום ההשקעה והרווחים שנצברו עליחם בתום כל תקופת פקדון

פר"נ (פקדון ריבית ניידת) - חשקעה נכוהה וניידת על כסים חשיניים

פק"מ (פקדון קצר מועד) – השקעה ל־7 ימים ומעלה, עם חידוש אוטומטי, בריבית קבועה ומועדפת.

מעולות החידוש האוטומטי מטורוה

באמן, עם אפשרות מימוש - מלאאו

באפשרותך לחשקיע גם בתפ"ס (תעודת פקדון סחירה) -- חשקעה

לתקופה קבועה! יש! תוכל להשקיע לתקופה קבועה מראש, כאשר בסוף התקופה תאכה בקרן ובריבית שנצברה עליה: מרנ - לחודש, בריבית ניידת.

פק"צ (פקדון קצוב) – מחודשיים עד 12 חודש, בריבית קבועה.

פק"מ – ל־7 ימים ומעלה, בריכות

הנח! תוכל לחשקיע במסלולי החידוש זכנסת שוטפת וקבועה, בהתאם

הכנסה שוטפת!

אוטומטי בפק"מ ובפר"ג ולבקש שבכל ריבית לחשבון חערש שלך. כך תיהנה

ודיניות השקעה זו מבטיחה רווחים מסקורות

רימון" קרן נאמנות

רימוך היא קרן כאמטת חדשה בניתול, אילנות. דיסקונטר, המתאימה למשקיעים לטווה קצר. עד 30% מנכסי הקרן יושקעו במק"מ, בתניס כמניות בנקאיות, במניות ובניירות ערך חניתנים

גוונים: ריבית מהשקשת שקליות, הצמדות למדד למטרה ואפשרות לרווחים ממניות. חידוש ב רימון": רוכשי חתעודות של קרן חטומעת רימוך יחיו פטורים לחלוטין מעמלת חקניה. חטבח זו מגדילה את חתשואה למשקיע, חיות חיא מחווה חסכון של 0.25\$ בעת חרכישה.

וימר טמיר כחן (יעקת

וה מה שתמרץ אותה לקבל את התפקיר שחולל פשה בשיורה שלה, כמו אצל סוון. מדונה: ,כשחייתי מייור בשנים הראשונות של בגרותי, הייתי צריכה לשק לל אותם אונסטינקטים של סוזן כדי להסתדר.

איבור הבתולין? ענין של קריירה

שון פן: תמיד לחוץ.

הפרא ימות צעיר

סיפור של מדונה תוא גם הסיפור של שון בן. נער רחוב ופושע צעיר – זה שאין לו

סיכוי אפילו במוסד לעבריינים צעירים

("עולם הפורענות") הוא בעצם בנם של

שתקנית ובמאי תיאטרון. את הלימודים שלו

עשה בסדנת תיאטרון בלוס־אנג'לס: הוא לא

התגלה כגיל תשעיעשרת, הוא תמיד היה

שם. כשתתחיל לחופיע ידע זאת: "התרגשחי,

אורות", אך שון גוב את החצגת מהאטון ב"בז

ואיש השלג" – שם חירו נער מסובך, סוחר

קוקאין: בשביל כטף, הרמתקה ואחבת חקכנה

חוא מכר סודות צבאיים לרוסים. צריך חיח

חרבה שנאח כדי ליצור את הדמות הזאת,

לשון פן זה בא בטבעיות. הביקורת התלחבה

ממנו (זה חיה לפני סיפור מדונה) וכחברו: זהו

שרוקן טוב מדי כדי שיתמסגר במיתוס

חעבריין. הוא משתלט על המסך, הוא שולט

מדי טבעי. תמיד לחוץ, הוא ימות צעיר

בינתיים שון החביית במסלול של סלבריטי.

הפראות שלו גותנת לו כנתרות, אך מחייהיה

מי לובש אצלנו את,

המכנטיים? אני מוריד

הזאת ולא אכפח לי

מי לובש אותם."

את המכנסיים במשפחה

מעם כתבנו עליו: יותר מדי פראי, יותר

טימותי האטון מחק אותו ב"כיבוי

מתחדים, אבל כך מכנים אצלנו אשה מצליחנית, מחוה מאדשאר ממהרת להצליח ואף אחר לא אוכיר לות לעשות". אנב, שטיין לא מסתיר שהוא נטרף אויה ממנט ראשון, מהקול המטרף והמראה המטרף. מד ידע שהיא כוכבת. "יש לה כל הבטחון העצמי

וכל זה קרה זמן לא רכ יחסית לאחר אותם צלומי עירום נועוים כהם ריגמנה כשהיתה רק בת שצשרה התמונות שצולמו בסטוריו לתלמידי ציור משעו עשר שנים אחריכך כ"פנטהאוז" וב"פלייבוי" פיולי 1985, בעת וכעונה אחת). לא צילמו אותן שננים, כווראי שלא חובבי אבסטרקט. הן היו כמו צורם לתקליטיה הבאים "בורדרליין" ו"כמו בתולה" תורים את כלוטות המין, אשר מהר מאר חרגו מעולם והומה. מרונה החלה לשיר וגם להראות -- כסרטוני

מרונה ירעה שהעסק הוה של צילומי העירום יושוץ יום אחד. לאחר הפירסום יצאה לפגוש את פעיציה ומשמיציה בראש מורם. היא אמרה: "איני מתנגלת על שום דברו" המוטו שלה הוא: ..אם יש לך את - הבליטיו לא לפחר ולא להתביים. להביט להם יש נעתיים ולקות כל מה שיש". אבל איש לא ירע אך נכתה כאותו לילה, ואיך חשבה שלא תחיה אפילו יות נוסף. הייתי כת עשרים ושש והרגשתי כמו ילדה נניתה ה', כשלא הרשו לי ללבוש גרביים לבנים שקפים שכל הילדות בכיתה שלי לבשו. חשכתי שוה סוף העולם. אך למוצרת היוה יום חרש."

ל ניסיון לנתח את דמותה של מדוגה לוקח בחשכון את המראה הפרוע, המיניות התוקפנית, הקול הגרוני, "השחור". "מדונה היא חלילן מושחת , המוכילה אחריה צעירים רכים כדרך של שחיתות, הפקרות וניוון", אמר עליה רו גם ניימוס מהאמריקן מדיקל קולג'. ובט מידילר אמרה האשה הואת הרימה את עצמה למעלה משפח החויה שלה, אך היא שוכחת להחויק אותן סרי פעוד מצד שני אסור לשכוח את מדונה (האם הקושה, הקאתולית מבית איטלקי ארוק, שמקשטת א תנוכי אוניה וצווארה כצלבים המתגדנדים מעל שתה חויה מפורסמת. היא יודעת איך לשחק אותה נמודה המשלהכת של זונה־נזירה. לא רק זעקת מרסה של דור פוסטיוויטנאמי יש כאן, אלא גם מיקה נפורנוגרעיה רכה. והפגיעה בקרושה היא תמיך

מל בוככת רוק היא כוככת סקם. מדונה – באותה וית מחוך שחורה, שפתי ארגמן, נקודות חן מאכותיות וחרבה תנועה לוהטת - משחקת את המנה המתנפחת. ברבי מתפרקת ומצחיקה. כל מפשה היא התגרות מחשמלת. כשכיל הכימאית סוזן יידלמן היתה מרונה התגלמות האשה החופשיה. אחת ששה כל מה שבראש שלה. הסיפור של "סוון סוון" היו סיפור של כפייה, של התמכרות. אשה שרורפת ותי אשה אחרת; אשה שהושכת לאשה אחרת, לשונה. עקרת בית משועממת שקוראת מקומון ונוקלה כמורעה מיזרה של אחר שמחפש נואשות את מחן, היא נכנסת לנעליה של סוזן, לוכשת את בגדיה,

ומחנכת כהרשתקה המחוללת בחייה שינוי קיצוני. יש הרבה משותף לסחון ולי, אבל אין זה נכון מון היא מרונה", היא אמרה, במוון היא אשה שאין לה אמצעי מחיה ומתקיימת בשולי החברה. אבל היא עם נחדה עם ראש פתוח שעושה מה שהיא רוצה. היא גם כחורה בעלת תושיה כלתי רגילה, מאותן נשים שמציאים שמוציאים משפרנת נכרים שמוציאים אותה לארוחות ערב. יורעת להסתדר ולא להישאר וענה היא גם שואלת בגרים מחברותיה. אכל נקשואלים אותה איך היא מתקיימת ומאין הבגרים שרא לוכשת, תמיר יש לה תשובה שתפוצץ את מלבי

לא דה לי כסף ולא עכורה. גם אותי הין שואלים את

כל אותן השאלות המטופשות, מהיכן הכסף לשכר הדירה ומאיפה הכגרים היפים של מדונה. אני הצלחתי

והגעתי רחוק, כמו סוזן, וזה מה שמשך אותי בסיפור". עכשיו עשתה את "הפתעה כשנחאי", סיפור קולנועי יותר, סיפור אהבה. בשנחאי של 1938, עיר חסאים בינלאומית, פוגשת כת טובים ממסצ'וססס והמגיעה לשם כדי להיות מיסיונרית נזירה בהרפתקן מפוקפק. הסרט צולם כהונג־קונג וכלונדון, והמפיק ג'ורג' הריסון (מהחיפושיות בעבר) התעקש לשמור את התפקיד למרונה: מי אם לא היא הבתולה הקאתולית הזכה שהושחתה בדרך לתפילה. סיפור האהבה שלהם יזכיר לכם, אמרו, את האמפרי בוגארט שהתאהב בקתרין הפכרן ב"מלכה אפריקנית" - אם כי מבחינה אפריקנית הוא מזכיר יותר את המהומות כסוואטו.

זמן הצילומים חבט כעלה שון פן על ראשו של עיתונאי כאלת עץ, והמרצדם הסגולה של מדונה דרטה צלם אנגלי. ניצב בסרט פוטר לאחר. שביקש את חתימתה של מרונה, ואיש יחסי הציבור עף כשהציע להם להצטלם בשביל העיתונים. אחרי ששון פן גם חנק (ברצועת מצלמה) עורך של עיתון בכיר מאך בהונג־קונג, טסו לעיר בעלי החברה כדי ליישר אח ההדורים. הם לא הועילו הרבה: כמוזה קיבל הזוג פו לא רק זכות לאשר את התסרים (וחובה לספק להם מיטה כפולה בכל מלון): המפיקים גם חתמו שרק "יכולים לבקש מהם לשתף פעולה עם העיתונות." כן, יש חילוקי דעות בענין מרונה, אך הכל מסכימים לגכי שון פן: החרא הקטן, זה היה כינויו על בימת

כאמור, אין פרסומת טובה יותר מן האנטייפרסומת. כשעמדו לצאת לרחוב לכש שון קסרת אבירים עתיקה ומדונה הסתתרה תחת מטרית ענק שתורה. את תתונתם הסודית ערך הזוג הסוער בבגרים טהורים־לכנים. העיתונאים, כידוע, צילמו הכל מן המסוקים מלמעלה. "הכרישה התחפשה למרוגה", הם כתבו מתחת לתמונות, ובצר הוסיפו: "המפלץ השתלט על האלילה". לסיפור האהבה שלהם הם הזרימו הרבה מתח. לא רק מכות עם עיתונאים, אלא גם כין האוהכים. שבועיים לפני החתונה המפורסמת נכחב שמרונה מנהלת רומן עם מייקל ג'קסון ואיך שון פן הכה את הזמר הכושי החביב.

עכשיו הם חיים יחר, אוהבים יחר ועוכדים יחד ורק דברים טובים יש להם לומר על זה. כמו למשל כשהוא אומר עליה: .שום דבר אינו חשוב כמותה. לא האוקיאנוס, ולא היבשה, לא מלחמה אטומית ולא עמים גוועים כרעכ. מרונה היא מרסז העולם". מי לובש את המכנסיים אצלכם בנושפחה?"

שאלו את שון. אני מוריך את המכנסיים במשפחה הואת, ולא

איכפת לי מי לובש אותם." מדונה הנשואה וכוכבת הסרטים, היא מדונה

אחרת. המראה החדש מתוודה: עכשיו אני כותבת הרבה שירי אהכה. מוור, אבל אני פשום מאוהכת, ואני מתחשכת כרעתו של אהוכי.

שון נותן לי השראה. כמו ספר גדול או סרט. שני רוצה לשמור על הקסם והמיסתורין בחיים שלנו, כמו פעם, בחיי כוכבי הוליוור בעבר. היום מתעניינים רק בכביסה המלוכלכת של המפורסמים. ואני, כדי לעבור ברחוב, צריכה להסתתר, פעם הייתי מחצנת, סוערת. היום אני מורירה את הראש.

שון מבין אותי. הוא רוצה להגן עלי, לשמור עלי, מו הרברים הרעים שאנשים אומרים עלי. יכול להיות שהשיטות שלו לא כל כך יעילות, אך הוא עושה מה שבראש שלו. הוא נאמן לעצמו ולא חשוב לו מה יגידו. "תמיר הייתי שתלטנית וחיפשתי עמרות כוח. עוד כילדה ידעתי שהעולם שייך לי ואסור לי לפספס אותו. יש לי גישה חיובית לחיים, ואני מאמינה שהקהל שלי מבין אותי. אני מאמינה שהם יודעים להעריך את

היקרה הקטנה ממישיגון שהיה לה חלום גרול. אני לא לוקחת את עצמי יותר מדי כרצינות. אתה חייב לפעמים לצחוק על עצמר, ואני עושה את זה, בחיים, ובסירטוני הוויראו שלי. אפילו בהופעות שלי.

17 Biacaio

מאשה אפרתי, גיורת מברית המועצות

וקומוניסטית נאמנה בסניף רק"ח בירושלים, נרצחה בביתה במוצאי חג הסוכות. לא היו עדי ראיה. הנשק לא נמצא. המניע לא נודע. הרוצח נתפס בגלל טעות קטנה. בימים אלה נשלח למאסר עולם. משפט הרצח היה מהסוג הנדיר. הסיפור שמאחורי התעלומה.

אצבע על הקיר

מאת ברוך מאירי

בוקר יום שישי, 19 לאוקטובר 1984 ניגשה מאשה אפרתי, כת 62, חברה נאמר נה ברק"ח, לסניף הרואר בשכונת בית־הכרם בירושלים לראות אם הגיעו מכתבים לתיבת הרואר שלה. משם קפצה למספר דקות לבית חברתה הטוכה נעמי סיטון, כפי שעשתה פעמים רבות בעבר. שתיהן עוכדות כשירותי הבריאות של עיריית ירושלים. הבדלי ההשקמות הפוליטיים מעולם לא הפריעו

לירירות ההרוקה שביניהן. מאשה שאלה: "את יכולה להיות איתי בסשר

כשבת, או אולי לבוא לכקר אותיז" נעמי ענתה: אני לא יורעת. סוף השבוע הזה יהיה אצלי עמוס בררך־כלל, יש לי כיקורים, אכל נהיה

נעמי לא טילפנה בשבת. למתרת, כתום חופשת חג הסוכות, שבה לעכורתה בעיריה. בצהרים צילצלה ללשכתה דנה חבר, האחראית על העוברות כמשרר. -בעמי", היא אמרה, -מאשה לא הופיעה לעבודה. אני מנסה להתקשר אליה כל הבוקר ואין תשובה. אני כבר מודאגת. מאשה היא אשה בודרה וחולנית, אולי היא מרגישה לא טובו"

סמוך לשעה שלוש, כתום ארוחת הצהריים, יצאה נעמי סיטון לכרר את פשר התעלומה. היא הלכה, לביתה של מאשה ברחום המשוררת רחל 10. כל תריסי הדירה שבקומה הראשונה היו מוגפים פרט לחלון המטכת. היא צילצלה בפעמון הדלת אך איש לא ענה. כעבור שעה קלה, אחרי שטיכטה עצה עם דנה חבר שחיכתה לה ליר הסופרמרקט של בית־הכרם, חזרה שנית לרירה. הפעם ניסתה לפתוח את הדלת, ולתדהמתה גילתה כי וו נענתה לה כקלות. נעמי לא מיהרה להיכנס אלא ביקשה קודם מאחד השכנים, משה דבש, שיתלווה אליה. חשש נורא כירסם בליבה. הדלת

רצח למטרות שוד. וא הזעיק את חוקרי המחלקה לויהני

היה מבאי־ביתה.

השנים נכנמו לרירה החשוכה. רק מחריץ הרלוז

לנעמי, אני כטוח שוה רצח".

הדבר הראשון שבלט לעיניו של מפסח המשטרה סלומון אמיר, ראש צוות החקירה המיוחר, היה הסרר והנקיון שנשמרו כתוך הדירה: איש לא הפך אותה. גם לא היו סימני חיפוש. מאשה נרצחה ברקירות של מכשיר חד בכל חלקי גופה. מגבת לא גרולה היתה מונחת כין רגליה, ומתחת לראשה – סמרטוט קטן. על צווארה ענדה שרשרת גדולה עם מדליון. עגילים

לגבי מאשה אפרתי שהיתה נוהגת להסתגר מאחורי

וטבעות קישטו את אזניה ואצבעותיה, בסמוך היה

הראשית היתה פתוחה, וזה סימן מוזר ומכשר רעות

של חרר השינה בקע אור קלוש. דכש הרלים את האור בפרוזרור, והזיו את הרלת כוהירות. .אני לא גיבור גרול", החוורה מאוחר יותר. נעמי הסתכלה פנימה וקפאה על מקומה. אני מסתכלת ככה ורואה כף רגל מציצה. הרגשתי כאילו האדמה כולעת אותי". אתוות פניקה, צעקה ותפסה בכתפו של משה דכש. הוא הביט פנימה וראה את גופתה של מאשה מוטלת בתוך שלולית דם גדולה. .בואי נתקשר למשטרה", אמר

חסר לה. היתה לה דירה נוספת בנתניה. בשנה שקרמה עצמו כלוא כחדר המעצר. היום, כמו אז, ברור לו שנעשה לו עוול והמעצר נועד להשיג לכל היותר למותה הטראגי החלה להתכונן לנסיעה, וכבר רכשה מתנות לעשרות הקרובים. נאמנותה ל"אמא רוסיה" כותרות בעיתונים, מכלי שאיש במשטרה יאמין כי יש היתה עקבית והרוקה. כצוואתה הורישה את כל רכושה לו מעורבות ברצח. מאשה אמנם היתה קומוניסטית ארוקה, מלידה, אבל לא פעילה ובולטת במידה כוו שתהווה איום על מישהו שיבקש לסלקה מדרכו הפוליטית. מעצרו של יחיאל עמית פורסם בהבלטה, ולעיתונאים נרמז כי הוא "טיפוס מיוחר במינו". עמית, שהיה לפני קום המרינה אחר מאנשי לח"י בירושלים

מאשה לא היתה איום פוליטי כמו שרצתה להחלץ מבדידותה.

היא חיפשה בטחון לאחר מות בעלה השלישי, וזה מה שהמריץ

אותה לחפש חבר לחיים "אמצעות מודעה בעתון. האלמנה כבר

היתה כבת 60, ולחבריה אמרה שלא מדובר כאן ברומן אהבה.

הקומוניסטית לאחר מלחמת ששת הימים. מזכיר המפלגה שוחרר ממעצרו כעכור פחות מ־48 שעות. תרומתו היחירה לפיענוח התעלומה היתה בסיפור תולדות חייה של מאשה אפרתי. הוא סיפר כי נולדה למשפחה לא יהוריה כברית־המועצות, נישאה

ברצח. הוא לא התייחס לכך ברצינות עד שמצא את

יחיאל עמית, כמו גם חבר המפלגה דימינסקי והידירה נעמי סיטון, ציירו את מאשה אפרתי כאשה נמרצת וקפדנית, וגם מארחת למופת עם הרכה רצון ולב חם שממעטת לרבר על עצמה אפילו באוזגי המקורבים לה. היא רצתה להחלץ מבדירותה וחיפשה

לגימלאות והתכוננה לנסוע לכיקורים נוספים. כסף לא

בטחון מעבר למנעולי הרלת שמאחוריהם הסתגרה לאחר מות בעלה השלישי, ולחתולים שאהבה לגדל. וזה מה שהמריץ אותה, לדברי עמית, לחפש חבר לחיים - רביעי במספר - באמצעות מודעה בעתון. מאשה כבר היתה כת למעלה מ־60, והיא אמרה שכרור כי לא מרוכר כאן כרומן אהבה אלא שעשתה זאת כרי שלא תאלץ לחיות לבדה.

חוקרים התעניינו האם נוצר קשר כלשהו בעקבות המודעה. סיטון ודימינסקי (שהכיר את הנרצחת כמשך 30 שנה) רמזו להם על קשר בולט במיוחר עם ארם המתגורר כמרחב חיפה, כקרית־ים או בסמוך לה. דימינסקי חשב שלאיש קוראים שמואל והוא תורכי במוצאו. השם נרשם, אך באותו שלכ לא עורר תשומתילנ מיוחדת. המשטרה לא הרפתה מהקו הפוליטי, והמשיכה לחקור עשרות

ואז גילתה הצצה חוזרת כיומנה של מאשה אפרתי את מספר הטלפון של אותו שמואל מקרית־ים. משרד התקשורת סיפק את שם משפחתו - ברוקס וגם את כתובתו המרוייקת. המפקה אמיר נסע לשם אך מצא את רלת נעולה. אחת השכנות סיפרה כי "הארון ברוקס" נעדר בסוף השבוע מכיתו. חקירה קצרה העלתה כי שמואל כרוקס הוא בן 66, רתך במקצועו שותאלמן מאשתו הראשונה והתגרש מאשתו השניה. אמיר חזר לירושלים ולמחרת, בשעת לילה מאוחרת, חזר לקרית-ים עם שני חוקרים נוספים, לטיף ודגי

השעה היתה שתיים אחר־חצות. ברוקט התעורר המום והרליק את האור שבחוץ. הוא לא זכר מתיי לפנייכן התרפקו על דלתו בשעה כה מאוחרת, וכיקש לדעת מה רוצים ממנו. האורחים הכלוני קרואים האיצן בו לפתוח. הוא נסוג ופתח. "משטרה?", התפלא, "מה יש לכם לחפש לי בשתיים בלילהז". העברית שלו

סלומון אמיר הציג את עצמו ואת עוזריו. רני בן בחום אמר: .באנו אליך בקשר למאשה". אמיר נוכר שתגובתו הראשונה של ברוסם היתה: מתי הוא התאברהי. החוקרים החליפו מבטים והחליטו שוה מספיק. הרי איש מהם לא גילה לו את רבר מותה. מהיכן ירע שהיא איננו בין החייםו הם לא המשיכו לדבר איתו על הפרשה אלא הזמינו אותו

במגרש הרוסים היתה שעת כוסר מוסרמת. ברוסס דחת את כוס הקפה שהוגשה לו. סמוך לשעה 8, אחרי שלקהו ממנו את טביעות אצבעותיו, נכנס לחדר לחדר

מאשה אפרתי לפני מותח, על רקע הכנסיה הרוסית בירושלים, ושמואל ברוקס כפי שצולם לאחר מעצרו בעת בדיקה שערכו לו חוקרי המשטרה: הוא שאל מתי היא התאבדה.

מונח ארנקה ובתוכו כסף מזומן, גם מטבע זר. היו סימנים של מאכק שהתנהל כדירה כין בעלתיהנית לאלמוני שנכנם פנימה, אבל התקבל הרושם ששום דבר לא נגנב. למפקח אמיר גראה כרגע הראשון שלא היה זה

פלילי, והם החלו לסרוק את הדירה לחפש טביעות אצבעות וללקט כל חפז אשר בריקתו במעברותיהם עשויה לסייע כפיענוח התעלומה. את המכשיר שבו נדקרה מאשה – החפץ החשוב ביותר, מבחינתם – לא גילו. גם לא נראה היה שהרוצח פרץ סנימה בכוח. כל הסימנים העידו כי לאלמוני היתח גישה לוירה. בעלת חבית לפתות הכירה אותו, אם לא

עם קצה החוט הזה העלתה חקירתם של שכנים וידידים מערכת ענפה של קשרים אישיים שקיימה מאשה אפרתי עם נכרים שונים, רובם במסגות פעילותה כרק'ה. החשר הראשון היה שתרצה כוצע על

ת פוליםי. מזכיר סביף רק"ח בירושלים יחיאל למת, ומשה דימינסקי חבר המפלגה וידירה של תיותה, התייצבו ביחמתם במטה המשטרה שכמגרש החסת הם שמעו על הרצח ובאו לשמוע פרטים על שינות התסיכות וגם לקבוע את סדרי ההלוויה. מאת הלא היתה אשה בודרה, ומי ידאג לחלוק לה את תנד האדון אם לא חברי מפלגתה.

התקרים ביקשו לקבל את רשימת החברים בסגיף מאנה הדושלמי, יהיאל עמית והתנגר. איימו עליו לא ימסור את הרשימות, יעצרו אותו כחשור

שם לצעיר רוסי ואף-הרתה לו. הכעל נהרג במלחמת העולם השניה כשורות הצכא תארום, והיא הפילה את העובר. לאחר המלחמה התאחבה בכתור יהודי־ציוני והתגיירה כרי שיוכלו להתחתו. ב־1949 עלו לישראל וכעכור זמן התגרשו. בעלה רצה ילרים, אכל ההפלה מנעה ממנה הריונות נוספים. כעבור זמן נישאה בשלישית לעקיכא אפרתי ממנו התאלמנה לפני עשר שנים. עמית סיפר עוד כי מאשה שמרה כל השנים על קשר חי עם כני משפחתה שנותרו בברית המועצות, ונהגה לבקרם לעתים מוומנות. היא עמרה לפרוש

IMITAITURA TINE

ברוקס התפלא: על מה הסיול הזהז אני לא כא לכאן לטיול. לטייל אני יכול לבר, איפה שאני בוחר לעצמי". אבל המפקת התעקש, ושמואל ברוקס עוב את מגרש הרוסים ויצא לשוטט כשווקי העיר העתיקה .כשכיל להרוג את הומן".

אלא שבאותו יום ששי ארע בירושלים פיגוע מחבלים באוטובוס. המשטרה היתה עסוקה וברוקס התבקש לחזור לקריתיים ולשוב לירושלים בראשית השבוע הכא. אכל התוקרים לא המתינו לבואר, אלא הקדימו אותו בכיתו ביום המחרת, למרות שהיה זה שבת. ברוקס, בפיג'מה, יצא לחצר לתלות כביסה, ונדהם כאשר השוטרים לפתו אותו כיריו שניים מפה ושניים מפה, וכמו שאומרים נוצר מצב מלחמתי".

אנחנו עוצרים אותך כחשור ברצח מאשה. אפרתי", אמר לו סלומון אמיר.

יבת התפנית הפתאומית – תוצאות הבדיקה שנתקבלו מהמעבדה לזיהוי פלילי. טביעות האצבע שנמצאו ברירתה של מאשה אפרתי היו מאצכעותיו של שמואל ברוקס. ברוקס הגיב על האשמה: "אין דבר

כוה. אני ארצווו'

אבל כדיקת המעבדה העלתה מימצאים נוספים. למשל שרידי הרוק שנמצאו על חולצתה של מאשה אפרתי, או סימני נשיכה שנתגלו על גופתה. יש אנשים שרוקם מכיל חומר על פיו אפשר לקבוע את סוג דמם. הרוק על חולצת הנרצחת הכיל את חומר זה, ונמצא שרם כעליו הוא מסוג A. האם זהו גם סוג הרם של ברוקס? האם טביעות השיניים בגוף הנרצחת זהות

כרי להשיב על השאלות צריר היה לבקש משמואל כרוקס רגימת רוק, שלא לדבר על דגימת רם, או לזכות כשיתוף פעולה מצירו כדי לצקת בפיו רגם של מכנה השיניים. אלא שהוא סרב לשתף פעולה. לא היה מוכן לתת לחוקרים לגעת כפיו או לשאוב את רוקו ודמו. זה פרטי שליי, חור ואמר, אני לא נותן מהגוף שלי למשטרה שום דבר".

החוקרים הלכו למרכז הרפואי של "הרטה" בעין־כרם להחייעץ עם מומחה לרפואת שיניים, הפרום' יונה סלע. הוא אמר שמוכרמים להשיג את תכנית הלסת של החשור. סלומון אמיר נזכר שהכחין בביתו של ברוקס בקריתיים בכך שיש לו שיניים תוחבות. מצוייד כצו שופט, נכנס הקצין לחדר המעצר ונטל את השיניים התותבות מתחת לשמיכה של כרוקם. עור באותו לילה נסע למעברתו של פרופ' סלע

שהכין מהשיניים תבנית גבס. אבל אז התברר כי בידם רק תכנית השיניים העליונות. את סור השיניים התחתונות קשה היה לעקור מפיו של ברוקם.

הזמינו אותו לארוחה חגיגית שכללה – לפי עצתו של פרופ' סלע – שני סוגי גכינות, מותכת ורכה. בעוד ברוקם הרעב נוגם בגבינה האחת, ביקש החוקר שישב לידו את נתח הגבינה הנגום בטענה שגם הוא רעב. הוא הציע לכרוקס לנסות את הגכינה השניה. ברוקס עשה כמצוותו, והחוקר מיהר לחטוף מידיו גם את הנתת השני לאחר שנגס גם ממנו. פרופי סלע יצק מהגבינות את תכניות הגבס של השיניים התחתונות. את הגבינה עצמה זרקו לפח לאתר שצולמה מכל הזוויות האפשריות.

ואיך מתגברים על סירוכו לתרום מדמו לבדיקת סוג הרמי רצה הגורל והוא התלונן לפתע על כאבים. לקחו אותו לכדיקה ב"הרסה", והאחות שנטלה רם לכריקה הפרישה כמות קטנה ממנו בעבור המעברה הפלילית. הבדיקה העלתה כי סוג הרם זהה לזה של בעל שרידי הרוק שנתגלו על חולצתה של מאשה

כאחר הימים כיקש ברוקם לשוחח עם מפקר מרחב ירושלים, תת־ניצב חיים אלכלדס. לשם מח? התעניין ראש צוות החקירה. "אני מוכן לונת פרס של חצי מיליון שקל למי שיתפוס את הרוצח", אמר

אני לא חושב כמוך," אמר המפקח אמיר, גאני חושב שהרוצח ככר נמצא פה." אמיר זוכר שברוקם לא הגיב.

אולם עד להוכחת אשמתו כרצה מאשה אפרתי – הדרך עדיין היתה ארוכה. כשנפתח משפטו בבית־המשפט המחוזי בירושלים, כפר ברוקט באשמה. זה נועד להיות משפט רצח קשה, ללא עדי ראיה, ללא מכשיר הרצה. אפילו המניעים לא נודעו. עדי המפתח

מואל ברוקט, גבר נמוך קומה וכסוי שיער, אב לבן וסבא לנכד, הגיע צל מאשה דרך אחר ממדורי השידוכים הוא נולד בתורכיה, עלה לארץ לעי שנים ועבד כמסגר ורתך במפעלים שונים כאיוור חיפה. לפני כ־15 שנה נפצע כתאונת עבודה ויצא לפנסיה מוקדמת. אודי שהתאלמן מאשתו הראשונה והתגרש מהשניה, הי לברו כדירה קטנה בקרימיים. נרושתו, אידה, שומית לו טינה. המשטרה מצאה אותה ונידכה מידע על אופיו שנימונו לא הסתידה את איבתה. מדבריה עלה שהאיש

היו המימצאים האילמים של מעברת הויהוי הפלילי. ומינוצאים אלה הומינו לכל היותר דדקרב בין מומה התביעה וההגנה כדי להוכיח או להפריך את משמעותם המרשיעה. שכן נסיכות המקרה, כפי שניתן היה לגבש מפי ידידיה ומכריה של הנרצחת, היו מעורפלות. למאשה אפרתי לא היו אנשי סוד. היא היתה שיפום סגור ומסוגר. סדר ההתרחשויות המדויים ברירתה ברגעיה האתרונים – היה ונשאר תעלומה

המתקרב ל־70 הוא רודף שמלות. ברוקם סיפר כיצד הביר את מאשה: -קראתי את המודעה על האשה שמחפשת גבר. להיות לה חבר לעתיד, או משתו כזה. קראתי ולא התייחסתי כליכך מהר. אחרי יומיים שלושה צילצלתי בערכ. היא קיבלה את הצלצול שלי ואמרה: אני מזמינה אותך לבוא אלי לשבת. אמרתי לה שבשבוע הזה אני עסוק. כשבוע הבא הלכתי אליה. זה היה ביום שישי. כפגישה קיבלה אותי יפה ושותחצו על כל מיני דברים. היא סיפרה על ההורים שלה ברוסיה ואני על העורים שלי. שום דבר רומנטיקה או דברים כאלה. כל אחר גדיברו על העבר שלו. על העתיד שלור.

הם נפגשו בעיקר כסופיישבוע, לרוב היה כא אליה לירושלים. מרי פעם נסעה מאשה אל ביתו בקרית־ים. הקשר נמשך מספר תודשים - שישהן שבעה, ואולי שמונה. הוא לא זכר כמה בדיום. גלא רשמתי", אמר ברוקט, נזה לא כית דורושת".

הוא גם לא וכר מתי התקיימה פנישתם האתרונה. לרבריו, זה היה שבעה או שמונה חודשים לפני הרצה, וגם אז לא נפגשו בירושלים אלא בדירתה השניה שהחזיקה בנתניה. הוא אמר שהוזמן לשם כדי לתק את רעפי הגג ואת מערכת הנו. כששאל אותו פרקליט עו"ר יאיר גולן איך הסתיימו היחסים ביניהם, סיפר ברוקם שראה אותה מכינה מזוודות, אתת גדולה כמיוחר. ונוא שאל לאן היא נוסעת, והיא נילתה לו כי פניה לרוסיה לכקר את בני משפחתה לתקופה כלתי־מוגדרת מראש. לדכריו היא אמרה לה .אני לא יודעת מתי אני חוזרת. אם אחזור ואם נוצה – נמסיך. אם לא – אנחנו ממשיכים להיות ידידים".

בם כעיניה של נעמי סיפון בראה היה שהקשר. אכן נותק 7-8 חודשים לפני הרצה. מכרים אחרים סיפרו כי הרושם היה שמערכת היחסים מצטננת. אם כעבר נהגו להיסגש בסופי־שבוע, הרי בתודשים האורונים של חייה נפסקו הפגישות. גם מוכיר סניף רק"ח יחיאל עמית יכול חיה להעיד כי מאשה רצתה לנתק את הקשרים. דברים מפורשים אמנם לא שמע מפיה, כי מעולם לא היתה גלויית לב ככל הנוגע לענייניה האישיים, אבל זה מה שניתן היה להבין מקטעי הדברים שפלטה ככמה הודמנויות. מכדים אחרים ציטטו קטעי דברים ששמעו מפיה, ומתוכם (חמשך בעמוד 41)

גרושתו של ברוקס אמרה על"ו שהוא רודף שמלות. את נקמתה המתוקה נקמה בו כשחשפה את השקר שמאחורי הסיפור באילי נפרד ממאשה. היא ראתה אותם בחיפה. "אשה", אמר ברוקס לחוקריו, "יכולה להפוך אדם לפרא־אדם".

มเลยอเช 20

RENAULT 25

רנו GTX 25 אינה מכונית לכל אחד. היא מכונית יוקרת לאנשים הרוצים את המקטימום. בין האנשים שקנו אותה בארץ תמצא מנכ"ל בנק גדול, יו"ר אגודת הספורט הגדולה בארץ, מנכ"לי חברות טכסטיל, ביטוח, כימיקלים, תרופות ועוד.

רנו GTX 25 טיפור הצלחה

בשנת 1980 חחלו מחנדטי רנו לתכנן מכונית יוקרה שתתחרת עם

בשנת 1985, 5 שנים לאחר מכן, חוצגת ח-רנו 25 - וכבר באותח שנת חגיעה למקום הראשון במכירות בצרפת, למכוניות מסונת. בתוך שנח, נרכשו באירופח למעלח מ-300,000 מכוניות רנו 25 ביניהן מכוניתו של נשיא צרפת.

מתו סוד המצלחת של רנו GTX 25?

רנו GTX 25 מפנקת את הנוחג בה. כשאתה נוחג ברנו GTX 25 אתה נחנח משילוב מוצלח של מכונית מנהלים מפוארת ונוחת - עם ביצועים מעולים של מכונית ספורט. וזה תענוג. לרשותך מערכת מחשב חמתריעת על כל תקלת בקול אנושי, מערכת

מיזוג אלקטרונית חמאפשרת לך לשמור על טמפרטורת מדויקת לפי בחירתך, חלונות חשמליים, מערכת מרכזית לפתיחת דלתות

אין מחיר לאמינות של RENAULT אין מחיר לאמינות

בני תשה קרטו:

ירושלים טל. 226491 באר-שבע טל. 1991 ש חיפה טל. \$1029 ב נתניח טל, \$4040 אילת טל. 78871, 78024 ש קרית גת טל. 887870 **ש**

בשלט רתוק, מערכת סטראו בעלת 6 רמקולים חניוננת לכיוונון גם ממוט החגה ועוד. כל חמערך חטכנולוגי ברנו פדא 25 מרוכז אליך, כדי לאפשר לך

ואם אתח מהנהגים תאוחבים את מכוניתם תזקח ומחירה - אתח עומד לרותאחב. כי במכונית בעלת מנוע 2165 סמייק עם חזרקת דלק, מגיעה רנו GTX 25 למהירות מירבית של 195 קמייש ו-123 כייס דין בעוד שצריכת חדלק שלח חיא 15.8 קיימ לליטר

אם ברצונך לקבל פרטים נוספים, חינך מוזמן לטלפן לחברת בני משת קרסו בע"מ טל. 03-627111 לתאם פנישה אישית עם

727204 . מיא טל. ב 627151 ב חיפה טל. 127204

מאת נילי פרידלנדר צילומים: שמואל רחמני בשיתוף עם רשות

44. אל ארץ הרוחות היבשות

, אדוים. איפה ומצאת "שוויץ ש לביוח מבישור חדווף ומהכרכול משות ארשם בין כביש החוף לכביש השתעודו, ומצחים למטיילים שער דין לאנילו אותה בקיץ. אנרונו בנצר מהצץ, האוויר נעים והאווירה קצת

פים כון איצור ישרות האצורנים הצו" לושה המערביות מן היום – אמשר יחסק המטיילים בקיץ. ונושבי מי

פני מושב עין־העמק ונוסעים לכיוון מימין את הכניסה, בדרך עפר, ליער דך נחל נחר. יש חניון ומתקנים רכים פרחים צהובים, שאין כמוהו כדי כשישים שנה, עת נודע בשם "יער להחמיץ מלפפונים בצנצנת. מאחוריו השומר הצעיר". במלחמת העולם מבשילים תפוחים אדומים במטעים, הקצורים, הזהובים, עם חבילות הח־

יש פניה שמאלה לביוון קיבוץ רמת" וריח אורנים. כאן אפשר להתמקם השופט. כאן פונים שמאלה, לא נכני למנוחה ולטיולים בשביליו. סים לקיבוץ וממשיבים לנסוע ישר. מגיעים עד לבניסה לקיבוץ עין־חשו־ צד כין היערות, לכיוון קיבוץ משמר-

(גבעת נח), מחנה אימונים מפורסם של הפלמ"ח והתננה. לא נכנטים, אלא ממשיכים בדרך היפה חקרירה.

עכשיו היער הוותיק גבוה, מרווח ופי ערי הזיעה. אפשר להמשיך ולטייל תוח למטיילים, ואין בו שום דבר כאן באיזור אל עוד כמה מקומות כחמישה ק"ם אחרי צומת אליקים שמוכיר אימוני צבא אלא יופי, שלווה נחמדים ומעניינים. יער משמר־העמק הוא רק הסיפתח נוסעים לכיוון המושבה יקנעם שרא־ ליערות הגדולים וחרצופים, יערות' שוני מתיישביה בשנות השלושים היו

השניה שימש מקום מיסתור ואימונים

פט, יש שלט. לא ובנטים לקיבוץ מושה. אל ליבו של האיזור המיוער עולים מגרמניה ומתימן. אולי לכן הי אלא פונים שמאלה ויורדים בכביש הזה מגיעים מחניון הוורע. שלט עץ אים כאן עד היום בתי רעפים צוועים בולט של חקק"ל מפנה את המטיילים בזורים בין המון עצים ושיחים ירו־ אל לב היערות מחכביש היורד למשמר־העמק פו' משתלת האחים כחולי, פונים מיד היבשה והקרירה, את הצל הנהדו נים שמאלה בכביש חיפה־מגידו. הד־

וך לשם עוברת בין גדרות שיחי צבר י בביש צר זה העובר בין שדות העי מימין רואים את חפנית לג'וערה ויש כרמי זיתים תוראים בצידי הדרך. הכרמל, זה חהר הירוק תמיד. משני מהכביש מסתכלים שמאלה, ומעט צידין שדות זהובים וישובים קטנים. וונדול ועליו מפת חיער וחניוניו.

הקיבוצים רמת־השופט ועין־השופט. משמר־העמק. מעל הכביש, באדמת למשחקים לילדים עם מרץ. למבוג־ נוסעים בנוף קייצי טיפוסי. בצידי הגיר, חצובות מערות קבורה עתיקות. דים עייפים מומלץ לבוא לכאן רק הדרכים צומח בר שמיר או שומר, עם תחילתו של יער משמר־העמק לפני כדי לנוח ולקחת לריאות הרבה חמצן. אחרי שינה קלה עם נשימות עמו־

קות – כמו שמנמנמים החתולים וה־ למחתרות היהודיות שקדמו לצה"ל. נמרים – לא מתחשק לחזור מיד אל

• אל בית שערים ואלכסנדר זייד. זהו טיול נינוח למרחקים קצרים. קים. מכאן ממשיכים ישר, ואחרי

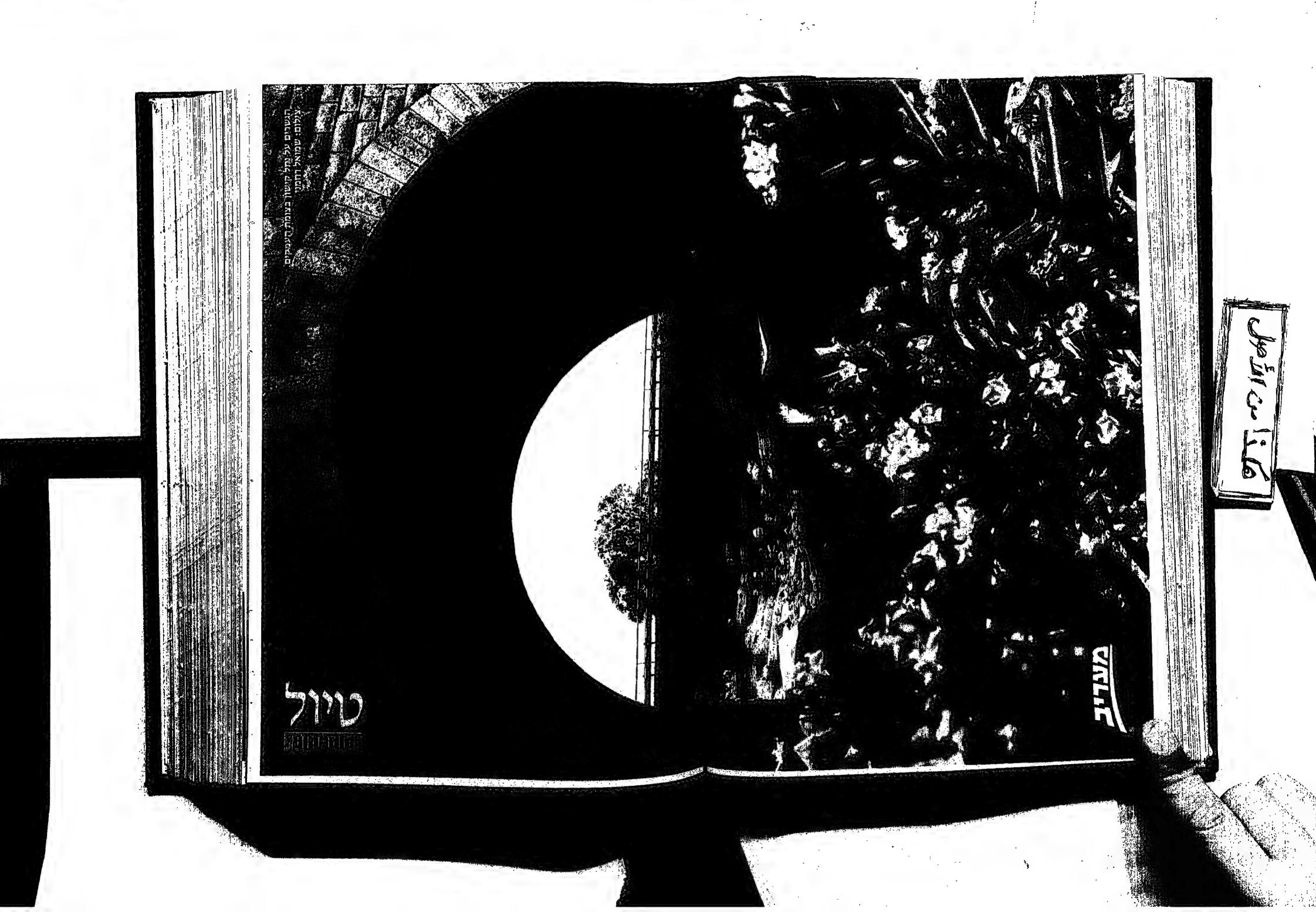
ימינה, בצומת כפרייהושע. עליתם הבשילו הפירות האדומים. מק יש בו תן מיוחד. מאחוריו פסגות

שומר – טוב להחמצה מלפפונים בקיץ (למעלה) וביתישערים העתיקה

אם תביטו משמאל אל הגבעה תור־ או צללית של איש רוכב על סוס, וזהנ הפסל היחיד בארץ של רוכב על סוס, מסוג הפסלים המקשטים כיכרות רבות בערי אירופה. אבל זה שלנו יחיד ומיוחד, והוא הוקם על קיברו של אלכסנדר זייד, השומר על הסוס. שלט כתום משמאל לדרך מפנה אותנו אל עתיקות בית שערים. פונים כאן ומגיעים אל גן לאומי מטופח וי־ פהפה שבמרכזו המקום היחיד בארץ שדומה לקטקומבות של רומא יותר • בית שערים העתיקת. אין יודעים מתי קמה בית שערים, אולם בסוף ימי בית שני ובעיקר במאות הראשור נות לספירת הנוצרים היתה פה עיירה יהודית, מרכז לסביבה חקלאית פוריה ועשירה. לשיא גדולתההגיעה בית שערים לפני כאלף ושמונה־מאות שנה, כשהסנהדרין עברה אליה מש־ פרעם, ובה חי ר' יהודה הנשיא עורך

המישנה. בסוף ימיו עבר לציפורי הס־ מוכה, שם גבוה יותר והאוויר בריא, אך נקבר בבית שערים. הודות לכך, היתה בית-שערים למ־ קום הקבורה המרכזי ליהודים בארץ כמו גם ליהודי התפוצות. ירושלים והר הזיתים היו סגורים אז בפני היהו־

דים, ולכן בחרו האמידים ובעלי המע־

הכביש הזה מחבר אותנו לכביש

מד מביניהם להיקבר כאן. עוברות שמונה־עשרה מאות, וא־ לכסנדר זייד בא עם אשתו וילדיהם להתיישב על הגבעה הזאת. כשתרש את השדות ליד ביתו גילה שרידים

עתיקים. ארכיאולוגים עבריים מהרא־

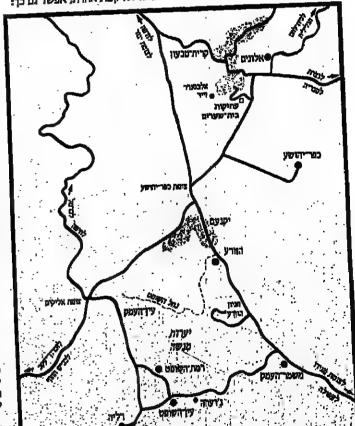
שונים. בנימין מזר ונחמן אבינד, זכנ לגלות כאן בשנות השלושים והחמי שים את העיר העתיקה ואת אחד הגילויים המרשימים ביותר בארץ. במורדות הגבעות נחצבו בגיר הרך והלבן 21 מערכות קברים (קטקומי בות). המערות חצובות בצורת אול־ מות ומנהרות, והקברים חצובים בריצפה ובדופן המערה. רוב הקבורות נערכו בארונות אכן נדולים (סרקופ־ גים) עם קישוטים ועיטורים רבים המגולפים עליהם, או בקירות המע־ רות. יש כאן גילופים יהודיים כגון המנורה, השופר, הלולב והאתרוג, ויש עיטורים של נשרים וחיות אגדיות. כאן התגלתה מערכת הקברים של רבי יהודה הנשיא ובניו, ונתגלו מאות כתובות ביוונית, בעברית ובארמית, המעידות שפה נקברו יהודים מדרום חצי האי ערב ועד תדמור ואנטיוכיה, גם מי שהיה כאן פעם בטיול של

בית ספר, כדאי לו לחזור. הביקור במערות בית שערים קצר ומרשים, ומכאן עולים אל הגבעה עליה ניצב פטלו של אלכטנדר וייד. • אל תשומר על הסוס. מכביש צר שמעל מערות הקבורה

עולה דרך עפר לבנה אל הפסל של השומר על הסוס. שלט קטו וכחול -"לפסל" – מראה את הדרך.

עוברים בבוסתני רימונים המבשי-לים עכשיו ומגיעים אל גבעה וחבה הצופה על סביבותיה. זוהי גבעת שי-ית אבריק שעליה כתב אלכסנדר פן את "אדמה אדמתי", שיר שהיה פעם כמו המנון בארץ, והמלים "כי ציווני חרות, האדם הפשוט" התייתסו לא־ לכטנדר זייד שבא להתיישב כאן עם משפחתו בשנת 1920, לעבוד את האדמה ולשמור על יערות האלונים סביב, שויקנו אז מבעליהם הערבים ע"י הקק"ל. האנדרטה המרשימה על קיברו של זייד נעשתה בידי הפסל דוד פולוס. לידה יש שלט המתאר בקיצור את קורות חייו של אלכסנדר זייד. בטעות נכתב כאן שהוא נולד

בשנת 1887. מכאן יורדים חזרה לבית שערים העתיקה. עתה אפשר לחזור הביתה בדרך שבאתם בה, אך אם רוצים להמשיר ולטייל בנוף גבעת האלונים ובאווירה קצת אחרת, אפשר גם כך:

תחוכו דורות של נוער ארצישראלי בשנות הארבעים ותחמישים...

ותליחי. משנת 1926 חי עם אשתו צמורה וילדיהם נוורא, יפתה, יוחנן על הגבעה חזו וכח כנו את ביתם. הם חיו יחודים יחידים בין תושבים אוצמ שתעריבו וכיכדו את זייד, כי למדו לתעריך את יושרו ואת רצונו לחיות אים בשלום. חייו עברן בעבודת אדמה ובשמירה על האדמות שויקנו אל הקק"ל, ועל היער העבעי של האלוגים ממני סוחרים ערבים שרצו להאון.

חמינהנים של ערבוי האיזוך מדוריידורות. חבנים, הנכרים והנינים של צישורה ואלבטנדר נייר חיים חיום של ה הואה. ממשיבים את דרכן בחשלאות ובבשחון, ומקפידים לשמור שבנות תוננים עם בני תשבטים הבדואים שבאיוור, בתיום הקשונם ווא אים מוקפים ודרות, ומשחלבים לחפלוא בנוך רושבעי של רובשות. זכמרומי חובשה, ליד קברו של אלבסודר זווה שעלון חוצב מסק

● אל בית לחם הגלילית.

וגם ווף אלונייחתבור שתוא חנוף הטבעי של הגבעות חללן

מי שיחזור וזביוצה דוך קרית טב המשולבת בצומרו הטבעי. ויעבור נו בצומת העמקים ליד שני גשרי אבן ישנים מראשית המאה, שעל אחד מהם עברה "רכבת תעמק". שני גש" רים שתחתם נחל קישון הוא עדיין נחל, ועכשיו מורחים על ברותיו התר

רוב בתי האבן היפים וחצרות חמד

כך ממשיכים אל תוך הרחובה ואחר של בית־לחם הגלילות, בין בתי חאבן הגושנים שנותנים למטוילים תחושה של קצת אירופה בארץ ישראל. וכאן מטתובבים וחודים הביתה. אחרי יום קיצי מרענן ואווכירי בין היעדות. גם נוף של אורנים נטועים

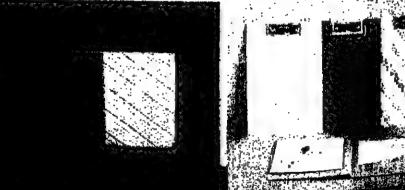
אלכסודר ויוד עלה לארץ ב-1994, היה פועל הקלאי במושבות הראשונה וב-1967 היה בין אנשי ארנון "השומר" בכפר נלעדי ובין מייסדי הל עלשינ

אל בני זיין חצטרפו קבוצות של רועים ושומרים עבריים. בשנת נוני החושבו באיזור ראשוני קדיה עמל וטבעון, ובשנה 1938 יישרה לבולי הרועים את קיבוץ אלונים. יום העליה על הקרקע באלונים חוה ממאיש בחיוון, ובערב, כשחלך מביתו שעל תובעה לבקר את חניביו בקיבוע ו ארב לו רוצת ערבי שוורג אועו. בשנת 1943 וקמו וושומרים ששירונ במלמייוז את למו נוערגן את רוצו

השומר על סום, יש גם קבר של קדוש מוסלמי הנערע על השבו הערבים, שייח איבריק, הוא "שויה חבר"

לחזור אל מקום חשלט חכתום עון, יעבור בנוף חביב של עיר גנים בכביש, ולפנות ממנו ימינה עד לצר מת קיבוץ אלונים ותחנת הדלק. מכ-אן נכנסת דרך אל תוך יערות אלוני התבור, ואם לא וכנסים לקיבוץ אלו־ נים וממשיכים ישר. מגיעים למושבים אלונראבא, ואחריו בית־לחם הנלי-

שק ניבוו כאן ע"י הטמפלרים הגרבר נים בסוף המאה שעברה. בזכוח היער העבות של אלוני התבור שהצליח לעבור בשלום אפולן את ימי התוך-כים, ירוק כאן מאוד גם בקיץ, ונם ביום חם ולח באוד נושבת רוח צפרי נית מערבית על חנבעות הירוקות. עושים סיבוב קצר באלוני־אבא

מבצעים יומנים לשנה החדשה כולל הדפסה אמנותית על הבריבה.

מפעל למוצרי פרטום

! 行かれ ラカかい

1

הצטרף למיטב החברות שכבר החליטו...

זה הזמן לקדם את מכירותיד בעזרת שי-פרסומי שימושי, נאה ומושך עין!

שי-פרסומי נאה, מכבד את הנותן ומשמח את המקבל. בהשקעה קטנה – תפיק תועלת מרובה ולאורד זמן

לרשותכם מבחר מוצרי פינוי.סי. וסקאי מכל הסוגים: * תיקי נסיעות * תיקי ועידות * יומני שנה בעיצוב נאה וחדשני * אלבומי תמונות מכל הסוגים * מוצרים מגוונים *

סטים כושרדיים לכונהלים בגדלים שונים ובמהיון הדור מעוצבים הישב מחומרי יבוא מעולים.

וופז מורצרים שובים מותאמים לבל תקצים. כל מוצר בולל הדספת חום

הזכון עוד חיום את נציגנו ליעוץ ללא כל התחייבות מצידך :

מלמונים : 052-557281 , 052-557281 איזור דונעשיה הרצקיה

שמח פרטי יוסי שריד

שאני קט בבוקר ומרגיש שהיום הזת עומד להיות רומה לאחמול ואני עומר להיות רומה לעצמי ואין לי שום דבר חדש בראש – מיך אני נתקף כדיפרסיה ומרגיש את המצבה שלי קשורה לגבי. אני ואשב שלפוליטיקאי אסור להיות בראש רק פוליטיקאי. בכל פעם אני בותר דבר אחר לעסוק בו, שיהיה לי יותר מעניין, שחחיה עוד מערכת התייחסות. פעם אני מכלה כמה שנים במקום אחר – קריית־שמונה, למשל – ופעם אני מחליט שאני מבקר תיאטרון או משקיע עצמי בכתיכת. חבעית היא שאני בס רוצה שיתייחסו אלי כאל פוליטיקאי, אכל גם -במנותק – עליפי מה שאני עושה כאותו זמן, ולא בעיסקת חבילה. אבל זה לא מתאפשר, ולכן איני מפרסם היום שירים. החירויות שפוליטיקאי יכול לשמור לעצמו הן מאוד מוגכלות:

פיתחתי סוויץ כורד עם מערכת כפתורים משוכללת המאפשרת לי לחיות ולסכול את עצמי, שזה רבר לא קסן, ונהינף כמתור אני יכול לעבור ממערכת אחת למערכת שניה של ראגות, החלום הכמוס שלי זה לותנתק לגמרי, להיות משועמם כמה שעות נפלאות עם טיכויים טובים להמשיך להשתעמם עוד כמה שעות, כי השעמום הוא אנטרתזה לראגה.

ילדי הם האמצעי היחיד, כמעט, שבעזרתו אני יכול להמיג את מצבי־הרוח הקודרים שתוקפים אותי מפעם לפעם. אני מתעניין מאוד כילדי, ולא מצוות אכות מלומרה, אלא כאמח מעניין אותי מה קורה להם.

Maealo 28

בספרות ופילוסופיה ותואר שני במדע המדינה וסוציולוגיה. גר בדירת ארבעה חדרים בשכון למד, תל־אביב.

וכמסגרת פינת הרציונליוציה אני אומר לעצמי שמערכת תיחסים שלי עם חילדים היא לא פונקציה של משך הזמן אלא של איכות הזמן שאנחנו עושים ביחר. היו שנים בהן, גם כשהייתי כבית, הראש היה במקום אחר. עכשיו כשאני פה - אני מת תנו לי לחיות בכית, ואני ארם מאושר. את הצרכים החברתיים שלי ואת החורסקות לאנשים אני ממצה לחלוטין מוך כרי עבורה מצירי, להיות בבית – וחצי תאותיי

יש מקומות שכמעט לא הייתי בהם. בבנק, משל. ואגי מודה לאשתי, דורית, שבכל שבוע נותנת לי שני צ'קים ועור כערך 25 ש"ח במזומן. רוב הרברים שאני לובש או נועל ניקנו בהעדרי. אני מאוד קצר רוח כשמדוכר כרכישות, גם לצורכי הבית וגם לצוכי, האישיים. כעניין הזה, לאחר מאכקים לא ממושכים, בני חבית ויתרו לי. הם ממשיכים להיאכק כתוקה ובעקשנות על חלקת הפרטיות הקטנה שלהם. הם לא רוצים שתויים הצוכוריים שלי יפלשו לחיים הפרשיים

ח"כ יוסי שריד (ר"צ). בן 45, נשוי ואב לשלושה ילדים. נולד יוסי שריד: "תנו לי לחיות בבית, ואני אדם מאשר ברחובות, בעל תואר ראשון שלהם, לא מוכנים, למשל, להצטלם יתר אוני. תם לא ויתרו על הרצון לחיות ברשות ובוכות עצמב, וכל נְנֵי שיכול להתפרש כאילו הוא מתרחש כזכות אבות - לא יתרחש. ואני מכבד את זה.

כשאני כבית, ועתי לא מוסחת, אני לא מועוד כשיוצאים החוצה, ואפילו למה שנקרא נוסש, כחסש הדקות הראשונות תמיד ניגש מישהו ואומר את המשפט הבלתי נשכח – מר שריך, אני יכול לדבר איתך רגעי והרגע הזה הוא כל הנופש כולה בבית איי יכול לחשוב ולכתוב ולקרוא ולהשתעמם בימי כחונוי של חברי, שמעון פרס, יש איינחוות ממיימה כדינה על נושא שנסרא לו באופן ומני יקריאתו של הנבחי

בפרפרוה על בריחה עממית והמונית אני מתרשם לסעמים שאנשי ציכור ממחיים לגמור, כמקרה חוה את הספר – כדי לרוץ ולספר לחברה. היה לי ויבח עם עמיתים על הערכה למי שמוצא צורך להתנאות

יש מקומות שכמעט לא הייתי בהם. בבנק, למשל. אני מודה לאשתי שבכל שנוע נותנת לי שני צ'קים וכ־25 ש"ח במומו

להאח ואהו <u>שכינו</u> שנותי בכנסת מינולם לא הרכתי יד בנינוד להכר<u>תי או מצפוני.</u> מושה וקודת המיפנה בחייךו כל *חכת יום הכיפורים. שהיתה בשבילי <u>ההובחה החותכת</u>* מתוה – שאני לא סמוך על שום שולחן חוין כאשר על שולחני כשמדובר בהערכת מנפישל דעת ושיפוט יצל מה נבון ומה לא. מאו החלטתי לתת ביטוי לכל מה שאני תת בחום המוליטי, בלי שים לב לתוצאות המיידיות, האישיות, הנובעות מהאמירה

<u>מואום חוקז בכל פעם זה מפתייע אותי מחדיט. אבל כנדאה שכן.</u> <u> אוואים שלךו אני חושב שאלה האומרים בינם לבין עצמם – לעזאול, הוא</u>

שני היית רוצה לפנושו אָת אָבִי, שאבר לי לְפוֹי מִוֹחָוֹ <u>יוֹסִי, תכה בהם כי הם לא מבינים</u> תו הנו ולא יודעים לאן כל זה מתגלגל. הייתי רוצה לשמוע מפיו האם היכיתי אותם <u>האיק ואנו תושש שינוד לי שלא ייסרתי אותם מספיק על מעלליהם, עיוורונם ועיקשו־</u>

שהיה חצה להחטיף סטירת־לחיז למי שמטיל ספק בתום־הלב שלי.

קאה ממוק את עצמרו <u>בהחלטה פראית ובלתי־שקולה לבטל ברגע האחרון הרצאה.</u> אָאי פוקע ב*מיוחות עצומה, פתאום כל האופקים נפתחים, ומאדם משועבד* אני נהפך,

מה שעות, לאיש חופשי לבה קשה לך לסלוחו על פחדנותו. לעצמי ולאחרים. ה של אותך לאנשים: כשרון. אני מוכן לסלוח לאנשים על הרבה דברים ובלבד שיהיה

שוניו אתרו <u>התתעטפות של המדינה בעצמה, המחשבה שהעולם מסתובב סביבנו.</u>

<u>מספחו וייהודיות. אני אוהב להיות בטוח יטהאדם הוא אחד ואין לו עותק.</u>

שמש בכלל, אנחנו ולילאו גלילאי של הישראלים ולגלות להם שאם בכלל, אנחנו

מונפעמם אותרו <u>לנגן את התקליט של עצמי.</u>

מוצעל אותרו <u>המחשבה שאני ועוד מספר אנשים שלא אנקוב בשמם משתייכים לאותו</u>

שיפואלו בעיניךו <u>רחמים עצמיים, פנקסנות כפולה, המאמר המפורסם והיפוכו – מה</u> אוא עלוד אחה רשאי לעשות לחברך.

שוות אותרו <u>הפרספקטיביות ההסטוריות, ובישול. ה"התמחות" שלי היא במרקים.</u>

אין אפיות הסטורית אתה מעריעז קופרניקוס, גלילאו גלילאי, ג'ודדנו ברונו, יאן הוס, ער שמיטת, אושים שנאבקו עד חורמה בכנסיות (לאו־דווקא דתיות), והיו מוכנים לשלם

אי גישות ברומנו אתוז מעדיך במיוחדי <u>ראן ז'ורס. ובארץ – את המנחיגות של בן־גו־</u> <u>ווו היווטלקט של לבון, ההשקפות של שרת, כושר הניסוח וההתבטאות של סנה והמער</u>

אל כולה, מח חיית משנה בעצמרו *הייתי רוצה להיות יותר סבלני.*

ם אח יפה בעתידו אשה שאחרי שאתה רואה אותה עשר פעמים היא יפה כמו בפעם באפוח ואולי יותר. אני מסתכל באשתי 23 שנה וחיא יותר יפה בעיני.

פה שד אתה רוצה לעשותו לקבל את הבדינה לשנתיים טיפול, ולא איכפת לי שאחרי-כן

ויולטיד, עמיחי, כורנו ואחרים, לא ירחק היום ואהיה

אצל דוכן הסערים. חם בגדר בנקבית, לא במובן

החברתי אלא התרבותי, ומעניין לראות מה לרה אצלם,

יותר מפעמיים בשבוע. הים הוא מקום המיקלט שלי:

יש לי חבורה שאני שורא לה התבורה חימית. מצילים.

שומרים, מציעי כסאות נות, מוכרי ארטיקים

וייורדיים קבועים שאני נתנה בחברתם בעיקר בגלל

הטעמים הכאים הם לעולם לא ידברו איתו על

פוליטיקה ולא ישאלו אותי – מה יהיהו הם מתחשבים

מאוד בקטריוות שליו כשאני רוצה לשתוק, הם

שותקים. כשאני דוצה לשחק הם משחקים אתי

מטקות, ששיבש, שלושים ואחת חים - זו אחת

הסיבות שאני מצפח לפגרה לפרות שאה כל הדברים

סגרה היא מהרברים המחלכים עליך מסם לפני שתם מורים, כמו נפיעו לחיל, נהאש, אני אלוה

השנואים עליך ככל יכוח השנה אתו רותה לפנות:

לצערי, כומן האחרון אינני מצליח לחודמן לים

איך התפתחו ואיך אני מגיב עליהם.

לים לנין מי שמעולם לא העלה על דעתו ואתרים או ספר שירים של זר, הורוביק, רביקוביק, לוש וכלל חשובה לשבונו של ראש ממשלתנו, שי שמון למידה שמעסים מכירים אותו, ובניגור לפינות עקסניות פחוא קורא את הכריכות שויון הוא מופלג ומובהק ואני מתקנא גם להק של ונם כמורה תשובה שלו. אני מכיר חברים לו מנין אלה שבעבר סראו עלה תיבר, שלא מאל לנכן אנילו לחודש לכריכות האתוריות.

שונו סראים כי ע הדרך היחידה לתתפרום מלא חולים ריקים לקבל גירויים היצוניים מעני מביר כמעם דרך אוקרת אלא ת הקראה בתקופה ללא קריאה יש הידלוילות מיותו אושה של עמידה במים דרהיים. המעמים ליחות שנים אלף ואותו פעמים. יש ספרים שהם ער א בור המיד נחור אליזכן ויש סופר המשך אשו ננו בוקים ממיימה

ישים השינה מפיימה שון האחרונה אחבתי את נאיפול, קונדרה של העוסלני, ברנדי מלמור המאותר ורומן של השות חום ברלוריתם, אם יוצא הזמן ועיש של של השע ברנה ברוממן, ברטוב, מגר

הביטולים. עליפי תכונת הנסיעה כבר הייתי בארץ האש ובאיי האוקינוס השקט, אבל כשהנסיעה מתקרבת - אני מכטלה, כי אני מתחיל להסתכך בתחושה אחרת שאני יורע שהיא אשלייה גמורה) שאם אני עוזכ את הארץ לכמה ימים, הארץ תתמוטט. כשאני נוסע למדינות הים חברי מואסים בי זאני צריך להצניע את הרריו ולהמציא מיני המצאות כדי לעלות, כל כמה שעות, על הר גכוה ולשמוע ברדיו מה חדש בארץ מבלי שיבוזו זילעגו לי. בשכל הישר אני מבין שאם אני נוסע, שום רבר לא יקרה, ואם יקרה – איני יכול לעזור הרבה, ואם יתמוטט – יתמוטט אתי וכלערי. אכל התחושה היא אחרת. כפגרה הקודמת שאלו את באולה כהן למה היא לא יוצאת לחופש, והיא ענתה – ויוסי שריד יוצא לחופש? אם הוא לא יוצא, איך אני יכולה לצאת? היא לקחה לי את המילים מהפה. אם

10 שנים ניגנתי בכינור. לכאורה, הכל היה בסדר, מלבד העוברה שלא אהכתי את הכינור, וזו בעייה לנגון שאימו מועידה אותו לגדולות ונצורות.

היא לא יוצאת – איך אני יכול לצאתז הריחוק מדאיג אותי. יש לי יחס קטפטרופלי לחיים, ואני מאמין שיום

בלי קטסטרופה זה ממש רווח נקי. אינני יורע אם חלק מהשקפותי נגזר מהעוכרה שאני היפוכונדר – או להפך. ההיפוכונדריה היא ההתחייבות לעצמך שלא למות משטויות. אני מוכן למות בגלל דבר של דצינות, משמעות, אבל למות רק בגלל שהקלתי ראש בכאכ חורר בכתף ימין או שהייתי 10 ק"מ רחוק מכית־חולים – זו שטות. בוכרים האלה איני לוקח סיכונים, זכל פעם אלך לחדר־מיון ולא איכפת לי שכל הרופאים ישימו אותי ללעג ולשנינה. ראיתי אנשים צעירים שבגלל הבושה לא הלכו בומן לחיברק וחרתתי על דגלי את הכלל שיותר קל

להתבייש מאשר למות. בשאני בבית, אני רואה בטלוויויה חרשות. אבל שלא תחשבי שמחמת האנינות אינני יכול להיתפס לפעמים לסדרה מלודרמטית מרטיטה שמוכילה את היד לעבר הכיס כדי לחעלות ממנו ממחטה. אני אותב לראות כמעט את כל סוגי הספורט. זה פיצוי ליצר התחרותי שלי. אני אוהב לשחק ולהמה כל דבר שיש בו מנצחים ומנוצחים אינו זר לי. עושה ווכל כרי לנצח בכל משחק, לא מוכן שמישחו ינצח אותי, אפילו בירוקי. ואם חילדיים מנצחים אותי, אני מרוכא לפחות

אני מוסיקאן בעל הכשרה, השכלה ותעורות. 10 שנים ניגנתי בכינור. לכאורה, חכל היה בסוד, פלבר העוברה שלא אהבתי את הכינור, יוו בעייה לנגן שאימו מועידה אותו לגדולות ונצורות במוסיקה, כמו בתחומים אחרים, אני אוהל דרמות גדולות: תומורת סימשונית מעגברת, תוספת של הצוצרות או קרנות יער ומקחקרו של 150 – אני אחיה שם. אוהב את ברטום, סטראווינססי, שוסטקובין, רוול, ולהוט מאוד אחהי אופרוות, למכות שבעיירה של יאכי בהגו לומר שאהכה לאופרת היא סימן לטפשות. אוהב גם מוסיקה קלה ושומר על קשרים עם עולם הפופ כרי שילרי שבלאריהכי נרים לגילי המתקום, לא ובווו לי לגמרי.

> ייאיינה בוותית בוצקי הבסנקות לבל קבורי עולם אבל אני גם אלוה צילום: שמואל דרומני

29 ชเฉยอาก

The New Encyclopædia Britannica 1986

אוצר ידע חדשני מושלם ב־4 חלקים מבצע מיוחד לרגל הופעת המהדורת החדשה

18 תשלומים

מחדורת 1986 הגיעה

מבצע מיורוד

עכשיו חבריטניקת בחישג ידך בתוכנית מהפכנית

Your key to the information age.

No. 1 - Index

Invaluable 2-volume Index unlocks the riches of information in Britannica!

ב־2 כרכי האינדקט 172,400 ערכים בהם 411,500 מראי־מקום. שמות תאריכים ומקומות. בעורתם תוכל למצוא את מירב האינפורמציה, על הרבה יותר נושאים ובפחות זמן

No. 2 - Micropaedia

Instant access to a World of Knowledge: The 12-Volume Ready Reference!

חמוקרופדיה היא בעצם אנציקלופדיה בפני עצמה המטפלת באופן מתומצת ע"י מאמרים ברורים וקלים להבנה, בכל מגוון הנושאים, ונו־ זמנית מובילה אותך למאמרים היותר מפורטים ומתקדמים במקרופויה

No. 3 - macropaedia

Britannica at its scholarly best: 17 Volumes of Knowledge in depth!

זהו החלק בבריטניקה החדשה המקדיש לכל נושא את הטיפול היסודי והמושלם. המקרופדיה מציעה לך 680 מאמרים מקיפים ועשירים

No. 4 - Propaedia The Unique One-Volume

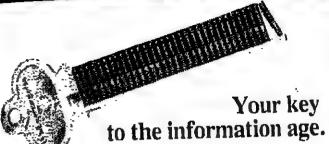
Outline of Knowledge!

כרך יחודי זה של תבריטניקה החדשת סוקר כל תחום לימודי במאמר מרתק - ואחרי כן מדריך אותך ללימוד תנושא בומנך החופשי, ע"י הכונה נותה ושיטתית - כאשר 4 חלקי חבריטניקה הם בעצם חמורה הפרטי

לחדגמת יתרונות הבריטניקה החדשה בביתך ולקבלת

אבקשכם לשלוח אלי את נציגכם להדגמת יתרונות הבריטניקה החדשה בביתי - ללא כל התחייבות מצידי

עד 18 תשלומים חודשיים נוחים.

שם והתהלך בארץ

ציצצי המטומסמת עם פיקחים בכל פינה. די למם סיפור חרש המעיר על חוכמתם חונ של השמאלנים הנפלאים בעיני עצמם. מילת המעשה במכתב שהגיע אלי. זהו וחת של מכתב שנשלח להוצאה לאור

ש מתו על ה_תרנום" הארסי של שיר שמלי יפה שמצאתם לנכון לכלול באיששח שאתם מפיצים בארין ובחו"ל. (百分 3月 3月日)

פי חשב שיש לאמור את המצת הממר עד אוס ובוקים.

מכבוד רב, דיר צבי סנטון

א המנתב ששלח אלי צירף ר"ר פנטון רפים מלפים מתוך הספר. כאחר מהם השיר:

> קסייתולר בארץ ניופל ובמקל Lida word Elil שנא אין ישראל

משד שמול, בעיצוב גרפי יפה, תרגום השיר לצולה ופנו יש שיבוש מכוון, עויין:

> Get up and walk the land With a gun and bullets

קום והתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ מלים יורם ווהרדיב יחן יאיר הדייגר

קום והתהַלך בָאַרַץ בתַרמיל ובמְקַל, וודאי תפגש בדרך שוב את ארץ ישראל. יחבקו אותך דרכיה

ישל הָאָרץ הַטובָה, היא תקרא אותך אליה כמו אל ערש אַהַבָּה.

למי שיודע דזוקא שפות אחרות, ופחות אנגלית, הרי תרגום של התרגונה

> קום והתהלך בארין, עם רובה וכדורים

מוצלת. המחתרת פועלת. יחידות קומנדו קטנות של לוחמי גרילה שחודרים לכל מקום ועושים עבודתם בחשאי. זה איננו מקרה יחיר. לא נוכיר את כולם, רק את אחד הראשונים, זה שכתב כמחשב של צה"ל על תלוש המשכורת רפול "שהוא שהוא שהוא

ניסיתי לבדוק איך קרה שתרגום תעמולה מכוון כזה השתרכב לתוך הספר, שהוא ספר שירי ארץ ישראל לישראלים ולזרים. להלן

השיר, מאת יורם טהרילב, הועכר למתרגמת

הרי לכם עוד מעשה חבלה אנטי־ציוני

יחד עם שאר שירי הספר, והמתרגמת אכן תירגמה את השיר נאמנה כלשונו, זכך הוא נמסר לדפוס. כאשר נתגלתה הפרשה, חיפשו את כתבי היד, ואו נתברר שמישהו מחק שם את התרגום הנכון, ושינה את המלים כך, שיהוו חומר חתרנות נפלא המשמח את לכ היחירה ללוחמה

פסיכולוגית של הצכא הסורי. ועכשיו שכחים להוצאה. הוצאת ישרא־דיסק וישרא"תו. כשהתגלה המעשה המזיק הפסיקו מיר את הפצת הספר. התרגום האנטייישראלי תוקה וכהוצאה כספית גדולה מסיימים בימים אלו את ההדפסה המחורשת, והספר הנכון יצא לשוק.

הייתי השבוע בירושלים ובגוש שגב, ופתאום התברר לי שאם תל־אביבי ידבר על החום, יהיו אנשים בארץ שלא יבינו על מה הוא מדבר. וזה בגלל קשיי־ההבנה של

התל־אניבי.

ספרי ההסתה שנשארו במחסנים ייגרסו.

וצחק רבין מדווח אמת

שם מפייעים לכניור ולאשיף.

תי צין אתה יודע, יצחק רכין, שאצלנו אטור

מתו רבר. דיווחי השקר שאנחנו מדווחים לעופנו כל תוכן על המצב.

תת תננים יש מתינות, יש שלום, רק צריך

פינה זו התרחשה כתפוצות, והיא תמחיש

ים שואים ישים הרחוקים מבעיות נישואי

געונת משות מן העובר על אחיכם בשלקיות שמעבר לים:

שלת צוך יצחק רבין שוזי איתנו כל־כך הרבה עיק נבשל בלשונו, ואומר על היוטי שרידים

לב הבעייה, אנחנו לא מוסריים. שקרים על גבי

תיבה השתחצנו ואמרנו לעצמנו שהאוייבים שלנו פרווחים דיווחי שקר. ככך חולשתם, שוצ. שר. עכשה אנחנו יודעים מהי חולשתנו.

ה מרווחים לעצמם שהם מנצחים בקרבות. ות מחותים לעצמם שהם מנצורם ביל מים,
עות מרותים שקר בכל שאר הנושאים,
במתם - אנתנו מתבשמים כן השקרים שלנו, לאו לום ובייות, הם מיעוט, הפלשתינאים וום

והסילוסים המקובלת על האליטה שלנו. מי שיתחיל לדווח דיווחי אמת ייענש מיר. ופתאום יצחק רבין אומר שחיונים משרתות

אין מי שחי בארץ ולא יודע את זה. את

האמת אסור לומר אצלנו על אלף ואחר נושאים,

ומי שרוצה לשאת חן בעיני הממונים עליו, מי

שלא יחיו, צריך לרבר רק כלשון השקרים

את אש"ף. פתאום, בגינור לכל כללי המערכת, מישהו מרווה אמת. רבין, שלא תגיד שלא ירעת קודם שזה אסור.

ידעת. אבל אתה דיווחת אמת, ואתה תיענש.

אוהו, איך תיענש. אין לאל ידי להושיע אותך.

יופי", דוא שמח, קרואי איתי לארמון לווגות. צעירים, נתחתן ונעשה ילדים וראשנים לרוב".

נסיכה נישקה צפררע, והוא הפך לנסיד. רק רגעי, התעשתה הנסיכה, גאני לא בטוחה שוה אפשרי. תניר, אתה יהוריו"

השיטה עובדת

עד הסוף

סיפור זה שמעתי מאיש שניסה להסביר לי בקיצור את הבעייה העיקרית של השיטה הביורוקרטית הישראלית:

הטלפון צילצל בכיתו של ארם, ומן הצר השני היה חברו הטוב, מכוהל. -בחייך", הוא אמר, "תעזור לי, יש אצלי שריפה בבית, אולי אתה מכיר מישהן במככי־אש."

"לא, לא מישהו שאני זוכר." אוי ואכוי. אולי אתה מכיר מישהו שמכיר מישווו, הַכִּית בשרף לי לגמרי, זה רחוף."

או מה אני אעשהו". "אולי תצלצל למכבי־אש."

"הי, זה רעיון פנטסטי. על דבר כזה לא חשבתי, תוךה. נו טוכ, לא חשוב, כבר לא נשאר

Britannica World Data Annual 86 ! חינם! מרטים נוספים שלח אלינו אוג התלוש המצורף. לכבוד מועדון קוראי מעריב בע"מ תמספרים ותנתונים חמעודכנים ביותר על כל 206 חמדינות בעולם יחד עם החברה רחי לבונטין 24, תל־אביב 65112 עולם יחד עם סקירה מרתקת על האנשים, המקומות והמאורעות שתטביעו חותמם על חשנה החולפת.

כתובת ....

המפיצים הבלעדיים בישראל, מועדון קוראי מעדיב בעימ רח/לבונטין 24, תל אביב - טל 622703 (612948

הצלחת? נכשלת? קח רישיון

שפרופ' מיכאלי אמר לי לפנייכו, בפגישה כמשרדו: .... ויכוח בינינו (בין מיכאלי לקלמן) איפה לשים את הקו החוצה וכין הצלחה לכישלון! סוכם, נרמה לי, על חמישים אחוז וכלומר, על הציון 50]. גם כאוניכרסיטה, כשיש מיספר כליכך גדול של נכשלים, קיימת סכנה של הטיית הממוצע כלפי מטה – ומחליטים או כאופן שרירותי לשים את קו עובר/לא־עובר בגובה שהוא פחות או יותר משקף את הממוצע. פה היתה לי הרגשה שווערת־הכוחנים הלכה איתם ועם הנכחניםן סצת בנוקשות; הגישה א־פריורי, והתקרית שבווראי הגיעה לידיעת הנבחנים. הרי לא הפכנו את הקערה על־פיה: הסתמכנו על הציונים שלהם (של וערת הכוחנים). לא שללנו את השיקול לגבי כל ציון: קיבלנו את הציונים כמות שהם. כלומר, מה שעשינו היה: להרים קצת את הסרגל כלפי מעלה, כרי שלא ייווצר הרושם אצל הנבחנים, שיכואו מחר ויגידו: עשו עלינו נקמנות כלשהי. היתה לי הרגשה מאוד כברה שפה הלכו

וכך, הנמיך מנכ"ל משרר־הכריאות את .קו החציון" שכין כישלון להצלחה; רק שלא מרובר כחוג להיסטוריה, שבו השפלת "קו החציון" תמיט עלינו עוד היסטוריון כושל, אלא כרפואת־שיניים: אתה, קורא יקר, עלול להיות זה שאותו "רופא־שיניים", שרישיונו ניתן לו כזכות "עו התיציון" שהנמיך פרופ' מיכאלי, יפשפש כפיו ויטפל בשיניו. שתהיה בריא.

,במקום לדאוג למערכת ביטוח ולמתן פטורים ממיסוי לרפואת־שיניים, ניסו למצוא את הדרך היותר זולה: כוח־עבודה זול. רופאי־שיניים זולים ככל האפשר. כלומר: כאלה שאין

אלא לספק רפואת־שיניים זולה, תרתי משמע. משרר־חבריאות ביטא במשך משנים,

שלב הזה, ייתכן שכבר נשכחה עובדה שולית שבה החל הסיפור: מדובר בקורס שארך שישים שעות, במקום אלף ושמונה־מאות שעות כדרישת החוק. כשסיפרתי על כך למנכ"ל מיכאלי, הוא נראה מופתע מאור וגילה שלא ירע זאת. .אני רק יורע", הגיב, "שכא אלי קלמן ואמר שווערת־הבוחנים לא רצו לבחון, ובטוף בחנו". הוא הכטיח לכרר את העניין ותשובתו (בכתב), לאחר שבירר, נוסחה כבר למחרת: -הקורס האזרון כבר־אילן היה קצר מן הרגיל. ההחלטת לקיום הקורס התקבלה ע"י השר שוסטק ואישור משרד־המשפטים עפ"י סעיף 16 (א). כל המשתתפים בקורס היו בעלי רישיון במרקאי-שיניים וההרגשה במקור) לפני הקורם ובעלי ותק מוכר, וכמו כן עברו קורסים והשתלמויות בעבר. זו קבוצה שונה מאלו על -עשו השתלמויות ולמרוי.

גם להסבריו של ברופא־השיניים הראשי": לפי קלמן, מדובר במרפאי־שיניים שבעבר עשו השתלמויות ולמדו"; השר הכיר כאותם קורסים ובהתאם לסעיף 16 לתקנות החלים לאפשר לרופאים הללו להיבחן: שרהבריאות מרדכי גור, לברוק בימודיות את העניין. כלומר, הם פטורים מקורם ככל אורך שהוא, ושישים להתכונן לבחינה. נו, נחה דעתכם סוף סוף? בווראי, אלא אם תעיינו בסעיף 16 (א) ל התקנות ברבר קורסים ובחינות מקצועיות" שעליו מסתמכים מיכאלי וקלמן: ראתה ככלל המרינה בקיום קורם לכחמישים קורטים לריפוי שיניים שהתקיימו לפני תחילתן של מרפאישיניים מבוגרים מאוד, בני שישים-שמונים, תקנות אלה ופברואר 77'ו ושאישר המנהל לעניין שאם ידיהם יציכות עדיין, הם רשאים לעבוד תקנות אלה, ייראו כקורסים שהתקיימו לפי תקנות ולהתפרנס מריפוי שיניים בוכות ההיתרים כמרפאים.

ชเฮยฮโด 32

רפואה זולה, בכל מחיר

פחות עד לפירסום סידרה זו, לא היה 🖊 פרופ׳ דן מיכאלי, מוכ״ל משרד־הבריאות, בקי במיותד במתרתש בתחום רפואת־תשיניים. "ירשנו מצב", תוא אמר סתמית בעניין הלא־רופאים העוסקים בריפוי־שיניים. על השאלה, מה התבדל בין אלה לבין, ננית, כירורג־כחסדי־עצמו שיען להתפרוס כמותח, אמר מיכאלי: "לובי רופאי־שיניים זה אחרת. כי הכנסת קבעה

– אבל הכנסת גם קבעה קריטריונים. מיכאלי: "לא בקי."

כן בקי הוא פרופ' יאיר שרב, שהיה דיקן הפקולטה לרפואת־שיניים באוניברסיטה העברית וכיום תוא מנתל המחלקה לאיבחון רפואת הפת ורדיולוגיה בבית־תחולים הדסה בירושלים: "כל מדינה נאורה צריכה לשאוף לרפואת־שיניים זולה. שווה לכל נפש. אבל הדרך שבה הלכה מדינת־ישראל, כפי שהתבטאה באידאולוגיה של המחוקק, הכנסת וועדותיה, היתה להשינ

רפואת־שיניים זולה בכל מתיר. וכך, במקום לדאוג למערכת ביטוח ולמתן פטורים ממיסוי לרפואת־שיניים, ניטו (בכירים ככל שיהיו, אבל רק פקידים), למצוא את מדרך שעליפי החלטוחיהם, או נחמותיהם, היותר־זולה: כוח־עבודה מתולקים כיום רישיונות רופא־שיניים זול. רופאי־שיניים זולים ככל האפשר. כלומר: כאלה שאין להם הכשרה.

אחת, במקום שש שנים

לפתות, אתה אינך יכול

במדיניותו, את מדיניות נבחרי־חעם. אבל תוא

לא חשכיל לחפעיל את מלוא מישקלו

המיקצועי כדי להעמיד את הובחרים על

המשמעות של חמדיניות חזאת, ועל מחירה.

התוצאת חיא, שבמדינת־ישראל, בשנות

השמונים, מקבל חלק נדול מהציבור

אלה." הסעיף מדבר על -קורסים לריפוי שיניים" ולא

הירהורים קשים. "(...) יש פיקפוקים לגבי תוקפו החוקי

של הקורס ובמהימנות רישיונות ריפוי השיניים

שקיבלו אותם נבחנים", כתב ח"כ מיכה דייסר,

משנורע לו על הפרשה, ותבע מן המכותב,

רייסר שלה את מכתבו לפני חודש, והוסיף

מיברקתיזכורת לפני שבוע, אבל טרם נענה. השר גור

ובינתיים, ככל אופן, מותר להשתאות מה טעם

טרוד, כנראה, בעניינים בוערים וחיוניים יותר.

העניין כולו, איך שלא מתכוננים כו, מעורר

פרופ' שרב: "אני רואה סכנה גדולה מאוד בחיווצרות מערכה מקבילה לפעונה "מלכתתילה ויתרו האקדמית, המכשירה אנשים – שבאומן על רמוז ברפואת־שיניים. נורמלי, בעולם תנאור, חייבים לחשיג תואר ברגע שאתה יכול לקנות דוקטור – לעסוק ברימוי ללא אישור מגופים רישיון לעסוק כגון אוניברסיטה מוכרת והמועצה לחשכלה כריםוי־שיניים בשמונת נבותה." אלפים דולר וגשנת חיים

ללא־רופאים:

שאלתי את אנשי בריאילן, מרום שממקון וד"ר צבירן, אם חיו מוכנים לקבל שיפול שיניים אצל בוגריהם: למשל, ה_רופאום תישישים. סמפסון התחמק מחשובה בזורה וצבירן ענח בגילוי־לב מסויים: "אצל אחוו די־ובוה לא תייתי מתנגד."

שיניים, בדומה לנתוג במדינות מתוקנות

בעולם. הצרה עם ההצעה מזאת, שהיא

הגיונית מדי: אם תתקבל, מה יהא על כוחב

של פקידים כפרופ׳ מיכאלי וד"ר קלמן

את ד"ר קלמן חקרתי אם אינו מודא מרמת הבוגרים של קורסי־האינסטנט. אוי מודאנ", תודה במפתיע "רופאיחשינוים תראשי של המדינה", וטימר עד כמה היו משמחים אותו רופאי-חשינוים חבבירים בארץ, אילו חסבימו לעזור מולחת אח ההוואה לקורסים ברמה הכי גבותה שיש."

דפואת־שיניים ברמה של שנות הארבעים." כדי להבטיח רמה מינימלית נאותה. מותר להניה, לפי העובדות שנחשו מציע ד"ר צבי מצגר, ממלא־מקום ראש בשידרה זו, כי גם לקודסים המיוחלים הלל בית־חספר לרפואת־שינוים באוניברסיטת ייבחרו תתלמידים מקרב הזריוים שבמעובני תל־אביב, להנתיג בחינות רישוי אחידות הגבס במעבדות לטכנאותישיניים והמצטיינים לרומאי־השיניים ולכל העוסקים ברימני בפיברוק מיסמכים.

ההסבר של קלמך: .מפני שהם רוצים ומפני שבוצק יש להם זכות ללמור ולהיבחן. לאנשים האלה זה חשוב למה זה חשובו אין לי צל של מושב"

ובאמת, למה זה חשוב לקשישים הללח מה סעם ראו הם בלמידה בקורס – שבשבילו שילמו כששימאות דולר כל אחר – ובמתח הבחינותו תכר בווערת הבוחנים סיפר כי שאל על כך את אחד הנבחנים. .אני רוצה", ענה המרפא הזקן, .שעל קים" יהיה כתוב: פה נקבר רופא־שיניים.".

את משאת הנקש הואת, כבר הנשים איר מקבוצת השלושים־ושיבעה שוכו ברישיון רופא־שיניים": ומן קצר לאחר שקיבל את רישיוני. הסתלק לו הישיש לבית־עולמון ואין לנו בחמה אלא בעוברה שרופאישיניים היה ולא פתם מרפא

א"ח 148 ח"ח

טלמון 23-249327

למות מ־19.00-16.00 (12.30-09.30 במוך מ־19.00-16.00 (12.30-09.30 מיום שלישי אתוח"צ סגנד

פצ מות קוצה לצט. ביפואל, כהירות בשלולת בין 150 מלים ברקה. כל אום בתרות בתנות לפעמים כעוז הקריאה ת נונית פישר נפק, מעייה הביושבוית... נון ב קודה לנוז פשום מאוד, עיניו של מ על פלים לכל רקה של קריאה, ואילו (שלוק בנה הרבה יותר, נקאר פנור והנא

ושים לועיה המושבה, לועטר הריכוז משל אותה הבוצב מבירים את התומעה

מה למקום עבודתך

קודם ניומרים רבים נערבים לאוארונה לד ממנ פינפית במסרות ובסמעלים שני שבר לובירים ומתודסים בטלרו אלפיני משכדה לעוברי בנס דיסכונט לתים בחווים פיצוש כי השיפוו רא שמיום לי הוא מסיים בחבי כיו הובש -קאות ומו נבנה מנהלי מור הרודבה יווים יו פעק על מקום בקורם... הם מינש בתונצות ומתכננים קורסים

שמים משות, קיבוצים ואוצרים לאלקום זם לספר את יכולת הקריאה את הומקה של אנשיהם יפנו אל שרה שם ל לקווסים, בסלפוף בפופוסיבס אורה בעום 14856 בכתב תור אַ אַמּאַה מיקוד 1910, והקורט יביע

עולם חדש ונפלא...

תפוסתם ולהגיע לשיאים סלא ייאנעו.

אה מהירהי. זוהי סבניקה נרכשת המלפדת ת שיניך לכלום הרבה יותר תופר – ובפהירות עצומה. עכשיו עיניך מסוגלות לשרת את מותך. שנם ודישומיו נדלו כצמה יעילה ומפפקת. התוצאה המדהיפה היא גם שיפור גדול בהבנת

למה תוכל לצפות מעצמך

שבמוף המשפה אין ווכרים לפעניים את תחילתו...

קריאה מהירה נכנסת

הדרך להגיע ליקריאה עירנית, ממצה ובעיקר יעילה היא להביא ליקי תיאום בין כוסר הקליטה סל העין - לוה של המות מסתבר כי שניהם וסוגלים בעורת תירגול מתאים להגביר את

הכל נראה אחרת עם בקריאה מהירהי. עולם כקלות וכמהירות לאתר תמיר את הנושאים המרכדים החשובים. תפסיק להחבונן לבחינות. היעוד לקראת פנישות השוכות, לחסל פינורים מהצטברו. תלמד לכנית פודי ויעיל חומר מדעי.

בתחילת הקורם קוראים הלומרים כמגירות כ־121 מלים ברכה כממוצע. במופו 101 עראים פי שניים נווך יותר. 15% עראים פי שלושה נער

תועלת רבה מסיפור איכות הקריאה שלך. עשרות כמרעי הרוח אומרת: "התחלתי כי160 מלים

כיצר פניעים לכךו זה כריוק כה טעושה

תרש ונפלא נפחח לפניך, כעכורה או כליכורים, אתה פגלה כי הגך פסוגל להתגבר על כפויות עצופות של חופר כתוב - ללא קושי. חלפד סבני ספרותי, רפואי, משפטי, עיוני וכל הונט קריאה אוצי. תנלה כי הנך זוכר טוב יותר, נהצה יתר כן הקריאה ותגלה מחרש את שעות הפנאי.

בסיום קורס לקריאה

חוכל לקרוא מו עמודים בדקה... ולהבין?

מיל"ה – הההכללה לקוף אה מול"ה – ההוכללה ליה להוציה אות נחיון א 30 איף הלמידים א פיקוד אקדמי

יואַר 204 קוראים פי ארבעה ו־201 קוראים פי קריאה מהירה במכללות, חמיסה מהר יותרו אך ישנם כאלה והם אינם מדרים, הבעיעים לתוצאות מפלינות של שלושה במרכזים קהילתיים, פר עסרה עבידים ברכה ויותר: חאת תוך יכולת במתנסים וכבתי ספר

נם אחה יכול ליהנות בקלות מתחושת

הסיפוק וההישנ שנ,,קריאה מהירהי ולהפיק

אלפים ככר סיימו בהצלחה את הקורם. אות מהן,

זושי גליקמברג מרמחינו, מסודנטית שנה א'

בדקה והגעתי ל־1600 ברקה -קריאה מהירה"

הקורם כולל 9 פנישות בנות 120 רקות

נורה לי כריכוז ובהבנת הנקרא.

להבין ולוכור את עיקרי הרברים של תומר הצטרף למצליחים

מוסרות לימורים והשכלה המעוניינים לקיים קורסי קריאה מהירה בתחומם יזכו סיוע מרכי ושיתוף פעולה נרחב. מנהלי מוסרות ווינוך, מורים, מחנכים, ערי הורים, מועצות תלמירים וקכוצות זלמירים יפנו למיליה, המכללה לקריאה מהירה אל: שרה 181619-30, 03-912093.

אם קראת ער כאן סימן שאתה אוהב לקרוא, סימן ש-קריאה מחירה" היא בריוק בשכילך. אז למה לאחר את הרכבתו הצטרף עכשיו וגם אתה

ובחקיים פעמיים כשכוע. "קריאה מהירה*" – בכל רחבי הארץ*!

כיום אי 17.8 וביום די 20.8 כשעה 5 בערב

מתלאפינב בעו צעני אמריקת, אכן נברול 26
בירושלים: בבית מינשל, סוקולוב 15
בירושלים: בבית מינשל, סוקולוב 15
בקיות-היום (מורחים: בבית הוסתורות, שרת 75
בקרית-היום (מורחים: בבית הוסתורות, שרת 75
בקרישבא: ברטודיב ע"ש אלון
ברודבלית: בבית ותמישת, עלדברו 6
בתוחרותקוח: בבית ותמישת, עלדברו 6
בתוחרותקוח: בבית ותמישת, עלדברו 6
בתומיה: בית ליות ושים, מקוולול 75
ברוציליב: בבית יות המים של מקוולול 75
ברוציליב: בבית יות המים ע"ש ליון – מרכז נילת שכונה ד'
בקרית אצוני מרכז קודלתי, צודל 160
בתומים: בועפת מיעלי גבעתיים, ויוצמן 18
בתולון: בית יו לכנים, שר קונל 11
בתולון: בית יו לכנים, שר קונל 11 ביוט אי 17.8 וכיום ד' 20.8 כשעה ל בערב ביוט אי 17.8 וכיום ד' 20.8 בשעה ל בערב ביוט בי 18.9 וביום ד' 20.8 בשעה ל בערב ביוט אי 17.8 וביום ד' 20.8 בשעה ל בערב ביוט אי 17.8 וביום ד' 20.8 בשעה ל בערב ביוט אי 17.8 וביום ד' 20.8 בשעה ל בערב ביום ה-183 וביום הי 2.03 בשעת 5 בערב ביום א-173 וביום ד' 2.03 בשעת 7 בערב ביום ב' 18.1 וביום ד' 2.03 בשעת 7 בערב ביום ב' 2.88 וביום הי 2.13 בשעת 7 בערב ביום ב' 18.8 וביום הי 2.13 בשעת 7 בערב

לתרשמה ולקבלת ציוד לימודי חקדם ובוא 30 דקות לפני פתיחת הקורס. שכר הלימוד למשתתף 147 שקלים חדשים. לפרטים מספים 161818־03.

לאינטרסיסטם: ספריות

עם חלונות זכוכית לשמירה מפני אבק

קטלוג צבעוני חינם ומחירון לכ' ספריות אינטרסיסטם

הצליל החדש, בכי של תינוק

צבי אבני, המלחין הישראלי שוכה השנה בפרס אקוים על מבעל חייו, לא נושא את צרותיו על פניו. המוטיקה היתה בשבילו טירוף, שקיקה, היסטריה. אסונות רדפו אותו כמו במגמה להשאירו ערירי בעולם, ללא מפלט לבד מן האמנות. היום, כמעט בן 60, יש לו חיים חדשים; אשה צעירה ושני ילדים קטנים. הם רוחשים גם מתחת לצלילים. את הפרחים שקיבל בנעילת הזמריה האחרונה השאיר על הפסנתר. עם ילדים כאלה, מי צריך פרחים?

> מאת תלמה אדמון צילומים: שמואל רחמני

פסנתרן אריה ורדי, ידיד קרוב של צכי אכני במשך שנים ארוכות, לא חשב על המלחין מעולם כמונחים של אישיות טרא־ , גית, ארדי ליווה את אבני בתקופות קשות ביותר. "הוא איבר אשה יקרה, זה נורא. אבל לא התרשמתי שכל חייו היו רצופי טרגריה. לא יותר מאשר כל אדם בישראל". זה כמעט נכון. הסיפור של אכני מתייחד כשני מוכנים. אצלו האסונות רדפו זה את זה כמו כמגמה להשאירו ערידי כעולם, ללא מפלט, לכד מן האמנות. והאמנות היא שהצילה אותו. בשלב מאוחר יותר נכנסה לתמונה אשה עם צחוק מתגלגל שילדה לצבי אבני, עוד שנה בן שישים, שני תינוקות כהירים. אכל על כך, בהמשך.

הטעות האופטית של ורדי אינה נובעת רק מראית מציאות שהיא טראגית ממילא. צבי אבני, מלחין כן דור ההמשך שזכה השנה בפרס אקו"ם על מפעל חיים, לא נושא את אסונותיו על פניו. אבני, גכוה ורוה, מצח גבוה מעל לעיני גרניט חכמות, הוא איש רות כמלוא המשמעויות שהמושג הזה טועו. מטעני התרבות שהוא נשען עליהם מכתיכים איפוק, האונה מרוכזת פנימה והחוצה. הלהט שלו מתבטא כלפי חוץ כזיפוך. אבני אינו עצור, גם ברגעים המרגשים. אכל יש סרר מופתי בשיחה הקולחת שלו, המלים דייקניות וגובעות מאוצר מלים רחב ומעמיק, והצירוף שלהן גבישי. כאוון שאינה מורגלת שמעתי עכשיו לראשונה כמה מיצירותיו המוסיקליות. מעמדת הבור שלי, ובצירוף לדברי מומחים, אני מתרשמת כי סני המוסיקה של אבני כפני המלים שלו, והחוות הכללית שהוא מותיר במפגש.

"אלגיה לצ'לו" נכתכה לאתר מות אביה של פנינה, אשתו הראשונה. אין הרפייה כמתח הכאכ החר, חסר הניחומים, שעוזי ויול מפיק ממיתריו. אבל מתחת למדעקת היגון יש רחישות אחרות. אכני מצטט את הצייר פול קליי שטען כי הביטוי האמנותי של להיות קומפוזיטור. לכתוב". את הדברים האלה חש נשמע קול הסופראן היפה של צבי ממשיך להתמנו אבסטרקטית. "אני לא יכול, למשל, לקום מחר בכוקר כבר היה אז פסנתרן. "היינו קבוצת ילדים שלמדה ולהחלים שאני כוחב על השואה. אני נאכק למצוא מוסיקה באופן פורמאלי מגיל צעיר. ידענו שנהיה לו. אבל זכרונות מוארים כאלה נדירים בביוגראפיה דרך לבטא את הרברים. קשה למצוא להם מימוש מוסיקאים", נזכר ורדי. אבני, לעומתם, התלבט באותן של אבני. ריאליסטי". אכני ידע יגון כחייו. הרבה מיצירותיו שנים בין ציור נוף הכרמל לקריאת רומנים קלאסיים נוגעות במוות. כשהיה בן אחת־עשרה, נחטף אביו בידי

812221034

בסרטן ונפטרה ביסורים ממושכים. חורשיים קורפ־לכן

למן נעוריו המוקרמים היה משהו לבדי בחתירה של אבני קרימה. הוא הגיע ללימור פורמאלי של מוסיקה עשר שנים מאוחר מן המקובל. מהרכה בחינות הוא הרמות המוכחקת של האוטרדידאקט, שאין לפניו כל כרירה אחרת.

והיבור מארשים על מפוחית פת

הכנופיות הערכיות. כשנות הכגרות חלתה אשתו

קשה לתאר את הטירוף, השקיקה, הרצון. ללמוד", הוא אומר. .זאת היסטריה. להטפיק להשיב את כל מה שלא היה לי שרם. היה ברור לי שאגי רוצה כשהיה בן 23. אריה ורדי, צעיר בכמה שנים מאבני, לצלילים. הכיתה צחקה. המורה היפתה את הילוים.

איך נעלם אביד? אבא התפרנס מנהינת משאית ירקות בין רמשק.

בי אבני גדל בחיפה, אז רוווקה מן המוכו 🤭

בחיפה היה שומע מו יו בחיפה של למסבתר, צלילים של ואלם. בחיפה של

אותם הימים רק מעטים, משכבות ממויימות כלבד, ום

ללמוד נגינה". כבית־הספר שמע את הזמר העבר

בפריחתו. .התלהבתי מהשירים העבריים, מהצלילים

המזרחיים. נמיוחר אני עכר את 'הכו כנים בואילים'

שי עמנואל עמירן. פעם, כשהכיתה סיימה לשיו

התרבותי לא פתות מאשר היום. הוא הגיע

לשם עם הוריו מחבל הסאאר הצרפתי, ומן

קצר לאחר שמופח לגרמניה והיטלראית.

האורעות. באונון, כעיצומט של המאורעות. מש כפה ימים לא שמענו ממנו. או לא היח טלפון, ת בתה כל אפשרת לברד. היינו רק אמא ואני, ללא קונת א ידודים, כלי כסף, אחרי שלושה ימים ירדנו פול לכיון העיד התחתית, כדי לברד מה קרה. בדרך ביום משרים, ועיתוני היום היו תלויים שם כחוץ. שלו ידעה לקרא עברית והיא שלחה אותי להציץ נצחם לחדתי קראתי שם כחתרת בדולה על שיירת

שתה לא יכולתי להרגע ולמפר לאמא מה קרה".

לשיות שתתקפה ליד אכזיב, שניים נהרגו, שניים

מאחו יום לא נודע בודלו של שטיינקה. אחר מן פודים ראה ששפיינקה מוכנס למכונית של אנשי מותלה לעבוד כתופרת כ"אתא". ממשלת המנדט, הנאולה". ביפו הלאומי הדבנות לא הכירו שנים ארוכות

הכן והאם גרו בחדר דל בהררהכרמל. התנאים לא היו יוצאי רופן לתקופה, אבל הם נטעו בילר הרגל של סיגוף מסויים. צניעות כאורה החיים. גם חיום, כשהוא גר בפנטהאוז כשיכון למר, קשה לאבני להתרווח מול הצרפסת עטורת הגרניום הניבטת בחלון הסטוריו שלו. "חוא לא מרשה לעצמו להנות", מרגישה אשתו, חנה, ששתלה את הגרניום. אבני, גם במובן הוה, מתקרב ככל האפשר למיגוח "אמן". הוא זקוק להסתפקות במועט כתנאי ליצירה. בן אדם שנפתרו לו כל הבעיות לא כותב מוסיקה", הוא אומר, גאלא הולך

לים". האם גם הסכל נחוץ במערך הזה: כגיל 14 יצא לעכוך. תחת ידיו עברו באותה תקופה פלובר, הקטור מאלו, טולסטוי. בואן כריסטוף", בשפית ומוסע משם היו ימים רבים של תהייה הוא אומר, בהטביע בי את המהות החוקה ביותר. דמאת מתחשות ומוסע משם היו ימים רבים של תהייה מעשים רבשו היו ימים רבים של תהייה הניבור הנלחם בגורל ורואה באמנות את התגשמות פא האר.

מקום עכורתו היה בתכרת המים של וער. סמות ובאבק הבלכלי היה קשה התחמיר מרי יום. הדריהכרמל. העיסוק: נישי מריימים בחומצה על גג

३५ साम्रह्मांत

של בניין משררים. שלוש לירות לחודש. אבגי אוהג לפרט את הפרק הזה בחייו. בפירוט הזה יש געגועים

למשתו ראשוני, לעבודה פיזית, אולי, לשמש הקופחת

מאיזה רגע מתחילת ההתפתחות הממשית

בגיל 16 התחלתי ללמוד נגינה בפסנתר אצל גברת וארם. היתרון היה שיכולתי גם להתאמן אצלה,

ההתכנסות בדלת אמות האמנות גברה אצל אבני

בי בבית עדיין לא היה פסנתר. בכל רגע שיכולתי.

רצתי לנגן. יתר עם זה המשכתי לצייר ועברתי תקופה

כשחלה במחלת מעיים קשה, שהכניסה אותו למשטר

חריף של דיאטות. בהייתי הולך לערבי תקליטים בכית פבזנר. אני זוכר שישכתי ערב אחר ושמעתי שם את

הסימפוניה החמישית של בטהוכן. פיזית הרגשתי רע

מאור, אבל החוויה של המוסיקה גרמה לי לומר שוב ושוב: אני מרגיש כל־כך טוב. כל־כך טוב לי".

שמלאו לו שמונה־עשרה הופקדו על שמו

בבנק כספי פיצויים על האכ שעקכותיו נעלמו. צבי רצה פסנתר. אמא שלו רצתה

דירה בשיכון. יום אתר נכנס לבנק אנגלו־פלסטינה, הוציא משם 190 לירות,

החזיק אותן בכיס, חפונות באגרופו, ותצה

את הכביש לחנות דהיטים משומשים. בשכיל אמא זה

היה שוק, בשהפסנתר הגיע". הפסנתר, אגב, ניצב גם עכשיו בסלון הגדול בדירתו. קלידיו מצהיבים.

לראשונה בגיל מאוחר מדי. כשניסה להתאמן על

פסנתרים טוכים יותר במכון למוסיקה ברתוב

ארלוזורוב, נירש אותו משם המורה למוטיקה, פרידמן

לבוב. "מה אתה יושב כאן ומקלקל לנו את הפסנתרים?' מאוחר יותר דחתה אותו משם גם הגברת

דוניה ויצמן, אחותו של הנשיא הראשון, בטענה שהוא

גוזל זמן של ילדים שרוצים להתאמן. אבני, שהחינוך

למוסיקה נראה לו היום כנושא חשוב ביותר, לא שוכח

החלה ההעמקה. אַבֶּל ארליך היה מגיע מדי שבוע

ציבי אבני, האמינו או לא, זכה במרס הראשון במשקיוואל הזמר 1961. הזכיות היתה משותחת לו לאשתו המוחדה פנינה

חיא כתכה את המלום "שאני עמר במחל. ? הלהב בי כל ויום שרדם! זון ואשכר מאישו!

ישים ויון כי לום המחברים זו: אונימים עד לאחו חובית המפצעים ודעון זענב ואסתו עומים שהו כל און לחוד למו המופע באי אל אפן שעבן לדם את השיר הם לא ידעו שהוא המחבר כשיינגר בא לפסל ממנ את השנבור הוא אמר לאבני און שור וחמד מאור או כך שום שובני אבו חייר שחק

(המשך בעמוד הבא)

עוברות מהטוג הזה.

מקום ראשון

אכני התחיל ללמור תיאוריה אצל יונַל פַּטִין. הוא הבין שפסנתרן ככר לא יהיה. הוא נגע בקלירים

על הראש הצעיר.

שלך בכיוון המוסיכלי?

קשה של התלבטות במה לכחור".

(המשך מהעמוד הקודם)

לחיפה. אבני שמע אצלו תאוריה. אצל פראנק פלג למד צורות, תולדות המוסיקה. באותה תקופה החל לעסוק בעיבודים. כמורה, היום הוא פרופסור באקרמיה למוסיקה בירושלים, מנהל המחלקה למוסיקה אלקטרונית, הוא אומר לצעירים: תעשו עיבודים, הרבה עיבורים. את הריחוף בשמיים תשאירו ליצירה

כגיל מאוחר התגיים לצה"ל. הוא היה כבר נשוי לפנינה. זמרת, משורכת, מורה לפיתוח קול. היתה ביניהם ההכנה שיש בין שני אנשים המכורים לאמנות. הם לא חשבר על ילרים בשלכים הראשונים. אכני החל ללמוד באקרמיה למוסיקה בתל־אביב, תוך שרות כאפסנאי בחיל הים. כשסיים שנה אינטנסיבית של לימודים. החליט שעליו להתחיל את לימודי התיאוריה מחדש. שלוש השנים שעשה במחיצת מרדכי סתר ופאול בזרחיים חשובות בעיניו כמקפצה האמיתית לעולם העצמאי של היצירה.

היצירות הראשונות של אכני מנוגנות גם היום. מוסיקאים אוהבים, כנראה, את המתח שבנגינה הקפריצ'יו לפסנתר, אחת מיצירותיו המוקדמות, אחרי "מוסיקה תכניתית", יצירה שכתב ב־1980. רמה סמסונוב, שביצעה לראשונה הרבה מיצירוחיו, אומרת שככל גלגולי היצירה שלו, היא מאמינה לו. "לא חשוב לאן הלך עם המוסיקה המודרנית. הוא תמיד נשאר עם האמת". אכני פורה מאד ורכגוני. יחסית למלחינים אחרים כארץ. הוא כתב במשך השנים יצירות קאמריות, סימפוניות, יצירות אלקטרוניות, יצירות למקהלה, מוסיקה לסרטים, מוסיקה למחול. הוא יודע גם לצחוק במוסיקה. המודרניזם חבר להומור האנין שלו כ"סיבכרומוטראסק", יצירה לזמרת, סרט מגנטי ודלת. עדי עציון, בפרודיה על יצירה איטלקית, שרה -פַרמָה לָה פּוֹרטָה", וסגור את הרלת) במקום -וַרַה לַה מורטה" (יכוא המוות).

א מככר, בזמריה הי+1, בוצעה יצירה חרשה שלו: "שעון בענגים" לפי שלושה שירים של יהורה שביט. כין המוסיקה למלים יש חיבור מרוייק. יתרה מזאת, הצלילים משתמשים כמשמעות המלים, כמצלול שלהן. -הצרף מודר את הים/ העלה מורד את הרוח/ אהכה אינה מודדת". היצירה הואת הושמעה לפני שיר של סשה ארגוב. ארגוב התיישב על הלב. את אבני צריך לשמוע עוד פעם, מפני שהמאזין צריך לגיים לעניין שלו את כל

התושים, כולל הזכרונות ויכולת הניתות. אניין אותי ליצור הצללה יפה ופשוטה. אני -מוכרה לשאוף למשהו מורכב". כ"שעון בעגנים" יש שיכה טובה לפשטות ההתחלית של אכני. הוא, שנורע כארץ משום מה רווקא כשל חירושיו בתחום המוסיקה האלקטרונית, אותה הביא מאמריקה בשנות הששים, הוזר אל המקורות אחרי שערך הרכה ניסויים. הוא אומר: "כשאתה נוסע במכונית קדימה, חולפים לך בראי הגופים שכבר עכרת, שהשארת מאחוריך. הם קיימים לך עוד רגע כתחום הראייה, אבל זה לא אומר שאתה נוסע אוורנית".

פנינה חלתה כ־1970. היא נותחה אחרי שנתגלה אצלה סרטן כשחלה. אחרי־כן הם נסעו לטיול בפירנצה. יש תמונות משם. פנינה פורשת כף יר ליונה כרואומו. הריחוף של כנף היונה נתפס במצלמה של צבי. פגינה עומרת ליר תמונת "האביב" של בוטיצ'לי. אני יורעת שלעולם לא אראה שוב את התמונה. הואת", אמרה לכעלה. צכי לא ישכח את השכוע ההוא, בתוך יופיו של הרנסאנס, כששניהם חושבים על המוות ולא מרכרים כו.

עברו עוד שנתיים ועוד שני ניתוחים. ספר שירים ראשון ויחיר של פנינה, יצא לאור. היא לא היתה משוררת משתפכת. הרמזים שלה נחבאים מאחורי מקים מחושבות. "אי קטן אחר/ וכריזנטמה צהוכה אחת/ ניכטת/אל השמש". (מתור "משכו על כף המאזניים", פנינה אבני, "עקר", 1972). על פסנתר הכנף כסטוריו של אכני, מוקף ספרים, עומד פסל ראש של פנינה. היופי שלה היה אצילי. כחיטוכי עצמות הלחיים, האף, המצח, הסנטר, יש הרכה החלטיות ושארירות. קולו של אכני נסדק כשהוא מדבר עליה. אריה וררי זוכר שצכי ופנינה, שניהם גבוהים ונאים, היו תמיד כיחד. לא יכולת לראות כאירוע את מי מהם לבר. תמיד היו כיחד".

सावट्यांव ३६

שירן, אַילון, חנה וצבי אבני: "התחלתי פרק חדש שלא קשור לעבר שלי

פנינה נפטרה כמאי 73'. חודשיים סורם־לכו ליווה אבני את אימו לקבר אתרי שטער אותה הודשים רבים כמחלה. האיש החל להסחף לכיוון היאוש. הוא חלה במחלות פסיכוסומטיות, התקשה לבלוע, לקה שוב כמעיים. נדר כין רופאים טבעוניים לידעוניים למיניהם בחיפוש אתר מזור. ער היום, הוא אומר, עמי מעייני, מלחין, מזכיר לו את קופסת ארוחת הצהריים שהיה פותח באקרמיה. כפנים היו גזר מקולף, סלק מקולף וביצה קשה.

איך יצאת מזה?

קל להסחף במצב כזה, עד שאתה עלול לעבור את הנקודה שבה תוכל לעצור את ההתפוררות. אבל רציתי לחיות, להתגבר. זאת היתה התקופה הקשה בחיי. הייתי כוכה הרכה. שומע את מוצארט ובוכה. אכל באיזשהו מקום הרגשתי שהתחלתי משהו שאני רוצה להמשיך כו. הרגשתי שיש אנשים שמאמינים כי וכמשמעות של מה שאני רוצה לעשות, וזה עור".

חגה ירור, עיתונאית ב.מעריב", נכנסה לחייו חמש שגים אחרי־כן. היא כאה לעזור לו בעריכת "גיתית", כַתב'עת לנוער שוחר מוסיקה. כשבאה לראשונה לדירתו, חשבה שפנינה תיכנס בכל רגע. הבית היה מָלא בפנינה וצבי הרבה לדבר עליה. בארון הנגדים שלה עדיין היו תלויות השמלות. "ידעתי שוה הגבר שאני רוצה", אומרת ירור, "שחיי אינם חיים בלעריו". אבני לא היה מתכורר. חנה לא היתה הראשונה שעמרה על סגולותיו. גיליתי בו אישיות מרתקת ואדם מסוג נדיך. ריגשוּ אותי המסירות שבה טיפל באמה של פנינה, שנותרה ערירית, והאוזן הקשבת שלו לכל נזקק. לא יכולתי לעמור בפני צניעותו, העדר הויוף שבו וחוש ההומור השושע שלו.

המלחין החביב

"כ מרדכי וירשובסקי, חובב מוסיקה, במשל בוור בצבי אבני כמלחין השנה צמשאל ראש חשנה של "מוניטיו", למני שותיים. וירשובסקי. הרואה במדבו שתר את חמלחיו הגדול ביותר שקם בישראל, ממקם את אבני בשורה של "הרציניים" בני דיור ההמשך ייחד עם ברציוו ארגד ניוסף טל

אאני חושב שאבני דווא קוממוזיטור רצינו, שמוחה לעצמו שינטן מופיקלי פצמא וכותב כל הזמן, רצוף ושנטף, מצד שני, הוא לא ניאפומן, המוד, וש לן מת לומר כמרות תלשון המודבניה, היצירות שלו איון מנותקות מו הקחל, זלא הק אנינייטעם יבולום להבין אותן, תוא נתפס גם במישור האמוציונאלי רוא ניקלט בחוג רחב של מאדנים גם בארץ וגם כדוריל, מפון שוקוא משתמש באמצעים אוניברסליים, הוא לא קשור לפולמות ישראליים. גם מאזין בטנדה יכול להפין

בני לא תכנן להתחתן. וראי לא חשב על ילדים. ידור, אשה נורמאלית עם הרנה בריאות כנשמה, ככשה אותו. גווג אהבתי את הצחוק המתפרץ, המשוחו שלה. היא הוציאה לי מהראש את כל העיסוס בבריאות שלי. נגמלתי

מהריאטות. עם חגה התחלתי פרס חדש, עם ארם נעיר שלא היה קשור לעבר שלי". לפני שנתיים וחצי נולוה שַירן ולפני חצי שנה הגיע אַילון. "רופא המשפחה אמר לי", מספר צכי, "כל הכבור שאתה מתחיל עם הסיפו הזה כליכך מאותר. אמרתי לה התחלתי עם כל מיני סיפורים באיחור, אז גם זה". כזכות הילרים, שיוו דבוקה לגופו כמעט כל הזמן, דוא מרגיש צעיר יותר. החיים עם ככי של תינוקות בלילה מעניקים לו תחושה רעננה, אכל הם גם גוולים ממך שעות של כתיבה. אבני חווה את המילכוד הזה כמלוא התעטג.

הכתיכה היא מחלה", הוא אומר, גאי־אפש

"הו, אמנות נעלח, בכמח שעות קודרות, בשבבר עלי עול חחיים הַצָּת את ליכי לאהבה חכוה הקטמת אותי לעולם טוב יותר."

ובערב הנעילה של הזמריה האתרונה, כשעלה אבני לכמה וקיבל שם זר פרחים, הוא הניך את הו כצלופן לעבר המקהלה והניח אותו על הפסנתר השחור. מלחינים אחרים חזרו למקומותיהם עם הפרחים. אבני, מחייך ברוחב לב כשהקהל מוחא כפיים. מסתכל בשירן היושבת לידו ויודעת מתי להקשיב למוסיקה ומתי להריע לה. הוא טובע בכתול עיניה של הילרה. הוא צריך פרחים:

התפעלתי גם מן העוברה שיכולנו להתגרח באייש". ביחס של חגה אליו יש הערצה לא מוסתרת. היא מתרגשת מן העוברה שהקדיש לה עכשיו את 'שעו

להיפטר מזה. אני לא יודע אם מישהו צריך את מה שאני עושה. אכל ככל זאת, אני מסתמך על זה שיש כאלה שמזמינים אצלי יצירות". אריה ורדי, שחש כחסרון יצירות לפסנתר של אבני הומין אצלו יציה שהושלמה ב־83', "על סף הזמן". "יכולת לחוש כמוסיקה את החרדה שמביע ההומניסט מפני מה שיקרה בעתיר הקרוב", אומר ורדי.

אבני עסוק הרכה כמשרות ציכוריות המשלוה עליו, שלא כטוכתו. היום הוא נאכק לפרוש ממשרה יו"ר המרור למוסיקה כמועצה לתרכות ואמנות הא היה רוצה להתפנות יותר למה שכינו לכינו. אני רוצה להאמין שיש במוסיקה שלי ערך קיים", אומר אנני. אני מאמין כנצה. אפילו נצה של המש שנים. זה יהיה. נצח גדול, אם ידוכר בחמישים שנה".

ציפי שחורי, תלמירת ביתרהספר התיכון "חלמה ילין", שהכינה השנה עבורה מסיפה על יצירתו של אכני "חמש פנטומימות", הביאה כרסים הראשונים תרגום הופשי לשירו של פראנק פון שובר, משורו גרמגי ויריר של המלחין פראנץ שוכרט. היא פגשה את אכני כביתו כמה פעמים. זה הספיק לה כרי לקלוט

שחלן את הדלת, יתהה חצי שנייה

ל שפון ואם אינך פרצוף "רמיקולו" – וחלן לחכנם. סטייל, אין מה לדבר. מעודת מארחת גם היא "סטייל": זהן נאה, נמיסב שנותיה ובמיטב ושחת, לכושה כולה כלכן. שערה המנר משוך לאתור בתווקה כמו אצל ועדות הכלט, תסרוקת המכליטה את וווי מנה האקווטיים כלשהו, את עצמות לוויה הנכוחת, את עיניה הגדולות הפינות, נצר יושב פסנתרן, מגעים מגשה רוסיות עם גישה אמריקנית. שוו יווו הוא גם ישיר. מכיאים אותך א לולען ואחה מוצא עליו זוג ורדים טשול, נר דולק, מפות לבנות, כלי

שנה עריקים. מת דוסלקה", כמו גם הפסנתרן ומנוש שירים רוסיים וצועניים פוטום על יומרה בכיוון מסויים. מעים מוסק את היומרה. יש שם כמה מבלים ווסיים "שהורים", אבל לאמיתו א וני המכח כנוי על סגנון מעורג חידושון, רוגמת תפריטיהן של כמה שווה הטות לכנות" בפארים.

צוצו אוחבים מקום עם סטייל. מא מקם שבו מביאים לך את חוורקה ששנה בכוסית צרה ומוגבהת מעט, שת הקפיאו בטריור לסגי שיצקו לווכה את המשקה נשאף הוא נשלף שמיות שאלו אותנו אם ווויקה רוסית ומנק אותנו. אמרנו למה לא. יש שם מה סנים. המליצו לנו על סטוליצ'ניה. המלצה הטוכה הזו ליוותה בנאמנות א זרג המלחז המשוכח (הרינג), שהיה שי נסכעות כצל, פרוסות עגבניה מלפשו שרט שמנת מתוקה וגבעה קשה של ביצה קשה מרוסקת. מולנו צלו מנצה וכה פירושקי, שתוצו פריך חום פידורי בשר ברמת דחיסות נמוכה מותר בענור ההרינג גובים שם 6 שקל,

"רוסלקה": "שישליק קווקזי" על שיפור לותב בלהבה אלכוחולית,

למיניתן או כרווז צלוי ברוטב לימון

ותפוזים. יש גם מחלקת דגים ופרייים.

אנחנו נשארנו אצל הכשרים. קוטלט

קייב מצד אחר, אומצת טורנדו רוסיני

שקל), ויש להניה שמקדישים לה את

נתח הבשר המשוכת ביותר שניתן

להשיג אצל הקצב. כמעט מחצית מן

סייב שהוא חזה עוף וכתוכו "אגרוף"

המחיר חזה תידרש לשלם בעבור קוטלט

מוקפא, עשוי חמאה, שום וכל מיני

המוכר גם כשם "רושטי".

בנקודה זו נגמרת, פחות או יותר, תבלינים, כשנתח חבשר עצמו עטור

וחמנחלת המארחת בלבן ובשחור (צילום: שמואל רחמני)

לפני הכנתו עובר החרד תהליך של

דיטוק בבלנדר וסופג שמנת מחוקה

ותכלינים. הבורשט עשוי מכרוכ, סלק

וכשר. בשלב מסויים מסלקים את הכשר

מהמרק, ונותרת רק לוויית הטעם שלו.

ער שתגיע המנה העיקרית אחה

יכול לצאת לרחבה הקטנה שליר

המסנתר ולחולל שם עם בת זוגתך. איזה

ונקטר המירושקי – 7 שקל. שחים אלו זון המנות הראשונות ואלם אנגלי מסוגנן או טאנגו נושן מולות שבתפרים. מי שיומין תפיתת ורומנטי עד כדי דמעה נוסטאלגית. לפני שיוצאים להולל, מזמינים את צלחיה ישלם 14 שקל, ומי שליבו ילך א ופלתים מקרמים בשמנת וגבינת, המנה העיקרית. אם אתה רוצה להמשיך קש לחבתו 23 שקל. ולא לשכוח את ומי עדיכת השולחן" ואת רמי השרות.

כקו הרוסי עד הסוף, לאחר הפירושקי והבורשט תוכל להומין "שישליק קווקוי" שיגיע לשולחנך על שיפור גרול, לוהכ טי להפריד בין טעמו של ההרינג לישה של המנה העיקרית אנו מומינים בלהבה אלכוחולית. המתוה מרחיב טרפ מרק תרד טרי (ז שקלים) והמחיר 20 שקל למנה. לחילופין תוכל ומושה אקראיני (כך כתוב בתפרים). להזמין גם "קוטלט קייב". שמות ז. מרק התרד של "רוסלקה" ממץ גם למי שתרד אינו אחבת חייה. רוסיה – ומתחילה צרפת, עם אומצות ב"מעיל" של פרורי לחם. מעניין וטעים.

בבוקר מנישים שם ארוחות בוקר מנוזנות. אחרייכן באים לשם לקפון של בין הומנים. מי. שלא מפרוד מסלוריות ומשקל עודה מומין גם עוגה. תצהריום אסשר לקבל שם: ארוחה של ממש בשר ודגים וכל חשאר, אבל אפשר ום לחומין מוות בודרות כמו סלט חשף, או ניסואז, או מרק קיוצו (קרור שם מרק היום), חדומת מאוד לנספצ'ו, יש בליוצל ויש . משטידות ומבחר של כריכים אמרי מצמרוים זה שוב בית־קפה, השב להיות ום משעדה ונה ביה קפה לעה ערב: קוראים למקום הזה "עול"

ומנא ברחוב יוחרת תמכבי ום: זוש בו אוירת שכומית נחמקה: עושה רושם שמכירים שם אוד. אוז וושוני דורבת פרצופים מ"בבלו" אך ינם מאיזודים אחדים של העיר, חזותו של המקום קלילה, וינוחה, קייציה נקו מאור. האוכל ברמה בוחית" לוובה המחזרים מחים, המנה היקרה ביהה אניורקו מפרסי (12.90 שקל), אותן מחיד וצבים (12.90 שקל) אותן מחיד וצבים (12.90 של) אותן מחיד וצבים

עם ככר אווו מצד שני, וכאמצע מחית של תרר ומיצלה של תפודים מגוררים אל המנות העיקריות ביקשנו בירה וזו הגיעה ככוסות גרולות, שאף הן הוקפאו בפריזר לפני שהוכאו לשולתן. עוכרה זו משכיחה את טעם הכירה אומצת הטורנדו היתה ראוייה ומאריכה את משך צינתה. לשמה ולציפיות שתלינו בה. זוהי המנה היקרה ביותר המוגשת במסעדה זו (30

"רוסלקה" פתוחה בכל ערב, לכד מימי שני בשכוע. רצוי להומין שולחן

37 Biaeain

וכשנחאי רואים לעתים נשים וגכרים בכגדים יותר צכעוניים. להיטי האופנה ה"חמים" בחלונות הראווה וברחובות הם בגדים עשויים מפוליאסטר. הטינים גילו לא מכבר את האריגים הסינתטיים, והם מאוהכים כהם ממש כפי שהיינו אנחנו

מי שלכוש שם הכיייפה, מתברר, הם הילרים. כסין נהוגים חוקים נוקשים המאפשרים לכל זוג נשוי להכיא לעולם ילר/ה אתר/ת כלכד, ולכן הילדים הם המלכים הקטנים של המדינה. אפשר לראות ברתוכות זוגות הורים לבושים בכנדים פשוטים כשהם נושאים בזרועותיהם ילדים כני ארכע ותמש, לכושים כנסיכים, הילדות בשמלות מעוטרות סילטולי מלמלה וסרטים לראשיהן, והילדים בבגדי משי.

הסינים, מתברר, הגיעו למסקגה שבגדים חשובים עד כדי כך שלא מכבר העמידו את ייצורם כמקום השני כסדר העריפות הלאומי אחרי ייצור המזון. האופנה כבר אינה סמל ל"תרבות

כדי לעודר את פיתוח תעשיית

שתחיהם משתרכים בכל עת תורי־ענק. מחו"ל להציג את בגדיהם, וכשהגיע

בסין מייצרים כיום, לייצוא, לא רק בגדים של סייר קרדן, ולנטינו, לאנציטי

39 KINEDIO

צח מאשה האדומה

Chamble of penetrant

מותח שהתגלע ביחסים, אפילו איומים מותם נמאשה כאשר זו רצתה להינתק ניבינו. בש המה עדות שמיעה שהסניגור התנגד מניש ואת הותר למשה דימינסקי לספר מותקו רצה להתחתן, אבל "מאשה היתה קרה מדער. הוא התקשה לגוון את סיפורו בפרטים אַ מוער אפילו כאשר השופט צבי של וליונתה לדעת איך היה ברוקס מתזר אחרי בה מה היה כא עם פרחים כיר? האם שר לה

ערפל שהיה פרוש על הרומן ובהיעדר ערי ראיה, התנהל עיקר המאכק במשפט הדצה סביב ראיות נסיבתיות. למסל: כחקם שען שביום הרצח הוא היה נקריתיים, הרחק מירושלים. האליבי הפרך. שכנים שחיפטו אותו כשבת שבו ותה משה אפרתי, העידו כי מצאו את דירתו 🖠 שלו הת התריסים מוגפים. איש לא השיב מלמו מעםן הרלת. או למשל טענתו החוזרת כי תא קצרו עם מאשה ז-8 חודשים לפני הרצח. מושו נקסה בו את נקמתה המתוקה כשניתן לה לקו שושה את ברוקס ומאשה בחיפה באותה מה שניפל כבר היו בנפרד. והיו שקרים נוספים שלנו א קנוני דברים שפלט במהלך חקירתו משה שנשו את סערת נפשו ואת יחסו לנשים. אל, צו נווקס לחוקריו, ביכולה להפוך אדם

חתום למענם על שבועון

אתה תתן בידם עתון חינוכי,

• חם יזכו בפרס אישי מדליק

• וכל אלח – בחנחה ממשית

*"מעריב־ל*נוער" יוגרלו 30

שב AMSTRAD מחשב •

משוכללות "קנווד" – מגבר

שעוני־קיר "סייקו".

שעוני־יד "סיינקו".

• 15 מחשבי־כיס

2 במערכות סטריאו

שני רמקולים.

בין כל החותמים על

וישתתפו בתגרלה של 30 פרסים

הנוער הישראלי.

מרתק ומומלץ.

יקרי ערד.

של 15%.

CPC

אולם הפרס העיקרי יגיע לביתר מרי שבוע:

השבועון הנפוץ ביותר בישראל

שי אישי לכל מנוי. לא למכירת!

10

הגדולים

אם תפעל וניד, תהנה ונהיתרונות הבאים

השבוצון יניע לכיתך בדואר מרי שבוע, ללא כל תפלום נומף.
 על־ירי תשלום מראש, אתח מוכח מעליית־מוזיים צפוייה במשך השנה.
 ומעל לכל: פרט אישי 10 הגדולים של -מעריב לנוער"

חריני מעביר לכם צ'ק/המחאת דואר על סך 58 שקל כדמי מנוי לשנה אחת על "מעריב לנוער" כולל אריזה ודמי משלות הפרס לביתי. (המחיר כולל מע"מ).

הנחה ממוזיר הערעון בחגויות.

חלוש חחימה

ם מנוי חדש

לכ' מחלקת חמנויים,

ממהן המשפט היה עצבני ולא פעם יצא מחתק נרגע מסויים, כשהיה ער ההגנה הראשי, מתיתונו, ערד שבעון דולן, לשחרר אותו כו פקהונגל כל אשמה נגרו אם יואיל לתת מרצונו אתקותק ודמו ואת טביעת שיניו, והללו יוכיתו פי או לו קצר למימצאים שנתנלו בזירת הרצח. נווס מנקס וסרכ. החוק אמנם לא מחיים אותו לתרק צל הורשמות השופטים היתה שאין זו חווצה אל הף מפשע.

הארצי החליטו לעשות כריקת טריות. ביקשו את אחר כזירת הרצח היו ברורות יותר, אפילו בהשוואה לבריקה הראשונה.

מק מן המג חלא שכיח הזה, טביעות אצבעות או מוסיטיביקור - אם לא תעודת־והות - של תת כל ה בתנאי שיוכה כי טביעות האצבע הן ליה הופבעו סמוך למוער הרצח. רס"ר אלברט לדות הפנאי לזיהוי סלילי במשטרת ירושלים, און בעורה אבקת האלומיניום הכהה שהיה הקותוכל ופין ראוי שמצא בדרכו. הוא והחל את תיה ממנת שם לפי כל המימנים החל המאכק בין מה לשוננו. ואכן מצא שתי טביעות על אריה משר שנו. ואכן מצא שתי ייפוה פבקד המטבח ועל דלת החוזה של מחסן הק מחן האיח הדלת נעקרו ממקומם והועברו

ביתם טען כי שכיעות האצבע שלו אינן מת השם הן נחתרו ברירה מאו ביקר בה לפני אושם הים במחלך חיווריו אחר מאשה אפרתי. מים או שבנעו. במעברה לוירוי פלילי שבמשה

השוואת טביעות אצבעות במעבדה לזיהוי פלילי במטה הארצי: כרטיס ביקור אם לא תעודת זהוח. לדירתה של מאשה בנעליים מלוכלכות, היא היתה

העוברים להטכיע את אצבעותיו על אריח התרטינה ודלת ההוזה. האיש ידוע כאחר שטביעותיו חזקות במיוחד. בבריקה ראשונה כעכור מספר ימים נמצא שהן התעממו. חלפו מספר שבועות ובריקה נוספת העלתה שהן כמעם נעלמו. טביעות האצבע שנמצאו

החוקרים הגיעו למסקנה שטביעותיו של ברוקס בדירה היו סריות. במהלך המשפט ניסה פרקליטו לערער את מימצאי הבדייקה בחוות רעתו של אכרהם ל מאה היו כאין וכאפס לעומת העיקר: לוי, מומחה לטביעות אצבע ואיש משטרה לשעבר. שניים שנתגלו כדירה למחרת הרצח. הוא טען כי אין כל אפשרות לקכוע את גילה המרויים

"אשה היתה "חולת ניקיון" כפייתית. היא נהגה לנגב כל מגע של אורחיה ברהיטים. את הקירות היתה שוטפת בצינור מים. הארונות נהגה לפתוח באמצעות מגבת. הבית היה סטרילי תר מאשר בית מרקחת. אבל תאוות הניקיון החולנית שלה היא סחבילה לגילוי הרוצח.

של טביעת אצבע אם הוא עולה על שתי יממות. ועוד טען המומחה כי קשה לרייק כלי לחביא בחשבון את האקלים ששרר בדירה. במטבה, לדוגמה, יכולים אדי הבישול לרענן טכיעות אצבע ולשמור על טריותן למשך תקופה ארוכה. הפרקליט גם הוסיף כי למכחן ההשוואה שערכה המשטרה עם טביעות האצכע של שנה בקות אבקת האלומיניום הכהה שהיה ההשוואה שעוכה ומשטו זו עם כד הנימוי לא שנה בישה שכנה את הקירות, הרלתות, עובר המעבדה אין כל ערך מדעי, שכן חנימוי לא נעשה בתנאים זהים לאלה שהיו בזירת הרצח.

אמנסו המשטרה שאספה כל פרט מתולרות חייה ורפוסי התנהנותה של מאשה אפרתי מפי ידידיה ומכריה, העמירה שורה של ערים שסיפרו כי אשה זו היתה "חולת ניקיון" כפייתית היא נהגה לבגב כל מגע יר של אורחיה ברהיטים. את הקירות היתה שוטפת בצינור מים. מברתה, רפנה סלבסט, העירה שאם היה נכנס אורה

נוטלת ושוטפת אותן כחומר ניקוי. את הארונות נהגה לפתוח באמצעות מגבת. בקיצור, הבית היה סטרילי יותר מאשר בית מרקחת. וכך הוכילה תאוות הניקיון החולנית של בעלת הכית לגילוי רוצחה, מכיוון שעל החרטינה כמטכחה לא נתגלו שום סימני אצבע אחרים מלכר אלה של שמואל ברוקס.

הטכעת סביב ברוקס התהדקה בשהפסיד אחרייכן גם בקרב על הנשיכה, משהוכח כי סימני הנשיכות שנתגלו על גבה של הנרצחת הוטבעו בשיניו של ברוקט. פרופ' סלע אישר כי יצק את תכניות השיניים על פי נתחי הגכינה שנגס ברוקס באותה סעורה "חגיגית" שארגנה לו המשטרה. לכית המשפט הכיא את צילומי ההצגה הקטנה שכיים במעכרתו ב"הרסה", כרי להוכיח את הוהות שבין סימני הנשיכה לתכנית השינים. הוא הניח פיסת בר על גוף אדם בתוספת נייר העתקה כחול, ו"נשך" בנשר החי כאמצעות שיני הגבס. סימני ה"נשיכה" הוטכעו בכשר בכחול וצולמו על-נבי שקפים, ואלה הוקרנו על קיר בית המשפט. אכן, הם היו רומים לסימגי הנשיכה שצולמו על גופה

של מאשה אפרתי. הסניגור, ערד יאיר גולן, ניסה לערער את חוות דעתו של פרופ' סלע באמצעות ער מומחה שהביא מבריטבית. המומחה הזר - ד"ר ב.ג. סימס, מרצה לאורונטולוגיה משפטית ויועץ למשטרה הבריטית -טען כי אין אפשרות לקבוע את זהות הגושך. אולם השופטים אליהו נועם, צבי טל ושלום ברנר, העדיפו את מימצאי הניטוי של פרופ׳ סלע, וכבר לא היה ספק בלכם שברוקס הוא הרוצת.

מלאכת הפסיפס הושלמה בחורש שעכר. ריקמה משפטית של ערויות נסיבתיות ומימצאי מעכרה. סור הרומן של שמואל ברוקם ומאשה אפרתי לא פוענה. גם הרגעים האתרונים כזירת הרצח לא שוחזרו. וכך לא בדע לעולם על מה ולמה פרץ המאבק כמטבח, ומרוע ה"חבר לחיים" שחיפשה האלמנה הבורדה משכונת ביתיהכרם שם קץ לחייה. האם ביקש לנקום כה בקור רוח ולחסלה אחרי שדחתה את ירו, או שהתלהט ואיבר את עשתונותיו במהלך ויכוח, מפני שכדבריו אשה

יכולה להפון אדם לפרא אדם". תשובה מוסמכת לא ניתנה. גם למניע לא התייחסו. סוף יבש לפרשה טרגית. כרוקס הורשע ונרון למאטר עולם, ועדיין לא השלים עם רוע הגזירה. "זה שקר, זה לא ייתכן, אני חף מפשע", צעק לשופטיו ונופר מול פניהם כשיניו התותכות.

ברוך מאירי

41 Blaebio

על הפיגום הגבוה

יוו היא קבוצת הנשים המקופחת ביותר בחר בחרה שלנוז הופו הישארו איתי, אתם שה־ נושאים הפמיניסטים כבר התחילו לעייף. אתכם מפני שהפעם אין בדעתי לכתוב על שכר לא־שווה, הזדמנויות לא־שוות וכן הלאה. הפעם אני רוצה להצביע על קיפוח מסוג אחר, שאין מעזים לרבר על אורותיו: על הנשים חסרות־המקצוע הנותרות לכרן כגיל ארכעים פלוס, אם כגלל גירושין או בגלל אלמנות.

הנשים הללו, לא זו בלכר שהן נותרות לכרן – הן גם מאכדות, כמעט כליל, את מעמדן החברתי. כארצות הברית מכנים את הקבוצה הנ"ל כשם "displaced home-makers" - עקרות בית שגורשו ונעקרו ממקומן וממעמדן אל שומקום ושומרכר. באמריקה הרביתי לשמוע את ההשוואה בין מעמדה של עקרת־הבית לבין בעל המקצוע המסוכן ביותר: מי שכונה פיגומי פלדה של מגרדי־שחקים. חברות הביטוח מתייחסות אל המקצוע הזה כאל מקצוע המחייב את כעליו בפרמייה הגבוהה ביותר.

אבל, כירוע, רק אנשים מעטים נופלים מן הפיגומים הללו ומתרסקים. לעומת־זאת, אם עורכים מאוד צעירות. הראו לי אשה כת חמישים, בת־זוגו השוואה עם ה"מקצוע" של עקרות־הבית, מתברר כי כשליש מהן (כארה־כ) וכחמישית (בארץ), נופלות מן הפיגום הגבוה ומאכדות את מעמדן בשל גירושין. וכנגד פגיעה זו אין שום ביטות.

היה היתה אשת־איש, וראו – איננה עוד. עתה היא אשה שנותרה לברה, כגיל נארכעים פלום) בו קשה לה לקשור קשרים חברתיים חדשים. את הקשרים הישנים יורש בדרך כלל הבעל. לרוב גם רמת החיים שלה יוררת במירה רצינית. אכל הכעיה העיקרית היא, כאמור, כאשר אין לה מקצוע, ואו שיש אבל היא זגוזה אותו) היות שאת כל חייה הקרישה לגידול המשפחה הוקמו מרכזים להכשרה מקצועית המשמשים להן ולטיפוח הבית ולעתים גם לטיפוח הקריירה של הבעל. ואז, כאשר אלוף נעוריה מחלים לעזוב את הכית – היא נותרת במצב עגום מכחינה חברתית, מוראלית, כלכלית. היא חסרת סטאטוס חברתי ברור, "פראו רוקטור", "אשת המהגרס", "אשת המנהל"; ככל שהתארים הללו נשמעו גרוטסקים - הם היקנו לה מעמר. "אשתו־של" נהפכת להיות אשה די אלמונית בקהילה. יש שהיא נסוגה לעמרה של אשה מפסידנית,

תיבת דואר / אשה

ואני ממתינה לליטופיך כאדמה חרבה לגשם לאחר קיע שדוף שירוו את צמאון גוםי החלוש והמודקן אכל עורג עדיין לחמימות ואם נותרו בנשמתך מעט רוך ואהבת תעניק לי אותם כפיצוי על לילות הבכי והעצב ועלבונות הבגידת...

זה מה שאני מוצאת בתיבת הדואר שלי. הה; אשה, אשה. לבי עליך. חבל שאין לך הרצון, היכולת, והנתונים להחזיר לו. ואני יודעת שאין זה רק שיר קטן. אלה הם החיים שלך. ותנתומים אין כפי על העלבון שעלבו בך שניהם – הוא והטבע.

עזובה, עגומה – כל מה שהחברה שלנו לא־כל־כך

הגבר בן החמישים שגילה מחרש את האהבה, את המין, את עצמו. הטעגה שלי חסרת־תקווה מפני שהיא מופנית כלפי הטבע, וכלפי המוסכמות החברתיות.

ולהתקשר עם גבר קשיש. גבר עם בעיות...

ברומנית גם ככתיימחסה.

בעצם, הטענה שלי היא כלפי עצמנו – ומרובר מן המעמד הבטוח של "אשתרשל", כי או עלינו לדאוג לביטוח היחידי שאנו בעצמנו יכולות להקנות לעצמנו: לראוג לעבורה, למקצוע מעשי, לעמרה במסגרת אותך לאחר שביתך עלה באש.

כל זה כצר המחקר הראשון כישראל כנושא הגירושין העשרי לאזן את הרושם הקודם שמטיל נושא עקרות הבית שהודחו ממעמדן עקב גירושין. מידי שוורין ומיבל דותן מבית־הספר לעבודה סוציאלית כאוניכרסיטת תל־אביב כדקו כמסגרת עבורת גמר שלהן צדרים שונים של הקשר בין גירושין, איכות הנישואין ומירת ההסתגלות לחיים כיחידות לאתר־מכן. אתת המסקנות העיקריות של העבודה היא שכאשר האשה היא היוומת את הסירוד אועו תנירושין,

אז אל מי אני כאה בטענותו לא אל בן־זוגה,

הראו לי גבר בן חמישים, ואראה לכם גבר המבוקש על־ידי בנות גילו, על־ידי נשים צעירות וגם לשעבר, ואראה לכם מישהי הרבה פחות מבוקשת, לא על־ידי בני גילה ולא על־ידי צעירים יותר, להוציא כמה מקרים משמחים ויוצאי-רופן. לאחר שהאשה מצליחה להתגבר על הזעזוע שפקר אותה ולהשתקם מבחינה מוראלית, לאחר הליכי הגירושין – היא כמקרה הטוב – תהיה מוכנה ללכת על פשרה

ידוע לי כי ארגוני נשים מסויימים באמריקה נטלו ליריהם את הטיפול כנושא "עקרות הבית שגורשו ממעמדן" והן חסרות מקצוע מעשי. למענן

בקבוצה הגרולה של עקרות־בית המבכרות לשבת בבית ולקבל סיפוק ועונג מטיפוח המשפחה. אבל אם אנו יודעות שאין ביטוח כנגד נפילה מן הפיגום הגבות, כלשהי, לטפח חברות טובה עם אגשים שלא נוטשים קל לומר זאת, אני יודעת. אבל למראה כל מיני

תאונות שאירעו באחרונה - של נשים שנפלו מן הפיגום הגכוה של הנישואין ונותרו די בוררות – צריך אולי לאמץ לעצמנו את האיריאולוגיה של "displaced home makers" - עקרות בית עשרות ממעמדן, אצלנו אולי לא צריך להקים בעכורן בתי־מחסה כמו שמקימים מעון לנשים מוכות. זה מנגום. אכל אולי איזו חברת ביטוח תקבל השראה מן הרשימה הזו ותצא כתוכנית חרשה – ביטוח לנשים שהחליפו סטטוס, מגיל מסויים והלאה...

רצוי לוכור שאנו כולנו מהלכות על פינום גבוה. נשים נופלות ממנו. נכרים – לא.

היא מסתגלת סוב יותר לחיים לכד. זאת ועוד: ככל שהיחסים בין כני־הווג גרועים ועויינים יותר מקומו הפירוד שקרמה לנירושין - הסתנלותן של הנסים לחיים לכר, לאחר הנירושיו, היתה קלה יותר.

ההסתגלות המוצלחת כיותר של הנשים היתה במישור המעשי, הכולל: תעסוקה, כלכלה ואחקו משק הבית. 70% מהנשים ששותפו במידגם דיוחן על הסתגלות מוצלחת. במישור הפסיכולוגייתבתי, הכולל: חברה, כילוי וקשרים אינטימיים, נמצאה הסתגלותן של הנשים בעייתית יותר, אם כי גם כא 60% דיווחו על הסתגלות מוצלחת. במישור הרימוי העצמי חלה עלייה רק אצל 50% מהנשים. מאזר שאין המחקר מציין כמה מבין הנשים שהשתתפו נטירנם עובדות מחוץ לבית – אין להפיק מכאן לקח נוסף בנושא עקרות-הבית המסכנות.

ורים וילדים משתמשים לפעמים נאותן מלים, כאותם ביטויים, אלא שהמשמעות מ שונה. אם חברה שלי מטלפנת אלי ושואלת - "מה את עושהז" ואני אומרת "שומרנר". סימן שאני יושבת במרפסת, בוהה באוויר, ואפילו לא צופה כטלוויזיה (זהו מצב דמיוגי, אכל נניח שהא עשוי לקרות). אבל כאשר את מטלפנת מהמשור הביתה וילדך הקטן משיב לך על שאלתך .מה את 🐉 זמק ל ומופחת. בשעות הערב מפייסת רוח הים עושהו" ב.שומרבר" - עליך לבקש מיד מהשכנו שתיכנס לראות מה הוא כבר מכין לך – ולהתנוון

הפער הזה כין הורים לילדים ישאר חמיר. כאשר בנך מנקש ממך להעיר אותו מוקדם מפני שהא מ הספיק לגמור ללמור, את מעירה אותו בשש ננוער "זה נקרא אצלך מוקדם?"

הנ"ל התכוון שתעירי אותו בתשע או עשר.

תחזית לשבוע

בעיות בתחום חדומוטי

שביו 15 ל־11 באונוסט

חשבוע הצטרכו להקדוש זמן לאינטרסים

ים. אך חדגש העיקרי ימיה על שותפויוה חנ

לסובבים אתכם שאיכפח לפם, והימועו מוצים למצוא פומום: בכל דבר. מלים אוהבות יושון

בתולה (2.2 באונוסט עד 2.2 בספקמבר היומים יתחלקוי בין קפודה לפיקורים, כא כדמן לה תפרש קתה על תחומים דבום מדי ומוטב לחום קד. כפרויוקט אחד ככל מעם, המוכבלה אחפת א גם דורשום מכם שלמות - ניק עשו מתישורי החונישו האוו עוב.

אריוה (23 ביולי ער גג באונוסט)

תהשונתות תלאכיב כעטוייה ערפל לבנבן, ספק

והארו

מַשׁת מקקה לדימוי אור־הגר כאשר סיפרה לוליה על הנקמה הפרטית שלה באים שאה" נו. היה זה כמסגרת אחת מאותן שיתות נשים לקלילות שגליה אהבה לנהל בערבי הקיץ א מיו הלתשת כמשבי רוח צוננים. ממרומי

ציו השלים מהאמפלט הרותה, ספק ערפל של ים. תלמ לחעה על הכורסה במין תנוחה נינוחה שה מוצה גליה אצל שום אשה אחרת. מניחה מודא תליה כאילו נחצה גופה לשניים. ידיה מומו מצורי ראשה, מתמתחת, עוצמת את עיניה שש מתולה. שיחת נשים קלה, כלתי־מחייבת. יקלעים מתקת. הפעם כאה במיוחר כדי לספר מית לששת הנקמה. פרשה נשית. נקמה נשית. טילפון או מערכת היחסים שניהלה עם הנכר כחם מוקה לדימוי אור הנר.

לא הוגן, משום שבנר הראשון אפילו פרוז'קטור אינו יכול להתחרות, אבל באמת שהיתה בו איכות מיוחרת. צירוף מסגע של בטחון עצמי, כשרון, הצלחה, ומעל לכל – אותה מתנה המכאיבה לנשים אכל שובה אותן

- חוסר מצפוו". בשיחת נשים, מהווה המושג "חוסר מצפון" מעין קור מיוחד. לא פעם המשמעות היא שהברנש מקבל את כל הקורבנות, אך מעצמו – אינו נותן דבר. לעולם אינך יכולה לחשוף את חולשותיו, לא ברמעות ולא כזכר של עלכון שהעליב אותך. הוא פשוט מתוסן. חוסר המצפון שלו מעניק לו שריון והופך אותו לגבר

איך אטביר לך!... אם מכניסים נר בוער לתרר-

חשור, נעלמת ממנו האפלה כבתראחת. אכל אם

מכניסים לאותו חרר עטרה נרות – אפילו מאה גרות

נוספים - החדר אומנם יזהר יותר, אכל לעולם לא

יחזור אליו הרינוש של אור הנד הראשון שפילח

כל אחר מהגברים האחרים שהיו לי. אני יורעת שזה

מאושר שאיננו מתחבט, איננו מתלבט. את מכירה אותי. תמיר יש לי ביקורת כלפי-עצמי. תמיר יש לי הרגשה שנהגתי לא כסרר: תחושת מחוייבות לאמא שאינני מטפלת בה מספיק, לבת שלי, טלי, שהשארתי אותה כלי אכא, מוסר־כליות על כך שהתגרשתי. כאילו אני אשמה ככך. והוא – הוא פרץ אל החיים שלי ככטחון עצמי מרהים".

הברנש חסר המצפון היה ארריכל וצייר. אמן בעל שגעונות, עם תחושת יעור. ובעיקר – שלם עם עצמו. "לא יכולתי להכין כיצר אינו מהסס ולו פעם אחת ככמירת המלים שהשתמש כהן, ככחירת הקווים שהוא מעלה על הנייר, כמשיכות הצבע של המכחול או כשרטוט הכתים שכנה. תמיד חי בתחושה שהוא הכי סוב, הכי מבריק, הכי... תארי לך מה זאת אומרת לחיות עם נכר כוה. הצרה היא שהוא צרק. הוא כאמת היה מצויין. ובסך הכל, כאשר ארם כל־כך בטוח

דגים (19 בפכרואר עד 20 במארס)

טלרו (21 במארס עד 19 באפריל) עם מישהו קרוב.

סרלון (וג בחני ער גג ביולי) השבוע והיו בני חווג שותמים לאחריות, וום חוצ

(ני משממבר ער גג באוקטובר) מת מנו מילרום תשומת-לב מיוחדה. אלוכם לא יאפשרו חשלמת עבו־ בת חושונו עלשיו לקבל החולטה ולדפוק חלב מבעית טובות, אולם חדרך אינה מזוע, ויחיו מחלוקות. דו לשדר טימנים ברורים.

על מוקוובר עד, וג בנובמבר) מלמת ניחם לפרטים קטנים עלול תשבוע אותם לצרות. הצעות בתחום תעשקי ברקה נוסמה זה הזמן להנות מטיולים מנדאי לעלות עכשיו שינויים בבית, לע אושר לעשות קניות.

לעומובר ער ון ברצמבר) שמח לכם חשבוע, אך זה עשוי לחיות מם נקן לחקשים למה שחסובבים אתכם שני או וה חומן לביוכחים פרועים. בי־ המשב לעשום בענייני דורו, רוואיל וכורוות

מובר עד לו בינואה) ל הניקול האשראו בכית, בו וואי תחסי ביל לבנו כספים. התחלות חדשות יעלו לו לא להתוברב יותר מדי. בתחום זירת הרברים חני

במברואר) במברוארן מונה לי בפברואר) מונה לי מבולכל ומוטב לחקדיש את מונה בלחינעורות. השבוע כדאי מונה השתת לחומה, תווח שאין נח תר מונה החתל לשנעונות של אנשים תד-מונה הפתת לשנעונות של אנשים תד-

מישחו עלול לעלוח לכם על העצגים בדיוק עכ־ שיו אבל נטו לא לוויגור לוויכוח. דאגו להקדיש זמן למנוחה ורגיעה. אתם זקוקים לכך. בתחום הרומנטיקה אתם משחקים משחקי תופסתו הקפי

יש חשבוע תזרמנויות רבות, אולם לא כדאי לשי מוח בטרם עת. בימים אלה כדאי למלא התחייב" ויות הברתיות. אל תניהו לדברים קטנים לפנום בחרמוניה. חיי הרגש מודגשים, אך אל תיתחרו

שווד (20 באמריל עד 20 במאי) תימים טובים לחיי חברה. אך את שעות חערב בדאי להקדיש לקירום הקריירה, משמעת עצמית תאפשר לכם להניח וסודות מוצקים. פלירט במי קום העבודה עלול לחסתיים בצרות. שימו לב לפרטים בתחום חביתי.

רנאומים (21 במאי עד 20 ביוני) השבוע כדאי לחיות קשובים לצוכים ולדרישות של מישהו קרוב. בתחום העסקים צפוי לכם מול, אולם עדייו תצער מים: נישח קרת אן חמרו מדו בתחום חרומנטי עלולה לנרום בעיווה

או זמן לרגעים נעומים של זנוןתות זה תומן לה ביא מרוויקסים לכלל סיום, נושה קמצינית לא הע לה זמה, עלשוו בראי לאהר אנשים ולקבל עצות

יש בי כיום אפילו טיפה אחת של בטחון עצמי – זה בזכותו. אם לספר לך רק על רוגמה אחת – בעלי לשעבר תמיד צחק מהרגליים שלי. חזר ואמר לי כמה

בעצמו, הוא משכגע ככך גם את האחרים".

הן מכוערות. גרם לכך שלא העותי לחשוף אותן. שנים לבשתי רק חצאיות ארוכות, מכנסיים ארוכים. מי שגילה לי את רגלי מחרש היה הארכיטקט, הנוכל הזה. הוא כאילו עיצב לי אותו. לאט־לאט, כמו שמפטלים הצלמת אמרה לגליה: "לגבי, הגבר הזה סימל את פסל. אמנם לא התחלתי להתגאות בהן, אבל לפחות הנר הראשון. הצרה היא שעכשיו אני משווה אליו את הפסקתי להתנייש".

הצלמת ראתה בו את האדם שעיצב אותה: "אם

גליה זכרה את הפעמים הכודרות כהן ראתה את הארכיטקט ממרחק. אז לא עשה עליה רושם מיוחד. נדמה היה לה שהיא זוכרת גכר די נאה, עיניים ירוקות זורחות, אכל כל היתר – נו, היא כבר ראתה יפים ממנו. אכל עכשיו, מכעד לעיניה של הצלמת, הצטייר

גבר כליל-שלמות. מכלי משים אפילו החלה להשוות אותו לאורי. יש לו בטחון עצמי רב יותר, שלווה רבה יותר, שמחת חיים סוחפת יותר. הוא יודע להקנות לאשה את התחושה שהיא חשוקה. כמו שאמרה הצלמת: "הוא תמיר ידע להעיק לי את כל אותם פינוקים קטנים שכל-כך חשובים לנו. אחרי שהיינו נפגשים כלילה, לסרט או להצגה, תמיד ליווה אותי הביתה. ואם לא היה נשאר אצלי, הקפיד להתקשר למחרת לשאול מה שלומי, איך היה. סתם טלפון, אבל זה עשה את ההכרל כין גכר שאת יוצאת איתו והוא אינו מתייחס אליך כאל אדם, לכין אתר שיודע לומר ולעשות את כל הדברים הנכונים בזמן הנכון".

אלא שהסיפור טרם נגמר: "יום אחד, כשישבנו ב'חוף המערבי' הסמוך ליפו על אבטיח קר וגבינה מלוחה, הוא אמר לי בפשטות שהגיע הזמן שניפרר. היה ערב משגע. לאורך החוף דלקו מרורות. על הרשאים הוקמו אוהלים. ריח שיפורים, כשר חרוך, בצל, צחוק ילרים, מישהו שר אי־שם ליר אחת המרורות, והנכל הוה אומר לי כלי שום הקרמה 'הגיע הזמן שניפרד'...".

"חשכתי שהוא מתכרה, אכל בתוכי ירעתי שהוא מתכוון לכך ברצינות. החוף היפה והמואר נהפך כבמטה־קסם לשתור משחור, והלילה הבהיר -לליל עלטה".

"ואו התחלתי לתכנן את הנקמה".

ואוצריכו התחלתי לחלום על נקמה".

הצלמת לגמה מכוס המיץ, נראתה דרוכה, חטרת סכלנותו "באותו ערב ממש התבזיתי, כמו כמו שכל אשה מתכוה אל מול הנר הראשון של וזייה. אחרייכן היא לא תחזור על כך יותר, אכל בפעם הראשונה... אלא שהוא לא רצה אותי יותר. כמו שה'כו' שלו היה נלהכ בתחילה, כדרך שהיה ג'נטלמן מתחשב ואדיב, בונה את הבטחון העצמי שלי, כך גם ה'לא' שלו היה בחרץ, שוכר בטחון, הורס את כל מה שבנה. התכותי –

"את הרי יודעת שיש לי חברה אחת, טורפת גברים אמיתית. ראית אותה אצלי. יפהפיה שאין רבות כמותה. בנוייה לפי כל הכללים. גוף חטוכ, שיער בהיר, גולש, עיניים ענקיות, אחת מאלה שמסוכבת אותם על אצבעה הקטנה. זו היתה הנקמה המתוכננת שלי. פשום שיטיתי אותה בו. רציתי שהיא תנהג בו בדרך שהוא נהג בי, שתחזיר לו באותה מטכע, שפשוט תתייחס אליו באותה דרך בה התייחסה עד כה כגברים האחרים שלה. שיחקה איתם והשליכה אותם. היא מעולם לא היתה אשה של גבר אחר. רציתי לראות אותו שכור כגללה בריוס כפי שאני נשכרתי כגללו. ידעתי שרק היא תוכל לעשות את זה. היכרתי ביגיהם: הנקמה היתה מושלמת. הצרה היא (וכאן צחקה הצלמת צחוק חלול, מלאכותי) – הצרח חיא שהכוקר קבלתי ברואר את ההומנה... הומנה לחתונה שלהם".

43 Bipeaio

.

בעמוד זה מבחר מהיריעות והמודעות שפורסמו ב"מעריב" בשבוע המקביל של 1951. הנוסח המקורי נשמר. ליקט: גבריאל שטרטמן.

השבוע לפני 35 שנה

מעריב

הרו"ח של שמורק על הבזבוז בסוכנות

שורה של ליקויים חמורים! לפני שנה וחצי או שנתיים בשטח הקניות בשביל הסוכנות | מקור לכל מיני שמשות מראי היהורית, כזכוז ושימיש לרעה | גות בציבור. שמועות אלה במטבע זר וסמכויות עיי פקי וסרסומים שונים בעתונות הבי־ רים גבוהים של הסופנות, רווי חים מופרזים של מוכנים וספי ים כשופט חוקר של הפוכנות קים - מתגלים מתוך דוייה של אולם מר גרינבוים לא מצא ד"ר א. שמורק, מנהל המוסד יסוד משמטי לפעולות נגד לביכורת של הפוכנות היהודית. בדניית שהוכן לקראת הכני-

נגרם הציוני הכיג, ואשר ביקי שר למנוע את סרסומו, מגולל דיר שמורק גם את פרשת מלי חמתו עם הנהלת הסוכנות בשאלת היחם לפקדים שהושל עליהם חשר. דיר שמורק ורש להעביר פכירים אלה לתפקידים אחרים ואילו הנהלת הפוכנות עמדה על דעתה שאין לפגוע במעמרו של שום פקיר אלא אם יש נכרו הוכחות חותכות.

הדו"ה בכללו שופך אור בהיר על ליכויים המורים שהיו

קריקטורה שהזעיקה את בן־גוריון

נוף כעורך .במחנה", בטאון הצי בא, על שפרסם, באחר הגליונות. כמה קריקטורות שריח של פור-. נוגרפיה ברף מהן.

טר הפגים רפרף לפני ומן מה בגליון גבמחבה" מס" 44 ונת-קל בקריקטורות שעורון אצלו התפרמרות. השר פנה בפכתב מחאה לשר הבטחון עם העתק לרמטביל. במכתבו ציין שר הפי נים כי העתון המיוער לצה"ל והי נקרא גם על ידי חוגים אורחיים רבים הפריז הפעם כהומור הצבאי

בתשובה למכתב זה כתב שה הכטחון שהיא חמים דעה עם שר _ חוסיין מאטימי, הכחים אמש את המנים בהערכתי את הקרישטר | היריעות שמקורן בבגדר, כאילו רות -יאם כי דעתה של כזר חבטי ב פרס מתכנות לבצע תכנית של הון היא שאין חן משפפות את שילות יהודי פרס לישראל. הרמה הכללית לול במחונה זאילו הרמטכיל המציא לשר שתרא העתק ממכתב ארוך ששי מיעום שהוא במריגהי ש אמרי לח לעורך הבטאון של הצמא סגן ראש הממשלת מקיבל גוומה על פרסום הקריק. במשב אן החדשים האתיונים

או אז למינויו של מר י. גרינבו־

בן־גוריון פתח במו"מ על קואליציה קטנה

בחוגים המקורבים לראש ן ליים ומפ"ם ויציע להם רשמית הממשלה מר ד. בן־גוריון חל | להצטרף לממשלה אולם איז כמי | בו. טכס חסיום יימשך מ-7 בערכ לפתע מפנה בקשר להערכת עט צל של ספק כי שתי מפלגות האסשרניות להקמת ממשלה אלה לא יוכלו לקבל את תנאין בקרוב. חוגים אלה סמורים, כי או יגש בדגוריון להרכבת הקוא" ב-36 קבוצות. בתכנית הסיום גם מר בדגוריה יצליח לחרכים את ליציה הממשלתית המצומצמת, ן ריקודי עדות ישראל שיבוצעו ממשלתו החדשה שוד לפני בהשתתפות מפא"י, הפועל המזר־ סתיחת הבנכת השניה, שתתכר חי, פועלי אגורת ישראל והפרו־ גרסיבים. לקואליציה זו יהיה | פיעו קבוצות המיעוטים במרינת

נס למושבה הראשון ביום בי .הבא, 20 באוגוסט. מוכטה רוב פרלמנטרי בעזרת קו־ אם כי באורח רשמי טרם לות הערבים. השיל הנשיא את תפקיר הרכבת הממשלה על מר בן-הוריון, דרי קיים כבר ראש הממשלה כמה למכידה סגישות-מגע עם נציגי הסיעות הבאות בחשבון לכואליציה החרשה, שתהיה מצומצמת וב-פי שמוסרים חוגים אלה הישנה התקדמות בשיחות המקדמות.

מר בן־גוריון יזמין אמנם

אליו גם את נציני הציונים הכל-

סגן ראש ממשלת פרס,

להפעיל כל לחץ שתוא על איוה

ייניטי מפרס לישראל ב-1400 יינידים לחודש בפיקותי של לנידנים הדיכו לעליה לשראל ייניהנה לפלימים מעיראל וליה יינים קרריים, אך להעלאת יהו דיני מרטים הקציב הגיונים מפר מים מעלים בקצר

בשולה יצחק עיי ביחיר בלום חנויות ומחטנים לתפשית ומלאכה שמשר להתאים לפי ירישה הקווה להשכיר

117777

אל אכיב. י'ח' אינכי 126

במרכז יפו עם הון של מספב ל"י אנריות כככר דיונבוף

אמריקן רדיו קומפני לשניחו גומליב ובנו לבור אליפור כשייף

הודעה חשובה בקרוב יצא לשום מותרת אנליה, זי מניינה הנלים במחיר של 143.500 (יים בולל מם מחורת

חים יחודת הלוי פני שלו פרדה דרושות חופרות לצרכני רדיו בירושלים ל,אוברדוק: ו,סמסטמים יידות ב. בל הייבור הבל הייבור לבית מרים בל מייבור בל מל מרים בל מייבור בל מל מרים בל מייבור בל הבריבור). ידיו בכים

אמריקן רדיו קומחני, יעו

77 8 7 2 ירחיסים ותיקון אסנותני

פחה, שר החוץ המצרי לשעבר ומנהיג המפלגה הליברלית הקר נסטיטוציונאלית, הנמצאת עכ־ 40 אלף איש דיר א. שמורק

כ-40 אלף איש, שיגיעו ב-3000 כלי רכב מכל קצות האי רץ, יהיו נוכחים כסיום הכנוס הארצי לריקודי עם בדליה, הנפר תח ב-19 בת.ז. ומסתיים ב-21 ככנס יופיעו 800 רוקדים

ע"י כני ערות שונות בתלכושתן

ובליווי מוסיקאלי מקורי. כן יו־

ישראל: צ'רקסים, ערבים וררוזים.

שיו במיעוט בכית הנכחרים המצ-

דרוש שותף

לחנות צרכי תשמל ורדיון

עניין השלום צריכה מצרים

להסכים לחתימת הסכם שלום

עם ישראל - דבריז קאשאבה

"עמדות צבאיות"

מצרים

חנויות לעסקים

יבתי מלאכה במקומות דבי

כויים בחיא יישי. למסיקה פ

דירות להשכיר

ו. 2 חדרים בחיא ופת ק תגרשים בחולוו

900 פיק. קימאן פין לפניח: "המכמס-. היג אנני

בם. קימה נ' חוד אנ, מל, אונו בין השנים 11-4 1-4

אך קאשאבה פוצה ותנה צו ב

שני התנאים הכאים להסכפק

א) כל הפליסים הערניים

מצרים להסכם שלום עם יפואל

צריכים להיות מוחורים למית

יש לשלם להם פיצויים ולהעק

להם שורון זכויות מלא, פולים

ראזרחי, במרינת ישראל. נו פר

רים צריכה לקבל ערונה מפין

ומוחלטת לגבולותיה עם יצוע,

כדי למנוע מעשה תוקפות וח

פשטות להבא מצד מרינה יו

מדינאי מצרי תובע

לטובת מצרים ולטובת ן רי, בנאומו באלכטנורה צוש

המאהב - מארגריט דיראס והופיעו

נ אלוו - ניקולאס ג'ייג' (הופיעו)

ו בעה ורחשי לב - ג'יין אוסטן

ו אנשרות רבישה

ניג תשלומים.

ו הנתה של 35% על ספרי

קורות מעריב במשך כל

ו שיפרס מיוחד לתותמים:

נ קברים חינם לפי בחירה!

אין מיוחד לחותמים החודש!

50% הנחה על ספרה החדש של

נ ומ נחת - אנדרה ברינק

ו 40% הנחה

מהמחיר.

חשנה.

נציג מצרים בועדל שביתת תנשק חישראלית פר ריח סנה בתביעה, שישרא תדורום את כל העמדות הצבה ות שהקימה בעב. למצרים ידוע - סען וצדי המצרי – שישראל הקימה 15

קבוצים חדשים בעמרות זכאיה וכחן, מבקרים משקרי צמ מול כופת אורחית".

חוגים מצריים רקמים פול נים, כי בריטניה עומרה להלה בסים איסטרשני בנגב לא שתפנה את אוור הסואק...

מחירים שונים ללחם

ב-8 פרוטות הוצלה הלחם האוויר בנו"א וכווסה פרומות בירושלים ול בשיש במושבות - כמי הצו חיום מקועם המפסד על POUR DONADIONA 750

מחזיקי כרטיםי אשראי

ברברה טוכמן מצעד האיוולת המחיר הקטלוגי – .33 ש"ח.

להזמנות בטלפון. 24 שעות ביממה-ח"ג

tallightelation to be the test of the test of the

Intidattle Late & Tale : Int | Court Vilet

הספרים שיופיעו השנה (המחיר הקטלוגי הכולל 260 ש"ח)

6. לנגד עיניים מערביות – ג'ווף קונרד

7. יום אחד בחיים – מאנליו ארגטה

8. נקודת ההיפוך – ג'ויס קרול אוטס

5. ליידי ל' - רומן גארי

אנשי הנייד – ויליאם גולדינג

ב האיש שלנו נהאוואנה – גרהם גרין

ב הוידויים של נט טרנר - ויליאם סטיירון

בליאמי – ני דה־מופאסאן

ם הסוכן החשאי – ג'ווף קונרד

הר הניקל – ג'ון נארדנר

האספן – ג'ון פאולס

a3.38 38 38

2. ב־3 תשלומים חודשיים

תודשיות, שוות ורצומות, בסך 58. ש"ח כ"א, סה"כ 174 ש"ה

לכבוד ספרות מעריב ת"ד 20208 תל־אביב 20216

ברצוני לחצטוף למפעל חמנויים

הרוני מצרף בוה המחאת ע"ס

דוריני מצרף בורו 3 הכוואות

. תשלום במוומו

ישימה זו חקפה עד גמר המלאי. * רשימה זו חקפה עד גמר המלאי.

בחר/י שלושה ספרים. הספרים יישלחו חינם לביתך.

הצעה מיוחדת ספרית לקוראי שעייב

9. הטירוריסטית הטובה – דורים לסינג

10. רוזי, קרובת משפחתי -- ג'ראלד דארל

11. כלולות/ הקיץ – אלבר קאמי

12. בתו ואביה – יורם קניוק

ש טירת מאלוויל – רובר מרל

ום־מלחמה – סטרייבר/ קונטקה

ם מלאך האור – ג'ויס קרול־אוטס

מספר המעשיות – אלן סיליטו

צלבי העע – רולאן דורו'לס

תלוש הומנה

מט' ח"ל...

"צרם הנוצה על הסובר -נוצער האינולת"

א לשלות אלי את הספר במצעד

האוולת". רצ"כ המוזאה ע"ם...... צ"ח לפקורת ספרית מעריב.

מוף גבעות חיוור – קזואו אישיגורו

סיפור זמנים עברו – ארים פאקינום

ש על הגבעה השחורה – ברוס צ'טווין

מתנת נישואין... מתנת יום־הולדת... מתנת חג... מתנה לארוע מיוחד... מתנה למי שאתם אוהבים...

חיים ואוהבים

ספרה הנפלא של **תמר אבידר**

המחיר 27 ש"ח מחיר מיוחד לקוראי מעריב 22 ש"ח תלוש הזמנה לקוראי מעריב

לכבוד ספרית מעריב נא לשלוח אלי את "חיים ואוהבים" מאת תמר אבידר

רצ"ב המחאה ע"ס 22 ש"ח לפקודת ספרית מעריב. חתימה

מנות הגדולה של סוף העונה

על המבחר הגדול והעשיר של הלבשה והנעלה Marks & Spencer מללמיצוי היוקוה

:"שני סמינרים מיוחדים בשיתוף "שרשים"

יהדות גרמניה:

מהמיכופריה הגרמנית למ"י או: מהיינה ועד בובר

ערב הרצאות מיוחד

בליווי שקופיות

בית ציוני אמריקה

ספרד בשעה 20.00

קניה בשעה 21.00

מוצאי־שבת, 3.8.1986

בתל־אביב

סמיור של שלושה ימים (כולל לינה שני לילות במלון כפר־המכביה) ● מרצים ומשתחפים: פרופ' משת אידל, פרופ' אליעזר שבייד, ד"ר איטח שידלסקי, ד"ר בנימין איש-שלום, מר נרשום שוקן, נב' איריס פישוף, פרום' צבי אבני, פרום' יחודת אבינרי • התאריך: 7-9 בספכומבר.

הסמינרים בשיחוף המחלקת לחינוך מבוגרים במשרד החינוך והתרבות -

★ טיולים ומבצעי־נופש מיוחדים בראש־השנה ובסוכות פרטים מלאים בקרוב.

טיולים לייהיים ולשומרי מסורת טיולי קיץ עם "נאות הככר"

27 יום HIPPH manay FIFTE

行うかいかり

(איטליה, שוויץ, צרפת ואנגליה) תאריך יציאה: 27.10.86

. 10. ימים באיטליה ובשוויץ: היציאה 19.8, 26.8 . 25.8 ימים בפאריס ובלונדון: חיציאה 9 €

13 יום

7797

פודטוגל

- אירופה הקלאטית ל־12, 14 ו־21 יום. היציאה: 26.8 • ארח"ב מחוף לחוף, 25 יום. היציאה: 24.8.

17 יום

יוורות וקבלה בצפת:

היסטוריה, התפתחות והשפעות

סמינר טופשבוע (כולל שני לילות במלונות בהריתען בצפת) ● מרצים ומשתתפים: מרופ' משת אידל, פרופ' רבקת שץ, פרום' יוסף דן, מר אלחנן ריינר, הארכיאולוג עמנואל דמטי, מר

יוסף סטפנסקי, ד"ר מרדכי פכטר • חסמינד יתקיים בתנאי

כלכלה מלאה ● וזתאריך: 11–13 בספטמבר.

הווי דתי, אוכל כשר ומלווה דתי

ביצוע: "טיולי גשר", המבחר הגדול ביותר של טיולים לארת"ב, המורח הרחוק ואירופה (כולל סקנדינביה, טקוטלנד וספרד)

לתודכית בנתיבי צבאות

The Characteristics of the Characteristics of

טיול יחיד ומיוחד – בחופשת סוכות:

17 יום בספרד – לשוחרי אמנות

□ תורכיה: 8, 15 או 18 יום

• הטול וקלאפי - 16 יום, היציאה: 19.9; 10.10 (מטלול חגים מקוצר ל־15 יום. היציאה: 15.10 • מטיל הקצה (15.10 יום. היציאה: 15.10 • מטיל הקצר. (6 ימים טכיב איסטובול). מיציאה: 15.10 • מטיל הקצר. (6 ימים טכיב איסטובול). מיציאה: 15.10 • מטיל הקצר. (6 ימים טכיב איסטובול).

ספרד ופורטוגל : 19 יום (כולל כרצלונה) או 20 יום (כולל ברצלונה

הזוגריה ואוסטריה: • טיול מקיף של 16 יום בחשביה ואוסטריה. היציאה: 14.69 (20.0: 10.7: 10.10.1. • 9 ימים בחשביה ווימה. היציאה: 14.9: (20.0: 10.7: 14.10.1.

יון : 16 יום האנאי (כולל מיקווס וסנטוריני) = וויציאה: 10.10. מסלול הכולל גם את איי הים האנאי (כולל מיקווס וסנטוריני) = וויציאה: 10.10.

יוגוסלביה, הונגריה (אוסטריה): 25 יום היציאה פת פ.ב.

ם יוגוסלביה: 16 יום הטיול הקלאטי בותים, אתרם תורמות • היציאה: 9.85 פ.01 (14.10

יוגוסלביה והונגדיה: 18 יום היציאה: 9.7; 9.82; סו.בו.

טיול ייחודי לשוחרי אמנות באתרי התרבות והאמנות של ספרד ם המדרוך: ז"ר אליקים ירון (הפקולטה לאמנויות באוניברסיטת תל־אביב) ם ביצוע: גאות הכבר" םתאריך יציאה: 10.10.

2 מסלולי טיול בארה"ב

- ס 31 יום בארח״ב וקנדה חמחיר: 23.9 \$ (כולל טיטות) ם היציאה: 28.9
- יום באו וויב והוואני
- חמרויר: 2595 \$ (כולל טיסות) ב חיציאה: 26.9 כל וומחירים: לפני החנהה למטיילים ותיקים • ביצוע: "אברהורס".

● 17 לום באירופר: המסלול: איטליה, שונייץ, צרפת ואנגליה ם המחיר (כולל טיסות): 1,290 דולר – לפני ההנחה למטיילים ותיקים ם תאריכי

פארים ולונדון

ם 10 ומים. תאריך יציאת: 1.9. מתיר: 805 דולר. ם 11 יום. תאריך יציאת: 15.10. מחיר: 870 דולר. ביצוע: "אברתורס" בע"מ

מועדון מטיילי מעדיב

מועדון מטיילי מעדיב